NAUJIENOS

Library of Congress Gr.
Periodical Division
Washington, D. C. 20540

VISŲ LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS UŽ TAUTOS LAISVĘ

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
HAymarket 1-6100
Over One Million Lithuanian In The United States

VOL. LXVIII | Price 25c | Chicago, Ill. — Trečiadienis, Wednesday, May 13, 1981 | Nr. 94

R. REAGANAS ĮSAKĖ BEGINUI SUSIVALDYTI

SENATAS APRIBOJO SALVADORUI PARAMĄ SU SĄLYGOMIS

SĄLYGOMIS APRIBOJAMAS IR GINKLŲ PARDAVIMAS ARGENTINAI

WASHINGTON, D. C. — Senato Užsienio santykių komitetas 11:1 balsų dauguma pirmadienį priėmė nutarimą apriboti Salvadorui teikiamą paramą civilinių teisių sąlygomis. Įstatymo pataisą įnešė sen. Christopher J. Dodd, demokratas iš Connecticut valstijos. Pataisa sako, kad karinė parama bus nutraukta ir visi patarėjai iš Salvadoro bus atšaukti, jei valdanti grupė arba junta neis demokratėjimo keliu ir nesuteiks savo gyventojams civilinių teisių. Prez. Reaganas privalo raštu užtikrinti senatą, kad Salvadoro junta pajėgia kontroliuoti savo karines pajėgas, garantuoti savo piliečiams civilines teises ir daryti progresą demokratėjime. Prieš dvi savaites panašias sąlygas priėmė Atstovų Rūmų Užsienio reikalų komitetas.

Valstybės sekretorius Aleksandras M. Haig Jr. savo laiške komiteto pirmininkui sen. Charles H. Percy pareiškė, kad jis palaiko reikalavimus, tik nurodė, kad Salvadoro teroristai, komunistai ir partizanai trukdo vykdyti reformas ir stengiasi, kad Amerikos parama būtų nutraukta.

Sen. Percy atkreipė dėmesį į Valstybės sekretoriaus laišką, bet balsavo už paramos apribojimą šiomis sąlygomis:

— Salvadoro valdžia turi nuolat progresuoti civilinių teisių įgyvendinime;

— Junta privalo atsiekti kontrolę karinėse pajėgose ir apsaugos jėgose;

Turi siekti politinių ir ekonominių reformų, taip pat žemės reformos;

— Paskelbti rinkimus artimiausiu laiku;

— Parodyti norą tartis su opozicinėmis grupėmis, kurios atsisako smurto. 1982 m. karinė ir ekonominė parama Salvadorui siekia $101 milijoną. Fiskaliniai metai prasidės spalio 1 d.

Tokia pat balsų dauguma komitetas nutarė panaikinti ginklų pardavimo uždraudimą Argentinai pagal prezidento pranešimą raštu:

— Argentina žymiai progresuoja civilinių teisių programose, pagal priimtus tarptautinius standartus;

Kariniai užsakymai tarnauja JAV tarptautiniams interesams;

— Nuteisti arba paleisti 900 politinių kalinių. Paskelbti žuvusių ir dingusių sąrašus nuo pat 1974 metų maišto.

TIKISI FEDERALINĖS PARAMOS

CHICAGO, Illinois. — Burmistrė Jane Byrne pirmadienį pareiškė, kad miestas daro pastangas ir tikisi gauti iš federalinės valdžios miestų atnaujinimo fondų paramos. Ekonominio plėtimo komisijos pirmininkas Charles C. Sklavanitis pareiškė, kad prez. Reagano administracija nutarė fondų nepanaikinti. Čikagoje 16 firmų prašo apie 52 milijonus dolerių paskolos. Praeitais metais miesto pramoninkai gavo 20.5 milijono dolerių paskolos.

REKORDINĖ PAŠALPŲ SUMA

SPRINGFIELD, Ill. (UPI). — Pagalba šeimoms ir Vaikams pasiekė didžiausios išlaidų sumos. Balandžio mėnesį pašalpą gaus 229,129 šeimos ar 709,361 asmenys.

Ši Illinois valstijoje didžiausia pašalpų sistema turi metinį $2.7 bilijono biudžetą.

— Sovietinės Armėnijos mokslų akademija iš savo narių korespondentų išbraukė Jurį Orlovą, kuris 1978 metais, kaip Maskvos grupės Helsinkio aktų vykdymui sekti narys, buvo nuteistas 7 m. kalėti ir 5 m. tremties ir dabar laikomas Permės stovykloje, Urale.

— Gynybos departamento sekretorius Caspar Weinberger pareiškė, kad jis yra labai geruose santykiuose su Valstybės sekretoriumi Aleksandru M. Haig Jr.

PASISAKĖ PRIEŠ PARAMĄ IZRAELIUI

LA GRANGE, Illinois. — Šiame Čikagos priemiestyje grupė įvairių tikybų dvasininkų turėjo konferenciją. Jie išleido La Grange Deklaraciją. Joje kaltina Izraelį svetimų žemių grobimu, jose savo kolonijų steigimu ir palestiniečių išvarymu iš gyvenviečių. Izraelitų vadai pavadinti vienašališkais. Kai kurie delegatai pareiškė, kad Izraeliui pavyko antisemitizmo vardu sionizuoti daugelį Bažnyčių. Dokumente kaltinama bei kritikuojama JAV valdžia:

- JAV užsienio politika skiria 43% visos užsienio paramos Izraeliui, kuris nenori net kalbėti su palestiniečių atsakingais pareigūnais;
- Politika draudžia palestiniečiams keliauti po Ameriką, draudžia jiems laisvai kalbėti ir apsigyventi;
- Interpretuoja Bibliją, kad Senasis Testamentas duoda Izraelio valstybei dievišką teisę į Palestinos žemių nuosavybę, išskiriant ten gyvenusius žmones.

Amerikos Žydų komiteto Čikagos skyriaus pirmininkė Méta S. Berger pareiškė, kad tai yra rūpestingai paruošta ir atsargiai paskelbta vienpusiška retorika.

— Buffalo miesto, N.Y., teisme kaltinamas trijų negrų nušovimu pvt. Joseph Christopher. Jis pareiškė, kad esąs nekaltas ir atsisakė advokato. Teisme jis dėvėjo veido kaukę.

— Europos kraštų laikrodžių gamintojai skundžiasi, kad Sovietų Sąjunga užverčia rinką savo gamintais laikrodžiais, kurie pardavinėjami pigiau, negu pagaminti kainuoja.

— Pirmadienį aukso uncija kainavo $501.

— Bessie Truman, sulaukusi 96 metų amžiaus, nusilaužė kulšies kaulą, bet pamažu taisosi.

Lietuvių jūrų skautų regata Michigan ežero vandenyse

Prez. Reaganas, prieš siųsdamas diplomatą Philip C. Habibą į Artimuosius Rytus, įsakė Izraeliui susilaikyti nuo bet kokių karišku veiksmų, kol klausimas neišaiškintas.

Nepradėti jokių provokacinių karo veiksmų, kol klausimai nepaaiškės

BREŽNEVAS PASIUNTĖ Į DAMASKĄ GROMYKOS PAVADUOTOJĄ GREGORY KORMIENKĄ

JERUZALĖ, Izraelis. — Jeigu ne lietus, tai Izraelio lakūnai būtų iškėlę į padanges priešlėktuvines Sovietų patrankas, įrengtas Zahlės pakalnėse ir pietiniame Izraelio pasienyje, — antradienio rytą pareiškė Izraelio premjeras M. Begin. Jis jau per dvi savaites kalba labai karišku tonu, kolioja buvusius geriausius Izraelio draugus, bet iki šio meto dar nežengė nei vieno karingo žingsnio.

Premjeras Begin labai smarkiai šūkauja ne tiktai pačiame Izraelyje, bet ir Izraelio karių užimtose Jordano žemėse. Naujai įsteigtoje Izraelio kolonijoje jis įtikinėjo kolonistus, kad, jeigu laimės artėjančius rinkimus, tai iš tos kolonijos izraelitų niekad neatšauks. Įsikarščiavęs, jis labai aštriai iškoneveikė Vokietijos kanclerį H. Schmidtą, kuris dar būdamas Vokietijos ekonominių reikalų tvarkytoju, visuomet pritarė politikai, teikiančiai izraelitams galimai didesnes sumas už Hitlerio išžudytus Vokietijos ir kitų kraštų žydus. Tuo tarpu Beginas kanclerį H. Schmidtą išvadino hitlerininku, nekovojusiu prieš nacizmą.

Dabar paaiškėjo, kad prezidentas Reaganas, prieš siųsdamas į Artimuosius Rytus Libano kilmės diplomatą Philip Habibą, paprašė Izraelio premjerą nesiimti jokių karo veiksmų, kol klausimas nebus ištirtas, negrįš Habibas ir neinformuos apie galimybes taikai Artimuose Rytuose įgyvendinti. Pirmadienį diplomatas Habib, išsikalbėjęs su Sirijos prezidentu ir užsienio reikalų ministerijos atstovais, atskrido į Jeruzalę ir kalbėjosi su Beginu dvi valandas. Galimas daiktas, kad diplomatas Habib dar kartą turės grįžti į Damaską. Kol jis klausimo neišaiškins ir neras formulės klausimui taikiai išspręsti, jokių neramumų negali būti.

Beginui labai nepatiko prez. Reagano įsakymas nesiimti jokių provokacinių veiksmų. Dabar aiškėja, kodėl Beginas praeitą savaitę keliais atvejais tvirtino, kad Izraelis yra suverenine valstybė, turi teisę savarankiškai veikti, bet vėliau paaiškino, kad "dėl lietaus" neiškėlė į padanges priešlėktuvinių raketų.

Be Habibo, į Damaską atskrido Gregory Kormienka. Jis yra Sovietų Sąjungos užsienio reikalų ministerio Andrei Gromykos pavaduotojas. Į Siriją jį pasiuntė pats Brežnevas. Ar Kormienka pajėgs suvaldyti Sirijos karo vadus, kaip prez. Reaganas suvaldė Beginą? Nuo to daug priklausys taika Artimuose Rytuose.

Beginas paklausė prez. Reagano, nes žino, kad be Amerikos ginklų Izraelio lakūnai neilgai galės kovoti prieš Sirijos aviaciją ir kitas karo jėgas.

— Senatorius Percy labai susirūpinęs Mitterrando išrinkimu prezidentu. Jis užmiršo, kad V. Vokietijos kancleris H. Schmidt taip pat yra socialistas.

— Izraelio premjeras Begin tik kalba Sirijai apie karą, bet jis neturi paruoštų dalinių, kurie galėtų įsiveržti į Libaną.

— Lešek Valensa nuskrido į Japoniją tartis su profesinių sąjungų pareigūnais.

LENKIJOS DARBININKAI NETOLERUOS EILIŲ PRIE MAISTO KRAUTUVIŲ

PRIŽADĖJO NESTREIKUOTI, BET PASITARIMŲ KELIU SPRĘSTI VISAS EKONOMINES PROBLEMAS

VARŠUVA. — Lenkijos Solidarumo unijos vadovybė paskelbė, kad ateityje unija bandys ekonominius ūkio reikalus spręsti pasitarimų ir susitarimų keliu, bet nevartos streikų. Solidarumo unijos vedovybė savo spaudoje ir per radiją paskelbė, kad pasitarimai padeda naudingiau išspręsti maisto, finansų ir ūkio klausimus, negu streikai.

Solidarumo unijos pareiškimas labai aštriai kritikuoja dabartinę lenkų racionavimo sistemą. Niekur nėra tokių ilgų žmonių eilių prie maisto krautuvių, kokios yra dabartinėje Lenkijoje. Lenkai labai ilgai stovi eilėse, bereikalingai leidžia brangų laiką, išvargsta ir už produktus labai brangiai moka. Solidarumo unijos vadovybė nori panaikinti eiles prie krautuvių. Unijos vadovybė yra pasiruošusi tartis su atsakingais valdžios pareigūnais siekiant to klausimo teigiamo išsprendimo.

Visame laisvame pasaulyje yra pakankamai duonos ir mėsos. Kodėl Lenkijoje šitas reikalas negali būti taip sutvarkytas, kad žmonėms netrūktų pagrindinio maisto ir nereikėtų stovėti prie krautuvių valandų valandas?

Iki šio meto komunistai gaudavo mėsos ir kitokio maisto priedus, tai jiems nerūpėjo įvesti visame krašte tvarką be eilių prie krautuvių. Solidarumo unijai priklausą ūkininkai pasižada pagaminti pakankamai duonos, mėsos, riebalų, pieno, daržovių, kad visi būtų pavalgę ir kad nereikėtų stovėti krautuvių eilėse.

Lenkijos darbininkai protestavo 1970 ir 1976 metais už brangstančias maisto kainas. Gomulka pasiuntė tankus ir kulkosvaidžius prieš darbininkus. daugiau tokio dalyko nebus.

VALENSA SAKĖ KALBĄ JAPONAMS

TOKIJO, Japonija. — Lešek Valensa pirmadienio vakarą pasakė kalbą Japonijos unijų atstovams.

— Mes esame lenkai, — tarė Valensa klausytojams. — Esame pirmon eilėn lenkai, o unijos nariai — antroje eilėje. Iki šio meto streikas mums buvo galinga kovos priemonė, bet ateityje streikas bus tiktai taktikos klausimas. Mums rūpi viską taip sutvarkyti, gad galėtume turėti pačius pagrindinius pragyvenimo šaltinius. Valensa priminė susirinkusiems apie Pilsudskio paramą japonams.

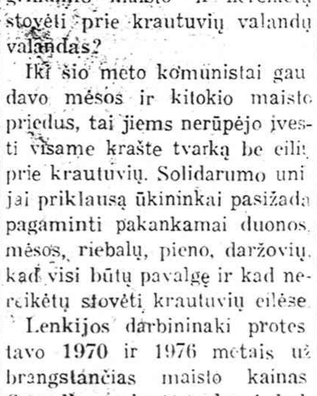

Helmut Schmidt

Izraelio diplomatai ir politikai kaltina Izraelio premjerą Beginą už kanclerio H. Schmidto apšmeižimą. Jis niekad hitlerininku nėra buvęs. Jis priklausė vokiečių socialdemokratų partijai, niekad nepritarė nacizmui.

AIRIŲ ŠAULIAI SUŽEIDĖ DU BRITŲ NARIUS

BELFASTAS, Š. Airija. — Policija praneša, kad pirmadienį airiai maištininkai įsiveržė į gyvenamą namą, palaukė kol atvyks pinigų automobilį lydintieji kareiviai, paleido šūvius į palydovus ir sunkiai abu kareivius sužeidė. Vėliau name buvusieji airių šauliai įpabėgo iš namo ir dingo.

Policija ištardė namo gyventojus. Jie papasakojo, kaip šauliai įsiveržė į ramių žmonių butą, įsitaisė prie lango. Kai privažiavo automobilis su pinigais, tai pro langą airiai šauliai paleido kelis šūvius, sužeidė abu lydėjusius britų karius, prigrasino namo gyventojus, liepė niekur neiti ir nieko nepasakoti, o patys išėjo ir dingo. Kareiviai lydėjo automobilį, vežusį pinigus į Š. Belfasto pašto skyrių.

ŽEMĖS SKYLEI REIKĖS DAUG SMĖLIO

WINTER PARK, Fla. — Atsiradusiai žemės skylei užpildyti reikės labai daug smėlio ir akmenų, kad būtų galima ją sulyginti su paviršiumi. Apskaičiuojama, kad reikės išleisti apie milijoną dolerių tai duobei užpildyti.

Pirmadienį duobės sienos dar drebėjo ir ritosi žemyn. Specialistai spėliojo, kad iš pačios skylės žemė dar smuko į gylį. Bet pirmadienio popietę slinkimas gilyn jau buvo sustojęs. Į duobės centrą dar niekas nedrįsta žengti, nes niekas nežino, ar ji ten dar neslinks gilyn.

Specialistai turės nustatyti, ar gilumoje yra daugiau tuščių vietų, į kurias gali smukti laisva žemė.

— Izraelio premjeras Beginas žadėjo sunaikinti visas Libane esančias priešlėktuvines Sirijos raketas, bet antradienį jau kovingų pareiškimų nedarė.

— Vakar mirė 90 metų sulaukęs Andrei Romanov, caro šeimos giminaitis.

— Valstybės sekretorius A. Haig pramoko žengti žingsnius atgal, kai nepajėgia pravesti savo pirmojo plano. Jam nepavyko Salvadore, Saudi Arabijoje ir kt.

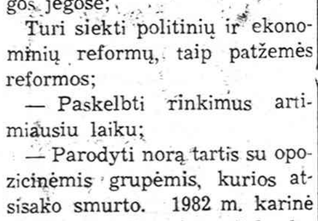

KALENDORĖLIS

Gegužės 13: Jonas Tylusis, Nergonė, Vaidutis, Gardievutis.

Saulė teka 5:33, leidžiasi 8:01.

Oras ne toks šaltas, debesuotas.

Kaip policija sučiupo žmogžudį Ripper

LONDONAS, Anglija.— Teisme paaiškėjo, kad britų policija sučiupo Yorkshire Ripperį, 13 moterų žudiką. Teismui jis prisipažino, kad per paskutinius 3 metus jis nužudęs 13 prostitučių. Teismui jis prisipažinęs, kad prostitutės esančios patys blogiausi sutvėrimai, ir Dievas jam įsakęs jas žudyti. Jis teismui papasakojo, kaip jis prostitutes sudorėdavo. Bet teismui viena jų papasakojo, kaip jis buvo pasiruošęs su ja vakarą praleisti.

Peter Sutcliffe, 35 metų amžiaus sunkvežimių šoferis, automobiliu atvažiavo prie klientų ieškančios prostitutės, 21 metų Oliva Reivers, ir paklausė, ar laisva. Ji atsakė, kad laisva ir kad automobilyje jis turi sumokėti dešimt svarų ($21).

Nespėjo ji įžengti į vidų, tuojau prie mašinos privažiavo du policininkai. Paklausė vardo, pavardės, užsirašė mašinos numerį ir nustatė, kad mašina buvusi vogta. Tada policija nutarė jį dienai kitai nusivežti į nuovadą, kol išaiškins, kam mašina priklausė. Moteriškę, užsirašę adresą, paleido.

Prieš išvažiuojant, jis prašė policijai leisti jam nueiti už didelio tanko savais reikalais. Policija leido. Nuvažiavus į nuovadą, policija ir vėl leido jam užeiti į išeinamąją. Policija vėliau ten rado paliktą labai aštrų kišeninį peiliuką. Ripperis pamiegojo nuovadoj.

Sekančios dienos rytą abu policininkai, kai ką įtardami, nuvažiavo į tą vietą, kur jį sulaikė, ir nuėjo pažiūrėti už didelio tanko. Ten rado atsuktuvą ir plaktuką. Policijai jau buvo aišku, kad sučiupo prostitučių žudiką. Anksčiau nužudytoms vartojo tas pačias primones, kokias buvo pasiruošęs taikyti ir šiai. Atsuktuvu ir plaktuku jas nužudydavo ,o vėliau peiliu suraižydavo.

Tiktai teisme Oliva Reivers patyrė, kad ji buvo sekančioji Ripperii auka, bet policija ją išgelbėjo. Tardymo metu Peter Sutcliffe prisipažino prie 13 žudynių. Jis bandė teisėją įtikinti, kad prostitutes reikėjo žudyti, nes jos geriems dalykams nebetiko.

Manoma, kad jis mirties bausmės nešvengs. Už žmogaus nužudymą nusikaltėlis baudžiamas mirtimi. **Stebėtojas**

TRUMPAI

*

— *Nuoširdžiai dėkui poniai* Barbarai Šmotelis iš Marquette Parko už nuolatinę paramą. Dėkui už ankstybą prenumeratos pratęsimą ir už šimto (100) dolerių auką.

— *Hilda ir Julius E. Kuzas,* mūsų apdirbimo įmonės savininkai, South Holland, Ill., atsiuntė šimtą dolerių: $45 metinei prenumeratai ir $55 Naujienų paramai. Dėkui. Malonu pastebėti, kad J. R. Kuzas yra veiklus visuomenėje, buvęs Chicagos Lietuvių Tarybos pirmininku ir dabartinis Lietuvių Prekybos Rūmų pirmininkas.

— *J. P. Tamas, Rheinlander* Wis., pratęsdamas prenumeratą, atsiuntė $10 auką. Po $3 atsiuntė: Juozas Česna iš Beverly Shores ir Jonas Pečiulis iš Munster, Ind. Dėkui visiems.

— *Kenosha — Racine Apylinkė* paskyrė Naujienoms $20 auką ir ją atsiuntė per iždininką VI. Vilčiną iš Racine, Wis. Dėkui valdybai ir visiems tų dviejų miestų apylinkės nariams. Jie yra vienijantys veiksniai.

— *Lietuvių Prekybos Rūmų* susirinkimas įvyks rytoj, gegužės 13 d. 8 val. vak. Dariaus-Girėno salėje. Prieš susirinkimą 7:15 val. Marius Kiela rodys naujos Lietuvių kolonijos Sunny Hills, Fla., vaizdus. Bus Marion Panickio paskaita apie energiją Aleskoje, o Adolfas Baliūnas pasakos savo įspūdžius iš Pietų Amerikos. Susirinkimui bus pristatyti nauji nariai: teisėjas Rene Goier, adv. Gintaras P. Čepėnas ir judėjimo viršininkas Stefan Venckauskas. Narė Jean Vance visus susirinkimo dalyvius pavaišins.

— **Jonas Žemaitaitis,** senas Naujienų skaitytojas, balandžio 28 d. atšventė 80 metų amžiaus sukaktį. Dukterys, sūnūs, anūkės ir anūkai surengė jam, netikėtai savo amžiaus sukaktį išvažiavo sukakties proga pagerbimą. Gavo ir gražių dovanų. Atšventęs savo amžiaus sukaktį išvažiavo vasaros laikui į savo vasarvietę Paw Paw, Michigan valstijon.

— **Boleslovas Aniulis** guli Michael Reese ligoninėje, ruošiamas operacijai. Jo žmona taip pat buvo operuota, bet jau sustiprėjo ir gali ligonį aplankyti ligoninėje. Aniulis tebeguli Kaplan namo penktame aukšte, 510 kambaryje. Jį galima pasiekti telefonu 791-1241. Linkime Aniuliui stiprybės atlaikyti operaciją ir pilnai pasveikti.

—**Lietuvių Pensininkų Sąjungos valdyba** kviečia savo narius ir norinčius įstoti nariais, į metinį susirinkimą š. m. **gegužės mėn.** 12 d. 2 val. popiet Šaulių namuose, 2417 W. 43rd St. Bus svarstomi pensininkams rūpimi reikalai ir kt. Bus ir meninė programa, loterija. Atvykstant į susirinkimą, pagal išgales, prašoma atnešti ir fantų dovanoms.

Po susirinkimo bus kavutė ir užkanda. **Vicepirm. J. Skeivys**

— **LIETUVIŲ DAILININKŲ darbai yra vertingiausia ir nesenstanti dovana vestuvių, sukakčių ir kitomis progomis. Gaunami ČIURLIONIO GALERIJOJE, Inc., 4038 Archer Ave., Chicago, Ill. Telefonas — Midland Savings bendrovės valandomis 254-4470, kitu laiku — 434-6155.**

— **Juozo Kapačinsko** atsiminimai **Spaudos Baruose,** Chicagos Lietuvių Literatūros Draugijos 1979 m. leidinys. Gausiai iliustruotas nuotraukomis, 216 psl., kaina $7, gaunamas Naujienose. (Pr.)

St. Petersburg, FL.

1981 m. **gegužės mėn. 27 d.** 6 valandą popiet Lietuvių klube įvyks M. K. Čiurlionio 70 metų nuo jo mirties minėjimas. Programa: dail. Vladas Vaitiekūnas apibūdins M. K. Čiurlionio asmenį ir jo dailės meną; muzikas Petras Armonas kalbės apie M. K. Čiurlionį kaip muziką. Bus pailiustruota Čiurlionies kūriniai ir jo muzika.

Minėjimą ruošia (R.) Lietuvių Bendruomenės St. Petersburgo apylinkė. Įėjimas — laisva auka. Po minėjimo — kavutė.

(R.) Liet. B nė

Žagariečių klubas

Lietuvių Žagarės klubo šauktas susirinkimas kovo 22 d. neįvyko, nes nebuvo suėjusi visa valdyba — nebuvo finansų ir kontrolės raštininkų, abu sirgo. Josephine Masilionis, grįžusi iš ligoninės, stiprėja namuose, vyro priežiūroje. Mes visi linkime jai geros sveikatos ir vėl grįžti prie savo pareigų.

Nutarimai liko neskaityti, bet buvo priimtos duoklės ir išmokėtos susidariusios išlaidos.

Gerbiami Žagarės klubo nariai, nepamirškite pusmetinio susirinkimo **gegužės 31 dieną** 1 val. p.p. Anelės Kojak salėje, 4500 S. Talman Ave., ir užsimokėkite duokles, kad neliktumėt suspenduoti, nes per vasaros atostogas nebus susirinkimo lig rugsėjo 27 d., o reikalui esant kreipkitės į valdybos narius ar į Paul Masilionį, tel. 585-5611.

Vėliau buvo vaišės ir malonus pabūvis bei nuomonių pasidalinimas geroje nuotaikoje.

Rožė Didžgalvis, koresp.

STROPI MOTINA — LIETUVIŲ TAUTOS RAMSTIS

"Kas ras stropią moteriškę", klausia karalius Saliamonas savo Patarlių knygoje, "kada jos vertė kaip brangenybės iš tolimiausių žemės pakraščių?" Pasiklausykite šios ypatingos programos šiandien 8:45 val. vak. radijo banga 1450 AM per Lietuvos Aidus.

Taip pat kviečiame pasiklausyti per Sophie Barcus radiją Geriausios Naujienos lietuviams penktadienį 4:23 val. popiet.

Parašykite šia proga laiškutį, pareikalaudami Šv. Jono Evangelijos knygelės. Prisiųsime dovanai. Mūsų adresas:

Lithuanian Ministries
P. O. Box 321
Oak Lawn, Ill. 60454

KAIP SUDAROMI TESTAMENTAI

Tuo reikalu jums gali daug padėti teisininko Prano ŠULO paruošta, — teisėjo Alphonse WELLS peržiūrėta, "Sūduvos" išleista knyga su legališkomis formomis.

Knyga su formomis gaunama Naujienų administracijoje, 1739 South Halsted St., Chicago, ILL. 60608. Kaina $3.00.

SKIRTUMAS

Per motinų konsultaciją daktarė kalba susirinkusioms:

— Kūdikiai yra kaip gėlytės meilės darže...

— Tik tas skirtumas, kad šios pačios save palaisto, — atsiliepė viena motina.

● Edvinas ir aš apsivedėme jau prieš dvejus metus, bet aš tebeturiu nepaliestas jo sutuoktuvių proga duotas dovanas — tosterį ir prosą.

IMPORTANT NEWS FOR
BACKACHE SUFFERERS!
MOMENTUM® Tablets are 50% stronger than Doan's.
Before you take Doan's Pills for muscular backache, remember this: MOMENTUM Tablets are 50% stronger than Doan's. That means MOMENTUM gives you 50% more pain reliever per dose to relieve backache.
To reduce pain, soothe inflammation so muscles loosen—you can move more freely in minutes! There's no stronger backache medication you can buy without a prescription than MOMENTUM Tablets. Take only as directed.
No. 79

REAL ESTATE

Namai, Žemė — Pardavimui
REAL ESTATE FOR SALE

PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS IR ŽEMAIS NUOŠIMČIAIS MĖNESINIAIS IŠSIMOKĖJIMAIS.
DĖL VISŲ INFORMACIJŲ KREIPTIS Į:
MUTUAL FEDERAL SAVINGS
PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas
2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Tel. 847-7747

BUTŲ NUOMAVIMAS
• NAMŲ PIRKIMAS • PARDAVIMAS • VALDYMAS
• NOTARIATAS • VERTIMAI.
VISŲ RŪŠIŲ DRAUDIMO AGENTŪRA
J. BACEVIČIUS — BELL REALTY
INCOME TAX SERVICE
6529 So. Kedzie Ave. — 778-2233

EVANSTONE — 3 butų mūrinis, 20 m. Gražiai užlaikytas. Arti ligoninės ir universiteto. $130,000.

MŪRINIS — 2 po 6. Atskirai šildomi vienetai. Didelis garažas. Marquette Parko centre. $75,000.

4 BUTŲ MŪRINIS — 3 po 4 ir 1 - 2. 50 pėdų sklypas. Brighton Parke. $69,000.

ŠIMAITIS REALTY
Notary Public
Insurance, Income Tax
2951 West 63rd Street
Tel. 436-7878 arba 839-5568

Pirkite senoviškai

● 2 butų mūrinis namas, naujas stogas ir porčiai. Modernūs radiatoriai, gazo šildymas. Marquette Parke. Sena kaina $52,000

● 4 butų mūrinis, apie $9,000 nuomos. Atskiri gazo šildymai. 2 sklypai. 2 garažai. Brighton Parke. $57,700.

● Statybai gražus sklypas Marquette Parke.

VALDIS REALTY
2644 W. 69th St.
(Lithuanian Plaza Ct.)
737-7200 arba 737-8534

Prašom nebijoti palikti savo telefono numerį automatiniame aparate.

LOCKPORT, ILL.

Parduodama geram ūkininkui 9 akrų farma. Laukų vienatvė, bet netoli miesto ir mokyklos. Bus galima suskirstyti į sklypus. Nedideli mokesčiai. $6,000 už akrą. Parduoda su nuostoliais, bet ūkio neskaldys. Telefonuoti (312) 323-6957

● Iš manęs virėja ne kokia, tačiau ir aš padariau vieną išradimą, tai yra kaip pagaminti bulvių košę: bulves reikia pirma išvirti!

ELEKTROS ĮRENGIMAI PATAISYMAI
Turiu Chicagos miesto leidimą. Dirbu ir užmiesčiuose, greit, garantuotai ir sąžiningai.
KLAUDIJUS PUMPUTIS
4514 S. Talman Ave.
Tel. 927-3559

DĖMESIO
62-80 METŲ AMŽ. VAIRUOTOJAI
Tiktai $120 pusmečiui automobilio Liability apdraudimas pensininkams. Kreiptis:
A. LAURAITIS
4645 So. ASHLAND AVE.
Tel. 523-8775

GENERAL REMODELING
• Alumin. langai, durys, medžio apmušimai. • Staliaus darbai, cemento laiptai, porčiai, stogai ir visa kita.
FETINGIS CONSTRUCTION
7152 So. Kedzie Avenue
Tel. 776-8505

Dengiame ir taisome visų rūšių stogus. Už darbą garantuojame ir esame apdraustį.
ARVYDAS KIELA
6557 S. Talman Avenue
Chicago, IL 60629
434-9655 ar 737-1717

A. TVERAS
Laikrodžiai ir brangenybės
Pardavimas ir Taisymas
2646 West 69th Street
Tel. REpublic 7-1941

Siuntiniai į Lietuvą ir kitus kraštus
P. NEDAS, 4059 Archer Avenue,
Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5980

M. ŠIMKUS
Notary Public
INCOME TAX SERVICE
4259 S. Maplewood. Tel. 254-7455
Taip pat daromi vertimai, giminių iškvietimai, pildomi pilietybės prašymai ir kitoki blankai.

HOMEOWNERS POLICY
F. Zapolis, Agent
3208½ W. 95th St.
Everg. Park, Ill.
60642, - 424-8654
State Farm Fire and Casualty Company

ADVOKATŲ DRAUGIJA
V. BYLAITIS ir V. BRIZGYS
2458 W. 69th St.
Darbo val.: nuo 9 ryto iki 7 vak.
Šeštadieniais nuo 9 iki 12-tos arba pagal susitarimą.
Telefonuoti 778-8000

Advokatas
GINTARAS P. ČEPĖNAS
Darbo valandos: nuo 9 val. ryto iki 6 val. vak. Šeštadienį nuo 9 val. ryto iki 12 val. d.
Ir pagal susitarimą.
Tel. 776-5162 arba 776-5163
2649 West 63rd Street
Chicago, Ill. 60629

PASSBOOK SAVINGS...
the best way to save regularly!
5½% a year
Paid and Compounded Quarterly
OUR SAVINGS CERTIFICATES EARN UP TO 8%
see us for HOME financing.
AT OUR LOW RATES
WITH REPAYMENT TO FIT YOUR INCOME
INSURED
Mutual Federal Savings and Loan
2212 WEST CERMAK ROAD CHICAGO, ILLINOIS 60608
Peter Kazanauskas, President Phone: VIrginia 7-7747
HOURS: Mon.Tue.Fri.9-4 Thur.9-8 Sat. 9-1
SERVING CHICAGO AND SUBURBS SINCE 1905

Naujienoms reikalingas
SPAUSTUVĖS DARBININKAS
(Turi mokėti raides rinkti)
NEMOKANČIUS, BET DIRBTI NORINČIUS, IŠMOKYSIME.
Geras atlyginimas. Puikios darbo sąlygos.
Telefonuoti darbo valandomis
421-6100

DR. ANTANO J. GUSENO RAŠTAI
Naujienose galima gauti nepaprastai įdomius gydytojo, visuomenės veikėjo ir rašytojo atsiminimus.

Dr. A. Gussen — MINTYS IR DARBAI, 259 psl., liečia 1905 metų įvykius, Jablonskio ir Totoraičio jaunas dienas ir susirūpinimą $8.00

Dr. A. J. Gussen — DANTYS, jų priežiūra, sveikata ir grožis. Kietais viršeliais $4.00
Minkštais viršeliais, tik $3.00

Dr. A. J. Gussen — AUKŠTA KULTŪRA — ŽIAURUS ŽMONĖS. Kelionės po Europą įspūdžiai. Tik $2.00

Galima taip pat užsakyti paštu, atsiuntus čekį arba money orderį, prie nurodytos kainos pridedant $1 persiuntimo išlaidoms.

NAUJIENOS,
1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, IL 60608

SUSIVIENIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE
yra seniausia, didžiausia ir turtingiausia lietuvių fraternalinė organizacija, lietuviams ištikimai tarnaujanti jau per 92 metus.

SLA — atlieka kultūrinius darbus, gelbsti ir kitiems, kurie tuos darbus dirba.

SLA — išmokėto daugiau kaip AŠTUONIS MILIJONUS dolerių apdraudų savo nariams.

SLA — apdraudžia pigiausiomis kainomis. SLA neieško pelno, nariams patarnauja tik savišalpos pagrindu.

Kiekvienas lietuvis ir lietuvių draugas gali Susivienijime apsidrausti iki $10,000.

SLA — apdraudžia ir Taupomąja apdrauda — Endowment Insurance, kuri ypač naudinga jaunimui, siekiančiam aukštojo mokslo ir jų gyvenimo pradžiai.

SLA — vaikus apdraudžia pigia terminuota apdrauda: už $1,000 apdraudos sumą temoka tik $3.00 metams.

SLA — kuopų yra visose lietuvių kolonijose. Kreipkitės į savo apylinkės SLA kuopų veikėjus, jie Jums mielai pagelbės į SLA įsirašyti.

Galite kreiptis ir tiesiai į SLA Centrą:

LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA
New York, N. Y. 10001
307 W. 30th St.
Tel. (212) 563-2218

ENERGY WISE

Change the oil and filters every 3,000 to 6,000 miles to avoid wasting gasoline.
Don't be a Born Loser!

MODERNI MOZAIKA IR MAGARYČIOS

Dėsto RIMAS NERIMAVIČIUS

★

Tarybinės Lietuvos vaizdelis

Jūra Baužytė, nagrinėdama dorovės temas, balandžio 4 d. "Tiesoje" paskelbė rašinį "Kyšininkas už grotų". Jame kalbama apie Kapsuko (Marijampolės) vyr. architektą Algimantą Gražulį, kuris jau uždarytas devyneriems metams į pataisos darbų stovyklą už kyšių ne tik ėmimą, bet ir reikalavimą.

Jo pamėgtoji kaina buvo tūkstantis rublių. Tiek pareikalavo iš gaisrininko Motiejaus Bieliausko, norėjusio Kalvarijoje paskirtą sklypą namui statyti pakeisti į geresnį. Tūkstantį rublių turėjo sumokėti ir Kumelionių kaimo gyventoja Stasė Astrauskienė, ant garažo pradėjusi statyti antrąjį augštą be patvirtinimo projekto. Priešingu atveju jai buvo įsakyta nugriauti jau pastatytą sieną.

J. Baužytė įdomiai aprašo A. Gražulio pasikalbėjimą su Kazlų Rūdos gyventoja Lina Paškauskiene, jo įstaigon atėjusia patvirtinti norimo statyti namo projekto.

—Galiu leisti, galiu ir ne...

— Kodėl taip? Juk ne vienas toks namukas stovi Kazlų Rūdoj...

—Duosi pusantro, galėsi statydintis kokį nori...

—Pusantro šimto?...

—Norėtum už dyką? Pusantro tūkstančio...

—Argi taip brangiai gali kainuoti?

—Kaip nori, pigiau nebus. Pusę duosi dabar — pusę vėliau...

Pasak J. Baužytės, architektas A. Gražulis, paklaustas, kaip jis dabar jaučiasi už spygliuotų vielų, atsakė:

— Mano nervai nepakrikę... Gailiuosi tik, kad susidėjau su žmogum, su kuriuo man nepatarė susidėti. Nebūčiau įkliuvęs.

Iš rašinio sužinome, kad svetimų rublių siekėjas — architektas A. Gražulis tėra apie 30 metų amžiaus, gimęs, užaugęs ir išsilavinimą gavęs sovietinėje santvarkoje. Jis tikriausiai priklausė komjaunimui ir galbūt netgi buvo kompartijos narių, nes į atsakingas vyr. architekto pareigas įžengė 25 metų amžiaus, susilaukęs kažkieno paramos. Šios temos J. Baužytė nė nepajudina. Gaila, nes ji tikrai būtų įdomi jos rašinio dalis.

KOSTIUMAS IR PASAULIS

— Aš tau pasiūsiu naują kostiumą, — prižadėjo darbais apsikrovęs siuvėjas, — bet ne greičiau kaip po trisdešimt dienų.

— Trisdešimt dienų! Žmogau! — paradėjo šaukti klijentas. — Dievas visą pasaulį sukūrė per šešias dienas, o tu kostiumą siūsti net 30 dienų!

— Teisybė, — tarė siuvėjas, bet tu paziūrėsi, kaip jis tada atrodys.

* * *

AMŽINOS PROFESIJOS

Visuomenės viršūnių priėmime pribėgo prie šeimininko porniutė ir sako:

— Daugiau į tuos namus aš jau ir kojos nebekelsiu. Tamstos žmona baisiai įžeidė mane.

— Manau, kad čia tik kokia nors klaida. Ką gi ji pasakė?

— Ji sako, kad aš gatvės merga.

— A, tai jos toks jau paprotimas. Aš jau prieš trisdešimt metų išstojau iš kariuomenės, o ji mane vis dar pulkininku vadina.

* * *

PROGA IŠGERTI

Vokiečiai turi septynias progas išgerti — pirma proga draugą susitikus, antra proga su draugu atsisveikinant ir t. t. iki septintos, o septinta proga bet kuri kita proga.

Vienas Napoleono pulkininkas prancūzas rado tik vieną progą.

Sykį Napoleonas jam griežtai pastebėjo. "Pulkininke, man atrodo, kad tamsta perdažnai gaivini troškulį!"

"Taip pone, prisipažino pulkininkas, bet tai man teikia progą kiekvieną kartą pasakyti "Į Jūsų sveikatą, Didenybe!"

* * *

MEDICINA ATSILIKUSI

— Aš tamstai jau keletą kartų sakiau, kad negalima gerti alkoholio, — aiškina gydytojas pacientui.

— Taip, atsimenu, bet aš maniau, kad per tą laiką medicina yra padariusi pažangą.

Magaryčios

● Žinovas sakė, kad jei Čikagos beisbolo komanda Cubs pralos dar porą žaidinių, tai merė Jane Byrne kraustysis apsigyventi į Wrigley Field stadioną.

● Man moterys yra kaip drambliai: aš į juos mėgstu žiūrėti, bet nenorėčiau jų nė vieno turėti. (W. C. Fields)

● Paryžiaus madų kurėjas Pierre Cardin nupirko didžiąją akcijų dalį garsaus restorano Maxim. Tuoj mažieji steikai buvo pavadinti sijonėlių teikais.

● Arizonos vardas yra kilęs iš Arid-Zona - Sausa zona. Amerikiečių tautosakoje sakoma, kad ten taip sausa, jog varles nemoka plaukti...

● Šias magaryčias užbaikime Petrės Putniūtės eilėraščiu apie vyriškumą:

Velniškai tu esi vyriškas, —
Pavojingas, kaip elektra!
Tu sutirpdai moters širdį
Didžiąja meile, Dievo duota...

Sušvinti, kaip ta žvaigždutė,
Juodoj nakty rodai tolį:
Net ištrauki iš bedugnės
Ir parodai rojaus grožį!

Saule, tu šildai rudens dienas,
Sieloj tuoj suskamba pijanas.
Žinau, kad aš ne viena,
Tai man sakė jau ne vienas...

S. Pašilytė

ŽVIRBLIS TUPTELIA — JAUTIS KRUPTELIA

— Žvirbli, žvirbli! — O ko ko?
— Ką tu dirbti? — Ničevo!
Po sovietus sau skraidau,
Draugą Staliną baidau.

Vos nutūpsiu ant šakos,
Tuoj čekistas iš paskos,
Dedas saują akmenų,
Vedas gaują katinų.

Aš ant stogo tuoj čir čir,
Šaukiu Stalinas: "Kas yr?!
Ar nešmaikštūs akmenai,
Ar gal baikštūs katinai?!

Spiria akmenį batu,
Trenkia katinui kitu!
Klius visiems, klius visiems:
Ir vyžotiems, ir basiems!

R. Dandierinas

IT'S AMAZING!

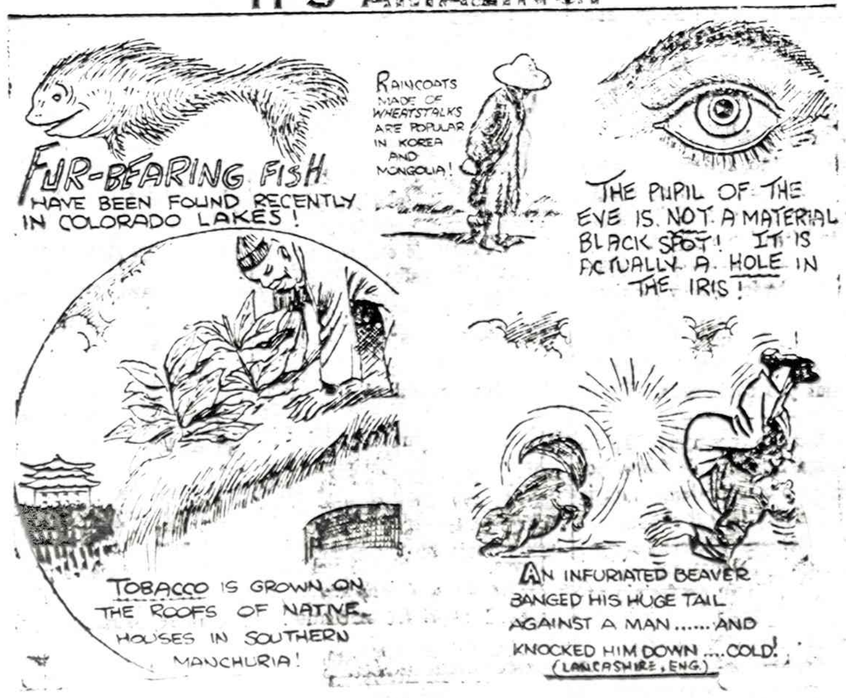

— Labas, tėve. Ką naujo žinai?

— Naujo buvo ir bus. Bet man atrodo, kad ateina pasaulio pabaiga. Taip ir šv. Raštas sako.

— Pasaulio pabaigą daug kas pranašavo, bet pabaigos nebuvo, tėve.

— Tai bus...

—Iš ko sprendi?

— Iš to, kad žmonių protai maišosi...

— Tu, tėve, uždavei man mįslę. Aš skaičiau knygą, parašytą vieno Vakarų Europos politiko, kuris per keletą metų studijavo ir atidžiai sekė tarptautinę politiką. Jis atskleidžia komunistų vykdomą terorą visame pasaulyje, jų centrus, ypač Kuboje, iš kurios teroristų tinklas apima visą Pietų Ameriką. Dėmesį atkreipia Salvadoras. Ispanijoje prasiveržė baskų sukilimas prieš Ispaniją. Airija — geriausias pavyzdys, kur jau kelinti metai vyksta smurtas protestantų su katalikais.

JAV sekretorius A. M. Haig neseniai painformavo apie tai, kaip veikia pasaulinio masto teroristų sistema. Sovietų Sąjunga per kitų rankas padeda plėsti tarptautinį terorą: remia, apmoka ir aprūpina tuos, kurie terorizuoja ir net žudo dėl politinių tikslų po priedanga "išlaisvinti" iš kapitalistų "vergijos". Steigiamos treniruotės stovyklos, Sovietų Sąjungai diriguojant, sako Claire Sterling. Specialios teroristų stovyklos veikia Čekoslovakijoje ir kitur. Tai pagrindiniai apmokymo centrai. Prieš kiek laiko Urugvajuje didelį triukšmą sukėlė Tupamaros. Tupamaros vardą gavo nuo inkų indėnų princo Tupa Amara, jie bandė nuversti demokratinę Urugvajaus valdžią. Inkai kovojo prieš Ispanijos invaziją Pietų Amerikoje.

Po to teroristai pradėjo veikti Viduriniuose Rytuose ir Afrikoje. Dabar kurstomi palestiniečiai, lėktuvų pagrobimai, terorras, nesantaika, tarp arabų su žydais, — ir dabar tevyksta.

— Maiki, tu gerai kalbi. Pasakyk, iš kur tu visa tai žinai?

— Visi turėtume žinoti, kas pasaulyje darosi. Reikia sekti spaudą, žinias. Kitaip nepajusime, kai priešas ir mus apsės. Argi nepastebėjai, kad ir mūsų tarpe vyksta nesklandumai — žodžiais šaudomasi. Vieni kitais nepasitiki. Vieni sako: Kas mus tas komunizmas, mes turime reikalo tik su Lietuva, — turime bendradarbiauti su savo tautos žmonėmis. Komunistai to ir nori. Nori, kad savo vaikus siųstume į Vilnių pasimokyti. Ko? Aišku, dėl ko...

— Tu mane truputį apšvietei, Maiki, bet aš vis dar galvojau skristi į Lietuvą aplankyti savo giminių atžalyną.

— Ir ką tu, tėve, ten pamatysi. Tave patupdys Vilniaus viešbutyje ir po penketo dienų išvarys atgal į Ameriką, žinoma, jeigu neįkliūsi į kokią bėdą... Kai kurie mūsų menininkai sugrįžo jau "perauklėti." Tu, tėve, geriau su pensininkais parke sėdėdamas pasiskaitytum Naujienas, tai tau bus daugiau nau dingiau ir sveikatai geriau.

— Tai, kad ir parke atsibosta.

— Tu gi sakei, kad atletiką pradėjai praktikuoti. Tai vaikščiok takeliais, truputį pabėgiok, pamatysi, kai jausies jaunesnis, o ir apetitą gerą turėsi. Nesuk perdaug galvos apie politiką. Jaunesni tegu nesnaudžia. Yra dar gerų lietuviukų, kurie neužsiima su narkotikais. Žinai, kad narkotikus tonomis gabena į Ameriką, jaunimui nuodyti. Be to, turėtum žinoti, kad ir menosrityje veikia teroristai. Žemina senas tradicijas, kuris baidyk les, kad pasityčioti iš "kapitalistinės" dailės.

— Labai dėkui, Maiki, už pasikalbėjimą. Kitą kartą gal ir aš ką geresnio sugalvosiu. Lik sveikas.

— Iki pasimatymo, tėve.

BLUSA

Visur, kur bombos drasko tylą,
Kur laimi melas ar tiesa,
Už mus visus aukščiau pakyla
Paniekinta blusa.

Valstybės, rasės ir rasytės
Per amžius grumiasi su ja.
O turi Churchillis kasytis
Mėnulio šviesoje.

Pro durtuvus sargybų lanko,
Nepaisus žus ar nugalės,
Net prezidentą ji aplanko,
Nakčia ir be eilės.

Ji kanda SSR pakinkį,
Ir Kremliuj sudreba kėdė,
Nes blusos nieks dar nepakinkė,
Jokia N. K. V. D.

Ant. Gustaitis

Laiškai iš Lietuvos po 100 metu

Dirva prieš porą metų atspausdino pranašystę apie laiškus, kuriuos iš Lietuvos mums siųs giminės po 100 metų. Jeigu iki 2081 metų Lietuva dar vis bus Sovietų okupuota, tai manoma, kad tada mūsų palikuonys skaitys tokį iš Tėvynės gautą giminės laiškelį:

— Mielas broli!

Šiandien skubu tau rašyti šią margą gromatėlę, norėdamas bent pasidalinti tuo nepaprastu džiaugsmu, kursai jau nesutelpa mano širdyje. Juk tu, turbūt, nė nežinai, kad vakar pas mus buvo metiniai visuotiniai švento Lenino atlaidai, į kuriuos suvažiavo visa mūsų tarybinė respublika. Ak, tu gal nė neįsivaizduoji šių didžiųjų iškilmių, visada taip nepaprastai žadinančių mūsų socialistinį budrumą, komunistinį kovingumą, stiprinančių priešų neapykantą ir tarybinių žmonių moralę.

Šventė prasidėjo rytinėmis pamaldomis Brežnevo kalne (buvusiame Gedimino), pernai pastatytoje švento Markso ir Engelso katedroje, prie šventųjų Dzeržinskio, Jažovo, Andrafovo, Berijos altorių, kurioms patarnavo ČEKA, NKVD, KGB uniformomis pasipuošę komjaunuoliai klapčiukai.

Bet pati iškilmingoji suma vyko prie švento Josifo Stalino didžiojo altoriaus, kur pamaldas laikė patsai visasąjunginis Komunistų partijos Centro komiteto archimandritas Ivanas Zolotogubovas, savo kovingame pamoksle stačia galva suversdamas į buržuazinį pragarą visus Jūsų kapitalistinius imperialistus, smetoninius nacionalistus, tautos atplaišas ir darbo klasės išdavikų liekanas.

Be to, jis vaizdingai ir jautriais žodžiais išryškino kompartijos šventųjų veiklos ir kentėjimų pavyzdžius, kad norėjosi šokti iš bažnyčios ir papiauti kiekvieną pro šalį einantį netikėlį. Tik labai gaila, kad šį kartą jo pamoksle nebuvo paminėti lietuviai palaimintieji: nei Liudas Gira, nei Petras Cvirka, nei Juozas Mikuckis, nei Alseika, nei Morkus, nei Antanas Bimba, Jonikas, nei daugelis kitų. Tik aš juos visus tyliai prisiminiau savo maldose.

Na, o paskui — šlovingojo archimandrito pakrapyti šventuoju Volgos vandeniu — visi su vėliavomis, transparantais ir nusipelniusiųjų statulėlėmis dalyvavome eisenoje aplink katedrą ir švento Lenino pomnyką. O, kad tu žinotum, kokia didelė šlovė buvo suteikta mūsų šeimai! Juk partijos tretininkų būrelio priešakyje aš pats pirmas nešiau švento Antano Sniečkaus, o mano žmona — švento Petro Griškevičiaus girliandomis apkaišytas statulėles, kai mūsų žentas Afanasijus Krivanosovas žygiavo priekyje su plėvesuojančia, auksu išsiuvinėta švento Stalino vėliava, o mūsų anūkai barstė gėles po visasąjunginio, triskart liaudies didvyrio ir nusipelniusio ordinanso archimandrito Ivano Zolotogubovo kojomis.

Tiesa, paskutinėje partijos tretininkų eilėje, Tėviškės draugijos globotiniai nešė švento Petronio mirtomis apkaišytą statulėlę.

Bet, mielas broli, kai dabar visame Vilniuje sugaudė visų komunistų partijos bažnyčios varpai, kai operos choras ir simfoninis orkestras galingai siūbtelėjo kantatą "Mirtis buržujams", o kai po to visa tarybinė liaudis pergalingai užtraukė mūsų dabartinį himną "Volga, Volga mat rodnaja", iš tarybinio patriotizmo visi garsiai verkėme pasikukčiodami.

O, kaip gaila, kaip gaila, kad tu — vienintelis mūsų šeimos atskalūnas — esi dar vis užkietėjęs buržuaziniai kapitalistiniame paklydime ir nenori dalyvauti mūsų šlovingame bendratautiniame atsinaujinime!

Aš šiandien už tavo grįžimą į tikrąjį tikėjimą pastačiau net žvakutę prie švento Andropovo altoriaus.

Tavo, **Fiodoras Skurdulis,** nusipelnęs švento Markso-Engelso zakristijonas, tik vis nesulaukiąs prižadėto Lenino ordino.

DETROITO NAUJIENOS

AMERIKOS LIETUVIŲ TAUTINĖS SĄJUNGOS SEPTYNIOLIKTASIS SEIMAS

Seimas įvyks gegužės 23-24 dienomis Hyatt Regency puošniame viešbuty, Fairlane Town Center, Dearborn, tarp Southfield express, Michigan Ave. ir Evergreen Rd., Detroito vakarinėje dalyje.

Seimo suvažiavimo registracija gegužės 23 d. 9 val. ryto. Po registracijos vyks iškilmingo suvažiavimo atidarymas, invokacija, Amerikos ir Lietuvos himnai, suvažiavusių atstovų pranešimai ir sveikinimai. Tą pačią dieną po posėdžio, 8 val. vakaro, įvyks šaunus balius (auka 21 dol. nuo asmens).

Seimo baliaus metu programai atlikti pakviesta solistė Liucija Mažeikienė iš Los Angeles. Ji savo gražiu balsu žavėjo publiką, išpildydama vedamąsias roles operetėse "Linksmoji našlė", "Čigonų baronas", "Žavioji dama", "Muzikos garsai" ir kitose operetėse, statomose Los Angeles mieste. Taip pat per daugelį metų įvairiuose minėjimuose bei parengimuose. Solistė atliks meninę programą Tautinės Sąjungos seimo baliuje. Malonu bus turėti iškilią Liuciją Mažeikienę.

Dainoms akompanuoti pakviestas jaunas muzikas detroitietis Vidas Neverauskas. Groti šokiams pakviestas Neo-Lithuanų orkestras, vadovas Algis Modestas iš Čikagos.

Norėčiau tautininkus pagirti, kad viešbutį pasirinko puikų, jo aplinka rami nuo vandalų siautėjimo. Viename iš turtingiausių Detroito priemiesčių — Dearborne yra Fordo automobilių karalystė. Kas dar tos karalystės nematėte, pasistenkite šią proga pamatyti.

Iš viešbučio kas minutę eina nemokamai traukinėlis į biznio centrą ir grįžta.

Seimo rengimo komitetas maloniai kviečia visus Detroito ir apylinkių bei Windsoro lietuvius su šeimomis baliuje dalyvauti Labai pageidautini pranešimai apie dalyvavimą baliuje ligi š.m. gegužės 17 dienos.

Baliaus klausimais prašome kreiptis į St. Šimoliūną, 16817 Stoepel St., Detroit, Michigan 48211, tel. (313) 861-5975, arba į Joną Švobą, 1594 Beaupre, Madison Hts, Mich. 48071, tel. 547-2859.

* * *

BALFO 76-OJO SKYRIAUS DETROITE METINIS SUSIRINKIMAS

Susirinkimą pradėjo pirm. Bernardas Brizgys ir pakvietė pirmininkauti Vincą Tamošiūną, sekretoriauti — Vladą Staškų. Mirusių pagerbimui perskaitė per dešimt jų vardų ir susikaupta tylos minutei.

Į mandatų komisiją išrinkti: A. Juškus ir A. Sukauskas. Praeitų metų metinio susirinkimo protokolą perskaitė sekretorius Vladas Staškus. Protokolas priimtas

Apie kasos stovį pranešimą padarė taip pat V. Staškus raštu; pranešimas priimtas. Metinėje rinkliavoje surinkta aukų $5,624. Skyriaus kasoje likutis $1,174.08. Finansų sekretorius Česys Šadeika patiekė apyskaitą raštu; surinkta iš narių po dolerį — $495.

Parengimų vadovė Ona Šadeikienė pareiškė, kad išvyka į gamtą davė gražaus pelno. Numatyta ir šiais metais išvyka.

Revizijos komisijos aktą perskaitė Antanas Sukauskas. Pajamų ir išlaidų knygos vedamos tvarkingai, aktas priimtas. Po diskusijų vyko valdybos ir revizijos komisijos rinkimai.

Išrinkta 1981 m. valdyba sekančios sudėties: Alfonsas Juška pirmininkas, kun. Alfonsas Babonas vicepirm., Romas Mačionis vicepirm., Vladas Staškus sekret. ir iždin., Česys Šadeika finansų sekret., Ona Šadeikienė parengimų vadovė; nariai: Kazys Sragauskas, Antanina Jonynienė ir Česlova Pliurienė. Revizijos komisiją sudarė: pirm. Rožė Ražauskienė ir nariai Antanas Sukauskas bei Antanas Vaitekūnas. BALFo direktoriai: Rožė Ražauskienė ir Jurgis Mikaila.

Susirinkimas užsibaigė geroje nuotaikoje ir padarė nuotrauką. Dalyvavo apie 30 narių.

* * *

TRUMPOS ŽINIOS

Motinos Dienos minėjimas ir žiburio Lituanistinės mokyklos mokslo metų užbaigimas įvyko gegužės mėn. 10 d. Dievo Apvaizdos parapijos salėje.

● Arkivyskupo Edmund C. Sroka priėmimas su mišiomis įvyks sekmadienį, gegužės 17 d., Cobo Arena, Detroito vidurmiestyje. Įėjimas su specialiais kvietimais.

● Dariaus-Girėno ir Lietuvių namų valdybos gegužės mėn. 17 dieną Lietuvių namuose ruošia gegužinę po stogu. Visi kviečiami atsilankyti.

● Šv. Antano parapijos komitetas gegužės 5 dieną savo posėdyje nutarė šį pavasarį atlikti bažnyčios pastate didesnius remontus. Chorui susiorganizavus ir gražiai giedant, bažnyčioje atsilanko daugiau maldininkų. Atskirtos kavinės patalpos pasidarė permažos, reikalauja praplėtimo. Artimiausiu laiku manoma pradėti remontus. Reiškiame pagarbą parapijos klebonui kun. A. Babonui ir energingam bažnyčios komitetui. Atlikus remontus, reikia manyti, bažnyčios patalpose judėjimas dar daugiau padidės.

Ant. Sukauskas

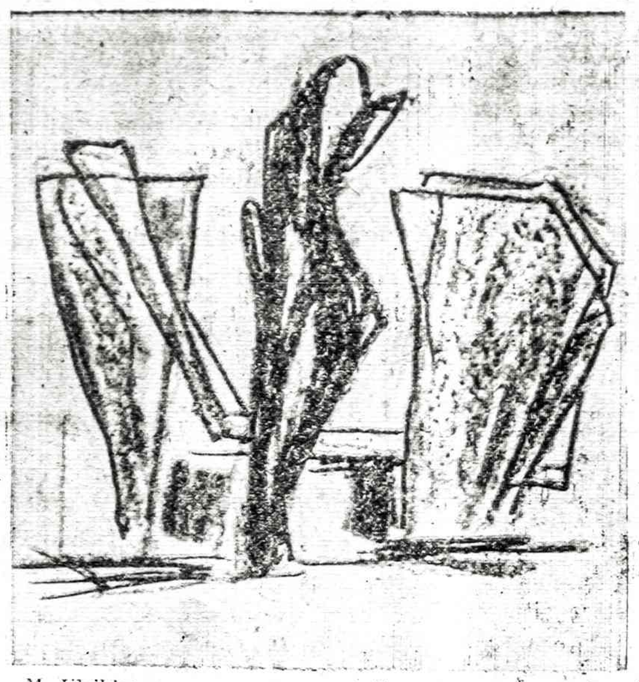

M. Šileikis — Vartų liekanos (grafika)

KATRAS YRA DIDESNIS

LIETUVOS DIDYSIS KUNIGAIKŠTIS ŽYGIMANTAS AR LENKIJOS KARALIUS KAZIMIERAS DIDYSIS?

S. DIRMANTAS

(Tęsinys)

Ir tas įvyko dėl Jo Mylistos sumanaus patvarkymo ir per Jo Mylistos Hetmaną ir Ponų Tarybą. O įvyko taip toli, net keturiasdešimt mylių už Kievo, iki kur Didžiosios Lietuvos Kunigaikštystės kariuomenė prieš tai niekuomet nenužygiuodavo. (Valakija tai dabartinė Besarabija, Moldavija: dalis Rumunijos tarp Dniestro, Sereto upių ir Juod. Jūros). O buvo sumušti dėka gerosios Jo Mylistos laimės savaitę prieš Grabnyčias.

Prie to gudrųjį kovotoją ir galingą Valakijos (Po karo Zigmantas nugalėjo savo seserėną Albrechtą Hohencolerną, paskutinį kryž. ordeno magistrą. Jis tapo Liuterio pasekėju, pasivadino Prūsų kunigaikščiu ir iškilmingai 1525 m. Krokuvos rinkoje prisiekė Zigmantui klusnumą ir ištikimybę. Tą sceną atvaizdavo dail. Matejka garsiajam paveiksle "Hold Pruski") vaivadą, kurs savo išmanumu pakartotinai Turką ir Perekopo Carą ir daug kitokių valdovų nugalėdavo: o visgi Didysis Karalius ir Didysis Lietuvos Kunigaikštis Žygimantas savo augštu protu ir paredymu anąjį Valakų gudruolį triuškinti sutriuškino ir jo tarybą (tabą) sugavo, ir su juo amžiną taiką padarė ir jį sau pasijungė.

O kaip gi daug kartų lenkiški karaliai lig šiol stengėsi nugalėti Valakijos vaivadą ir padaryti jį paklusnų. O vienok jiems tai niekuomet nepavykdavo ir vien tik tasai Didysis Karalius ir Didysis Lietuvos Kunigaikštis Žygimantas tai įstengė padaryti.

Taipogi nemažiau garsųjį žygdarbį dar atliko, kai Prūsų Mistrą (žodžiai "garbingi karaliai" rodo, kad ir Vytautas buvo pavadintas karaliumi,) veidmainį vienuolį, (kuris save vadina vienuoliu, o jokių vienuoliškų įžadų neprisilaiko), — nukariavo ir nugalėjo

Kiekvienas tepasižiūri kronikose ir įsitikina, kad žymesni ir garsesni yra darbai Didžiojo Karaliaus Žygimanto negu Kazimiero Didžiojo.

Jeigu anais laikais lenkų ponai, kaip augščiau paminėjau, vien dėl statybų pavadino karalių Kazimierą DIDŽIUOJU Karaliumi, tai juo labiau, Jūs, lenkiškieji ponai ir mes, lietuviškieji ponai, turime didžiuotis ir DIDŽIUOJU vadinti ŽYGIMANTĄ už jo žygdarbius, kurie dešimteriopai svaresni negu Kazimiero Didžiojo darbai.

Mes, LIETUVA, irgi nemažai garsiname ir duodam garbę Didžiajam Karaliui Vladislovui ir Didžiajam Kunigaikščiui Vytautui už taipgi didvyriškus darbus, o ypatingai augštai iškeliame, kad Jie Didžiąją Lietuvos Kunigaikštystę nukreipė nuo pagonybės prie krikščioniškos tikybos. Bet pagal Švento Rašto žodžius "Tikyba be gerų darbų yra negyva". Taigi, nors anie buvo davę mums tikybą, bet nebuvo mus pamokę krikščionyškų darbų, nedavė mums ĮSTATYMŲ, pagal kuriuos galėtumėm elgtis, kaip turi elgtis krikščionys.

Taigi, šis Šviesusis Didysis Karalius ir Didysis Lietuvos Kunigaikštis, ŽYGIMANTAS, savo žygdarbiais susilygino su garsiuoju savo protėviu Vladislovu ir su savo prodėde, Didžiuoju Lietuvos Kunigaikščiu Vytautu.

Kaip anie garbingieji karaliai (Vaitiekus Garštoldas, kitaip Wojtech Khasztolt, ar Albert Gasztold žinomas dar kaip Albertas Goštautas.) išmokino mus krikščioniškos tikybos, taip ir šis garsusis ir šviesusis karalius Žygimantas išmokė mus vykdyti teisingumą.

Todėl aš, Vaitiekus Gaštoldas (Istorija Zigmantą vadina ne Didžiuoju, bet Senuoju), mūrytų Geranainių paveldėtojas, Didžiosios Lietuvos Kunigaikštijos Kancleris ir Vilniaus Vaivada, aprašinėju gerus ir teisingus darbus Didžiojo Karaliaus ir Didžiojo Lietuvos Kunigaikščio Žygimanto, mus paveldėjusio Pono, kuris dar žymesnius ir kilnesnius žygdarbius savo laimingojo viešpatavimo metu nuveikė ir dar nuveiks, apie kuriuos žygius istoriographai plačiau savo kronikose aprašys.

O tuo tarpu, kiek liečia šitą rašinį užteks.

Rašyta Vilniuje, 1529 m. sausio mėn.

(Iš Karo)

(Pabaiga)

Lietuvos Aidai paminėjo penkmetį

Lietuvos Aidų radijo programos penkerių metų sukaktį minint, gegužės 2 d. Tautiniuose namuose buvo suruoštas įdomus tas banketas su talentų pasirodymu ir vakariene. Programą pradėjo Balys Brazdžionis. Jis ir jo dukra Kazytė pasveikino gausius svečius. Maldą sukalbėjo kan. V. Zakarauskas. Gr. Lazauskas tostą pravedė su šampanu ir pakvietė sugiedoti Lietuvos Aidams Ilgiausių metų.

Meninę dalį pravedė K. Brazdžionytė. Solistė Eglė Rūkštelytė padainavo lietuviškų dainų: Tykiai, tykiai Nemunėlis teka, Kur bakūžė samanota ir kitas dainas. Rukštelytė yra ir dailininkė, Am. Lietuvių Dailininkų Sąjungos narė. Eglė turi gražų soprano balsą ir muziką studijuoja American Academy of Music. Tiktai mikrofonas kartais darė disonansų dainuojant ir kalbant. Ramunė Tričytė, kaip visuomet, taip ir šį kartą, gražiai pasirodė — perskaitė laišką, gautą iš Lietuvos po 100 metų. Dvi dainas padainavo Šidagis.

Sveikino inž. Gr. Lazauskas; E. Rogers, E. Mikužiūtė, J. Šidlauskas, A. Pleškys, dail. M. Šileikis, A. Repšienė, kun. J. Prunskis.

Buvo gausu fantų laimėjimui. Bankete dalyvavo apie 200 žmonių, organizarijų atstovų ir visuomenės veikėjų. Buvo šokiai, Nivėno orkestrui grojant.

Kazės ir Balio Brazdžionių vedama radijo programa susilaukė gražaus prielankumo. Žodžiu, vakaras buvo gražus.

Koresp.

MEDICINOS PAŽANGA

— Gydytojau, ką jūs man patarsite nuo nemigos?

— Išgerkite prieš miegą stiklinę pieno ir suvalgykite sutrintą obuolį.

— Atleiskite, bet lygiai prieš šešis mėnesius jūs man iš viso uždraudėte valgyti prieš miegą.

— Teisingai, bet jūs užmiršote, kad per tą laiką medicina padarė milžinišką šuolį į priekį.

● Ekspertas yra asmuo, turintis pakankamai nervų imti daugiau už patarnavimus, negu verta.

The danger of ignoring your dog's scratching

Your dog's constant scratching can lead to serious skin problems, needless suffering and expense. Get Veterinarian-tested SULFODENE, a painless, clear liquid that stops frantic scratching. SULFODENE also treats sores, cuts, hot spots and eczema. It destroys special dog germs that home remedies can't kill. Get SULFODENE, America's No. 1 dog skin medication.

Read and follow label directions © 1981 COMBE Inc.

SULFODENE® DOG SKIN MEDICATION

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

MARIJA NOREIKIENĖ

2608 West 69th St., Chicago, Ill. 60629 ◆ Tel. 925-2787

Didelis pasirinkimas geros rūšies įvairių prekių.

MAISTAS IŠ EUROPOS SANDĖLIŲ

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Cosmos Parcels Express Corp.

MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE

2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629 ◆ Tel. 925-2737

V. VALANTINAS

JAY DRUGS VAISTINĖ

2759 W. 71st St., Chicago, Ill.

● RŪPESTINGAI IPILDOMI RECEPTAI ● FANNIE MAY SALDUMYNAI ● KOSMETIKOS REIKMENYS

Atlaro šiokiadieniais nuo 9 val. ryto iki 10 val. vakaro.

Sekmadieniais nuo 9 val. ryto iki 8:30 val. vak.

D. KUHLMAN, B.S., Registruotas vaistininkas

Tel. 476-2206

404 puslapių. Kaina $8. Persiuntimas $1.

NAUJIENOS

1739 S. Halsted St., Chicago, IL 60608

NEBRANGIOS, BET VERTINGOS KNYGOS

● **LITERATŪRA,** lietuvių literatūros, meno ir mokslo 1954 m. metraštis. Jame yra vertingi, niekuomet nesenstą, Vinco Krėvės, Igno Šlapelio, Vinco Maciūno, P. Joniko, V. Stankos, J. Raukčio, dr. Kazio Griniaus, taip pat K. Matusevičiaus ir V. Meilaus straipsniai bei studijos, iliustruotos nuotraukomis ir M. K. Čiurlionio, M. Šileikio, V. Kašubos, A. Rūkštelės ir A. Varno kūrybos poveikslais. 365 pusl. knyga kainuoja tik $3.

● **DAINŲ ŠVENTĖS LAUKUOSE,** poetės, rašytojos ir tautinių šokių pirmūnės Juozės Vaičiūnienės atsiminimai apie dainų šventes bei jų istoriją ir eigą. Įdomi skaityti ir nedainuojantiems, gėrintis autorės puikiu stiliumi ir surinktais duomenimis bei užkulisiais. Studija yra 151 pusl., kainuoja $2.

● **VIENIŠO ŽMOGAUS GYVENIMAS,** Antano Rūko aprašytas Juozo Adomaičio — Dėdės Šerno gyvenimas. Tai ne sausas gyvenimo bruožų aprašymas, bet tiksli to laikotarpio buities literatūrinė studija, suskirstyta skirsneliais. Ta 206 puslapių knyga parduodama tik už $2.

● **LIETUVIŠKASIS PAMARYS,** Henriko Tomo-Tamašausko įdomiai parašyta studija apie Rytprūsius, remiantis Pakalnės ir Labguvos apskričių duomenimis. Aprašymai įdomūs kiekvienam lietuviui. Leidinys iliustruotas nuotraukomis, pabaigoje duodama vietovardžių pavadinimai ir jų vertiniai į vokiečių kalbą. Labai naudingoje 335 pusl. knygoje yra Rytprūsių žemėlapis. Kaina $6.

● **KĄ LAUMĖS LĖMĖ,** rašytojos Petronėlės Orintaitės atsiminimai ir mintys apie asmenis ir vietas neprik. Lietuvoje ir pirmaisiais bolševikų okupacijos metais. Knyga turi 234 puslapius, bet kainuoja tik $3.

● **JULIUS JANONIS,** poetas ir revoliucionierius, nesuprastas ir klaidingai interpretuojamas gyvenime ir politikoje; tik ne Jurgio Jašinsko knygoje apie Juliaus Janonio gyvenimą ir poeziją. Dabar būtų jį galima pavadinti kovotoju už žmogaus teises. Knyga yra didelio formato, 265 puslapių, kainuoja $6.

● **SATYRINĖS NOVELĖS,** M. Zoščenko kūryba, J. Valaičio vertimas. 200 psl. knygoje yra 40 sąmojingų novelių. Kaina $2.

Knygos gaunamos Naujienose, 1739 So. Halsted St., Chicago, IL 60608. Užsakant paštu, pridėti dolerį persiuntimo išlaidoms.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, IL 60608. Telephone 421-6100

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

As of January 1, 1980
Subscription Rates:

Chicago $45.00 per year, $24.00 per six months, $12 00 per 3 months. In other USA localities $40.00 per year, $22.00 per six months. $12.00 per three months. Canada $45.00 per year; other countries $48.00 per year.

25 cents per copy

Nuo sausio pirmos dienos
Dienraščio kainos:

Chicagoje ir priemiesčiuose:

metams	$45.00
pusei metų	$24.00
trims mėnesiams	$12.00
vienam mėnesiui	$5.00

Kitose JAV vietose:

metams	$40.00
pusei metų	$22.00
trims mėnesiams	$15.00
vienam mėnesiui	$ 4.00

Kanadoje:

metams	$45.00
pusei metų	$24.00
vienam mėnesiui	$ 5.00

Užsieniuose:

metams	$48.00
pusei metų	$26.00

Naujienos eina kasdien, išskiriant sekmadienius. Leidžia Naujienų Bendrovė, 1739 So. Halsted St., Chicago, IL 60608. Telef. 421-6100.

Pinigus reikia siųsti pašto Money Orderiu kartu su užsakymu.

NAUJIENŲ raštinė atdara kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. popiet. Šeštadieniais — iki 12 val.

Amerikos pasaulinė politika

Sudarius prez. R. Reaganui savo administraciją, iš pat pirmųjų dienų buvo paskelbta nauja Amerikos pasaulinė politika. Rinkiminės kampanijos metu buvo kritikuojama J. Carterio vedama detentės politika, kurios dėka Sovietai įstengė įsisavinti modernią vakariečių technologiją, pralenkti Ameriką veik visų rūšių ginklų apsiginklavime, įkelti koją į Afrikos, Azijos ir net Amerikos žemyną, nieko nebojant užgrobti Afganistaną su tikslu praskinti sau kelią į Artimųjų Rytų naftos šaltinius.

Šios grėsmės akivaizdoje ir net matant Carterio administracijos pasimetimą ir neryžtingumą, balsuotojai didele balsų persvara pasisakė už R. Reagano siūlomą ryžtingą posūkį vidaus ir pasaulinėje politikoje. Valstybės sekr. Aleksandras M. Haig Jr. Senato ir Atstovų Rūmų užsienio reikalų komitetuose išdėstė savo numatytos politikos gaires. Pagal jo samprotavimus, Sovietai, pasiekę militarinės persvaros prieš vakariečius, stengsis toliau plėsti savo užkariavimus visose pasaulio dalyse, kur tik susidaro palankios sąlygos.

Tam tikslui Sovietai naudoja pasauliniu mastu paruoštą teroristų akciją, kuri iš vidaus paruošia dirvą perversmams ir valdžios pagrobimui radikaliems sąjūdžiams, tarnaujantiems Sovietų imperializmo interesams. Šiuo metu Salvadoras yra tapęs naujuoju sovietinės agresijos lauku, kuriame veikiant infiltruotiems teroristams iš Kubos ir kitų kraštų, vyksta tariamasis pilietinis karas. Užvaldę Salvadorą Sovietai palaipsniui užvaldytų likusias mažas Vidurio Amerikos valstybes ir sudarytų grėsmę Meksikai ir visai Pietų Amerikai.

Išdėstęs Sovietų planus sekr. Haig primygtinai reikalavo Senato ir Atstovų Rūmų užsienio komitetų skirti lėšas militarinei ir ekonominei pagalbai Salvadorui, kad sustabdytų Sovietų penetraciją į Amerikos žemyną. Toliau jis išdėstė būtinumą panašią politiką pritaikyti visame pasaulyje, kur Sovietai mėgintų užvaldyti naujas teritorijas.

Toliau sekr. Haig pasisakė už skubų Amerikos ir jos sąjungininkų apsiginklavimą ir pasisakė prieš taikymą pasaulinėje politikoje žmogaus teisių ir laisvių principų, kurių Carterio administracijos prisilaikė. Valstybės sekretorius neatsisako remti diktatūrinių valstybių, jei jos energingai pastoja kelią Sovietų inspiruojamam terorizmui, ir pritarė partizaninių kovų rėmimui Sovietų užimtuose ar jų įtakon patekusiuose kraštuose.

Atrodė, kad po tokių griežtų sekretoriaus Haig pareiškimų ir prezidento Reagan užtarimo, seks griežtas posūkis Amerikos pasaulinėje politikoje. Bus atšaukta detentės politika ir sugrįžta prie antrojo šaltojo karo, daug šaltesnio už pirmąjį. Tačiau posūkis neįvyko ir nauja Amerikos pasaulinė politika pakibo ore.

Pirmiausia pasigirdo protesto ir kritikos balsai dėl Salvadoro chuntos sudarytos vyriausybės. Prisibijoma antrojo Vietnamo karo ir įsivėlimo į mažos valstybėlės pilietinį karą, kai tikrieji Sovietų ėjimai yra nukreipti į Persijos įlanką ir Lenkiją. Tokiam planui nepritarė Meksika, Venecuela ir Salvadoro R. Katalikų Bažnyčios hierarchija, kurią parėmė Amerikos katalikų sluoksniai.

Sekretorius Haig, nuvykęs į Artimuosius Rytus tikslu sutaikinti Izraelį su arabų kaimynais ir nukreipti jų bendrą dėmesį į Sovietų grėsmę šiame rajone, nerado savo planui pritarimo. Netgi Saudi Arabija, iš trijų pusių apsupta Sovietų infiltruotų kaimynų, pareiškė atvykusiam sekretoriui Haig, jog Izraelis, o ne Sovietai, sudaro arabų kraštams didžiausią pavojų.

Afrikos kontinento juodųjų valstybės jau yra pasisakiusios dėl sekretoriaus Haig numatytos pasaulinės politikos. Pagal jų pažiūrą, Pietų Afrikos baltųjų valdymas jiems sudaro didžiausią rūpestį, nors Sovietai yra įkėlę koją Angoloje, Mozambike, Etiopijoje ir kitur.

Vakarų Europa dar kritiškiau sutiko sekretoriaus Haig siūlomą pasaulinę politiką. Vokietijos kancleris Helmut Schmidt, kalbėdamas visos Vak. Europos valstybių vardu, pasisakė už detentės politikos išlaikymą su Rytų bloku, nes Lenkijos įvykiai įrodė jos veiksmingumą. Konfrontacija su Sovietais yra vengtina, nes nutraukus prekybinius ir bendrai ekonominius santykius su Sovietais ir jos satelitais, Vakarų Europą ištiktų žymiai didesnis smūgis, negu antrąją pusę. Vietoj dabar esamų 8 milijonų bedarbių, tas skaičius lengvai pašoktų iki 15 milijonų, kas pakirstų ne tik Vakarų Europos ekonominį, bet ir jos politinį pastovumą.

Vakarų Europa yra pasiryžusi stvertis kraštutinių priemonių, jei Sovietai įsiveržtų į Lenkiją, bet kol to nesama, yra nusistatę vesti derybas su Sovietais dėl saugumo, atominių ginklų sumažinimo ir kitais klausimais. Vienu žodžiu, nepritaria Reagano-Haig griežtai politikai prieš Sovietus.

Tokioje nuotaikoje susirinko Šiaurės Atlanto Sąjungos (NATO) valstybių užsienio reikalų ministeriai Romoje, kur buvo nutarta priimti Brežnevo pasiūlymą išsiaiškinti įvairiais klausimais ir pavesta sekretoriui Haig artimiausiu laiku pradėti derybas. Jei derybų eigoje paaiškėtų, kad Sovietai yra nesukalbami, tik tuomet pradėti spartesnį apsiginklavimą ir įsileisti papildomus Amerikos raketinius ginklus. Per tą laiką turės paaiškėti Lenkijos padėtis, kurios išsivadavimas iš tiesioginės Sovietų priežiūros suvaidintų didelę rolę Vakarų Europos saugumui.

Iš kitos pasaulio pusės atvykęs Japonijos premjeras Suzuki viešoje televizijos programoje pareiškęs, kad jo vyriausybė negali paskubinti apsiginklavimo, nes prieš militarizmą yra nusistačiusi visa japonų tauta. Premjero nuomone, pradėjus spartų apsiginklavimą, grįžtų dabartinė vyriausybė, tektų skelbti naujus rinkimus, kuriuos laimėtų kairiosios partijos, ko tikriausiai nepageidautų ir Amerikos vyriausybė.

Išvadoje, Reagano administracija, neradusi pritariamo savo užbrėžtai pasaulinei politikai, noromis-nenoromis turės derintis prie savo sąjungininkų ir likusio pasaulio reikalavimų. Šiuo metu kaip tik vyksta Amerikos pasaulinės politikos persvarstymas, dėl ko kilo administracijoje aštrūs nuomonių pasikeitimai ir drauge iškilo klausimas ar karingai nusiteikęs valstybės sekretorius Haig tinka tokiai misijai, nes tam reikalinga turėti ypatingų diplomatinių ir politinių sugebėjimų, kurių jam trūksta.

V. K.

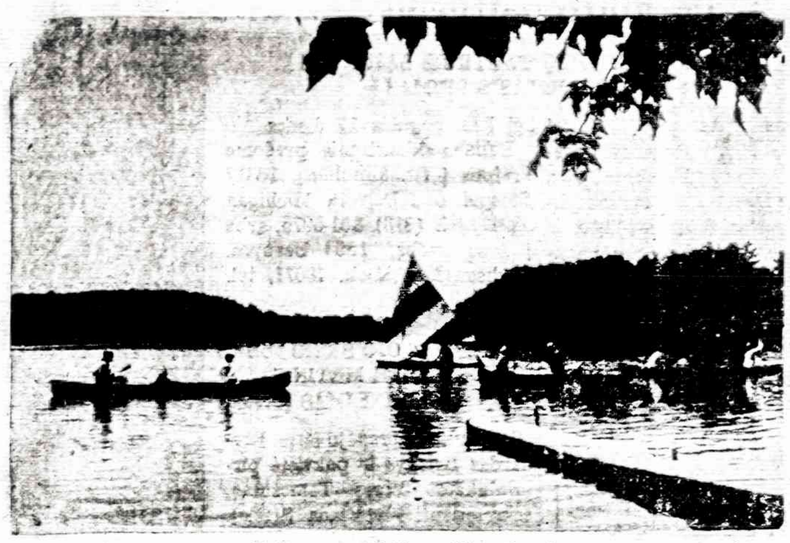

Rako vasarvietės miškas ir ežeras.

TAUTOS FONDO NARIŲ SUVAŽIAVIMAS

"Lithuanian National Foundation (Tautos Fondas)" 1974 m. inkorporuotas New Yorko valstyjoje, kas met turi savo narių visuotinius suvažiavimus. Šiemet TF narių suvažiavimas įvyko gegužės 2 d. Kultūros Židinyje, Brooklyne.

Suvažiavimą pradėjo TF Tarybos pirmininkas Aleksandras Vakselis. Jis pasveikino visus suvažiavimo dalyvius-narius ir svečius ir pakvietė darniam suvažiavimo darbui. Sugiedojus tautos himną ir tėvui pranciškonui Leonardui Andriekui sukalbėjus maldą, prasidėjo sveikinimai. Žodžiu sveikino Lietuvos Generalinis Konsulas Anicetas Simutis, VLIKo pirmininkas dr. Kazys Bobelis sveikino savo, prelato Jono Balkūno, dr. Kęstučio Valiūno ir ALTo vardu, PLB Valdybos vardu sveikino Kazys Jankūnas, Kanados TF atstovybės vardu — jo pirmininkas Antanas Firavičius, Waterburio įgaliotinis — Adolfas Čampė. Raštu sveikino Lietuvos atstovas Vašingtone dr. Stasys Bačkis, JAV Liet. Bendr. pirmininkas Vytautas Kutkus, Australijos TF atstovybės pirmininkas kun. Butkus.

Po to Marija Noreikienė, TF Tarybos sekretorė, perskaitė p.m. suvažiavimo protokolą, kuris buvo patvirtintas be pataisų. Tarybos pirmininkas A. Vakselis savo pranešime apie tarybos veiklą pabrėžė, kad nepaisant nepalankios kritikos VLIKo ir Tautos Fondo institucijoms ir jų veiklai, lietuvių visuomenė yra įsisąmoninusi atvirkščiai. Visuomenė gerai supranta Lietuvos laisvinimo reikalą ir, kad šiokių bei tokių rezultatų atsiekus, reikia pinigų ir dar kartą pinigų. 1980 metai TF istorijoje buvo geriausi metai.

TF Valdybos pirmininkas Juozas Giedraitis savo vadovaujamos valdybos vardu, kuriai tenka atlikti visas praktiškasis organizacijos ir lėšų telkimo darbas, išsamiai išdėstė visus lėšų sutelkimo būdus ir priemones. Iždininkas Vytautas Kulpa pateikė 1980 m. TF apyskaitą — visų atliktų darbų piniginį vaizdą. Kontrolės komisijos pirmininkas Algis Sperauskas perskaitė komisijos patikrinimo protokolą ir pabrėžė, kad komisija radusi labai gerai vedamas knygas, kad apyskaita gerai paruošta ir kad labai gerai tvarkomas visas finansų ūkis.

A. Firavičius, Kanados TF atstovybės pirmininkas, kaip ir dažnoje savo informacinėje, apie veilką kalboje nedaug; palietė tik dalį atliktų savo didelių darbų. Jis pasakė didžiai patriotinę kalbą. Jis sako, kad neužtenka mylėti pavergtąją Lietuvą ir aimanuoti dėl tokios didelės tautos nelaimės. Bet, svarbiausia, reikia kovoti dėl jos laisvės visokiomis priemonėmis. Jų svarbiausiosios yra pasišveęstas DARBAS ir PINIGAI. A. Čempė, Waterburio įgaliotinis perskaitė savo darbų gerą raportą.

Todėl pravartu visuomenei leisti susipažinti su apyskaitos duomenimis. Apyskaita rodo, kad 1980 m. sausio 1 d. TF būta 103,053. 21 dol. Per paėjusius metus įplaukė 93,053.55 dol. Tad iš viso turėta 196,340.76 dol. suma. Tos pajamos atėjo: iš Australijos TF atstovybės — 6, 164.69 dol., iš Did. Brit. — 115, 50 dol., iš Kanados — 37, 846.07 dol., iš Kolumbijos — 152.00 dol. iš JAV lietuvių 38,283.57 dol. Tad, iš viso aukų gauta 82,561.83 dol. Kitos pajamos: palūkanų — 8,850. 72 dol., VLIKo organizacijų įnašų 1,600. dol. ir už parduotus leidinius 37.00 dol. Lietuvos Laisvės Iždas taip pat gerai auga.

Per tuos pat 1980 m. išleista VLIKo uždaviniams vykdyti 82,561.83 dol. ir TF veiklai — 11,361.79. Tad, iš viso išleista 98,236.52 dol.

Nors metai buvo geri pajamoms gauti, bet jie buvo ir gana išlaidūs, kaip niekad. Išlaidos labai padidėjo dėl Madrido konferencijos, kurioje VLIKas aktyviai dalyvavo ir į ją vyko daug pareigūnų. Jiems ten teko praleisti apie 10 dienų, ruošti demonstracijas, skleisti įvairiomis kalbomis-anglų, prancūzų, vokiečių ir ypač ispanų kalba literatūrą ir susitikinėti su žurnalistais, valstybių atstovais ir kt. Apie tai plačiau kalbėjo VLIKo pirm. dr. Bobelis. VLIKas savo finansinę apyskaitą patieks savo seimui, įvyksiančiam šių metų gale.

Tautos Fondo reikalams vesti ir tvarkyti, suvažiavimas išrinko ir statute numatytus organus: tarybą, kontrolės ir finan-

(Nukelta į 5 psl.)

JUOZAS KARIBUTAS

SALŲ LABIRINTE

(Tęsinys)

Iš viso, tai pats visas turgas be jokios higieniškos priežiūros. Pėsčiųjų netrūksta, o gatvė negrįsta, tad dulkių ant maisto nemažai. Apie pardavėjus ir jų atrodymą nėra žodžių, kuriais galėčiau apibūdinti, idant skaitytojas galėtų jų išvaizdą įsivaizduoti.

Plati gatvė prieš parką, kuris irgi gerokai apleistas ir užimtas išimtinai tik krautuvėmis. Tik viena pusė, o kitoje pusėje — parkas. Čia krautuvėse kiek didesnis pasirinkimas. Turistų irgi daugiau. Tai tau ir Fiji, galvoju vaikščiodamas. Deja, šilumos tai tikrai, kad pakanka, gal net ir perdaug.

Fidži — Fiji salos Pacifike, kurių yra net 264, iš kurių tik 100 gyvenamos. Dabartiniu laiku yra virš 500.000 gyventojų, iš kurių apie 287.000 melonezų, o kiti, be mažų išimčių, indų kilmės. Administracijos centras — Suva. Gidas minėjo, kad yra netoli 700 europiečių, bet sunku patikėti. Gal tik dirbantieji, ir laikinai apsistoję. Neaišku kuriuos jie skaito gyventojais.

Gavęs informacijos centre aukščiau paminėtas [illegible] žemėlapį toliau. Susitinku ir policiją, kurios čia [illegible] ir pirmus dar matau. Jie su baltais sijonais ir juodais švarkais. Na, tikrai, prisipažinsiu, kad pamatęs pradėjau juoktis. Tiesa, dar ir be kepurių. Tikri juokdariai.

Miestelį Lautoka išvaikščiojau ir laukiu atgal grįžti autobuso, kurie kas pusvalandis kursuoja. Čia ir visur kitur, kur tik teko būti, šoferiai pinigų prie savęs laikyti nebijo. Jie keičia keleiviams pinigus. Nors jau N.Z. teko girdėti, kad taxi šoferius, kurie yra privatūs (išlaikiai egzaminą, turi auto ir vežioki keleivius), pradėjo užpuldinėti plėšikai. Pasakojo, kad yra atsitikę nužudymų. Todėl p. Cibulskis, kuris tokiu amatu verčiasi — taxi šoferiu, — pradėjęs bijoti ir ketina išeiti į pensiją.

TAUTINIAI ŠOKIAI PRIE BASEINO

Kas antradienį, prie viešbučio maudymosi baseino, būna jų tautinių šokių pasirodymas. Susirinko apie 50 turistų. Gražiai apšviestas baseinas, kur šokėjų atsimuša šešėliai, puikiai atrodo. Spalvingi jų rūbai. Gi čia priešingai — spalvingesni vyrų negu moterų. Vyrai daugiau ir gėlėmis apsikabinėję; ant kaklų vainikai, ant rankos riešų vainikėliai. Moterų šokiai lėtesni. Bet jau vyrai pasirodė drąsiai ir su didele energija, dideliu tempu. Prie šokių jie vartodavo ir savotišką riksmą; tai įspūdžiui padidinti. Visi labai stambūs ir gerai nuaugę, tiesiog atletai. Moterys labai negražios ir aptukę. Mišraus choro dainos buvo labai gražiai ir profesionaliai išpildytos, nors visą chorą sudaro 15 moterų ir 21 vyras, iš viso 36 asmenys. Tą vakarą būna ir svediškas stalas su avienos kepsniu. Bilietas tik 9 dol. Labai skanios bufete žuvys. Valgių kiek nori; gali ir kartoti. Keista, nei vieno vietinio žiūrovo, nei valgytojo. Kaip vėliau teko patirti, jų uždarbiai labai menki. Jei padavėja uždirba tik 35 dolerius per savaitę, arba vyras tarnautojas — 45 dolerius, tai kaip jie galės mokėti 9 dolerius už vakarienę? Čia niekas neturi gerų namų ir mažai kas turi automobilius. Darbininkija tik vegetuoja. Keista, jų visų akys nukreiptos į Ameriką. Klausia, kaip jie galėtų jon patekti. Kai kurie ten turi giminių. Amerika, jų visų svajonė...

FIDŽI SALAS PALIEKU

Fidži salas palieku: keturių dienų net per daug. Nėra ko čia apžiūrinėti, ką matyti ir ką veikti. Malonu buvo prie baseino, gerai išmiegojau ir pailsėjau. Smagiausiai sutinku ištartą žodį — NAMO! Taigi, kaip toje dainoje — "Namo, broliukai, namo!..."

Dangina taxi į aeroportą, kuriame baisiai karšta. Nors jau vakaras, bet čia mažai atvėsta. Vėsintuvai čia prabanga; jų nėra. Juos tik tada radom, kai jau perėjom visas kontroles ir įėjom į paskutinę salę, iš kurios jau tiesiai į lėktuvą. Ten jau "Duty Free' apsipirkinėjimas, ten ir vėsintuvai.

Kaip smagu lėktuve, kai žinai, kad artėji prie namų. Keleivių nedaug, gali ir išsitiesti. Žinoma, jei poilsiui netrukdytų stiuardesės. Jų pareiga mus aptarnauti. Todėl negalima ant jų pykti. O jos ir jie, lyg scenos aktoriai, turi vaidinti ir visiems šypsotis. Tarnyba lieka tarnyba.

Nusileidžiam valandai Havajuose; pripildo benzino ir patikrina lėktuvą. Tik tiek nepatogu, kad reikia iš lėktuvo išeiti.

Pasikeitė laikas ir mes atgavome dieną, kurią nuskrendant buvom prarade. Taigi, vėl į normalų gyvenimą.

Koks tapau laimingas, ir koks mielas Los Angeles aerodromas, kada iš lėktuvo kėliau kojį. Kadangi kontrolę jau buvom Havajuose perėję, tai čia nebereikėjo vėl stoti į eiles ir gaišinti laiko. Kiekvienas, stvėręs savo lagaminą (ne savo čia jau nepasiimsi — čiumpa kontrolė), nešdinasi prie limuzino, kuris pasiruošęs vežti į Hollywoodą. Visas džiaugsmas momentu ištirpo, kai atsiminiau, kad namuose jau niekas nebelaukia.

(Pabaiga)

ŠVENTO RAŠTO TYRINĖTOJAI duoda veltui kietais viršeliais įrištą knygą apie Šventąjį Raštą. Pirmi atėjusieji į Naujienas galės gauti: 1) "Amžių planą", 374 psl., vardų rodyklės, arba 2) "Kasdieninė dangiškoji mana", 200 psl., kasdieniniai pamokymai, arba 3) "Laikas prisiartino", 358 puslapių.

Knygas veltui gaus pirmi atėjusieji. Kas norės daugiau šios rūšies knygų, tai prašoma kreiptis į:

ŠVENTO RAŠTO TYRINĖTOJAI
5421 So. Mozart Avenue,
Chicago, IL 60632

TAUTOS FONDO NARIŲ SUVAŽIAVIMAS

Atkelta iš 4 psl.

sų komisijas. Į naują tarybą išrinkti ir savo pareigoms pasiskirstė šiaip: Aleksandras Vakselis-pirmininkas; Irena Banaitienė, Antanas Firavičius, Juozas Gedraitis ir Alfonsas Patamsis-vicepirmininkai; Marija Noreikienė-sekretorė; Juozas Audėnas, dr. Kazys Bobelis, Vytautas Banelis, dr. Aldona Janačienė, Albina Markevičius, Jurgis Valaitis ir dr. Petras Vileišis direktoriai; Adolfas Čempė, Algis Sperauskas ir Liūdas Tamošaitis —Kontrolės komisija; Jurgis Bobelis, Vytautas Kulpa ir Petras Minkūnas-Finansų komisija.

SUVAŽIAVIMO PODĖKA

Suvažiavimas, išklausęs TF Tarybos, Valdybos, Kanados ir Australijos atstovybių, Waterburio igaliotinio, kontrolės komisijos pranešimus, pripažino jų visų dėtas dideles pastangas kaupiant lėšas Lietuvos laisvinimo darbams, VLIKo vykdomiems, finansuoti. Jiem visiems už jų gerus darbus ir visiems aukotojams už jų aukas, suvažiavimas nuoširdžiai dėkoja. Suvažiavimas dėkoja visiems asmenims ir organizacijoms už malonius sveikinimus ir gerus linkėjimus.

Suvažiavimas pageidavo, kad TF Centro institucijos dažniau skelbtų ELTOJE ir bendrinėje spaudoje apie TF būklę ir aukotojus.

J. Audėnas

Joniškiečių veikla

Joniškiečių Labdarybės ir Kultūros klubo eilinis susirinkimas įvyko 1981 m. gegužės mėn. 5 d. Vyčių salėje. Susirinkime dalyvavo gausus narių skaičius.

Susirinkimą atidarius, pirmininkė Julia Ramanauskas pasveikino, o nariai atsistojimu pagerbė visas motinas Motinos Dienos proga.

Į klubą įstojo nauja narė Bernice Gintautas.

Raštininkės Antoinette Kalys perskaitytas praeito susirinkimo protokolas ir valdybos narių padaryti pranečimai buvo visų narių priimti.

Finansų raštininkė priminė, kad dar yra narių, kurie neužsimokėjo mokesčių. Jie buvo paraginti atlikti tas prievoles dar prieš prasidedant vasaros atostogoms.

Buvo pranešta, kad serga Antoinette Sabaliauskas ir Anna Sandargas. Įteikta joms ligonių dovana ir palinkėta greitai pasveikti.

Joniškiečių klubui jau suėjo 55 metai nuo jo įsisteigimo. Jau daug metų Julia Ramanauskas yra klubo pirmininkė. Klubas labai gerai gyvuoja ir turi daug narių.

Visiems nariams buvo suruoštos vaišės. Buvo skanių pietų ir gerų gėrimų.

Po susirinkimo, gimtadienio proga, buvo pasveikintos: pirm. Julia Ramanauskas, Anna Klimas, Mary Radzukėnas ir Bernice Krasowski, sugiedant joms "Ilgiausių Metų".

Sekantis susirinkimas įvyks š.m. spalio mėn. 6 d., antradienį, Vyčių salėje. *A. Kalys*

PUNIOS GIRIA

Punios giria buvo išlikusi dar iš tų laikų, kai Užnemunė (Sūduva) kone visa buvo užžėlusi tankiu mišku, negyvenama dykra, pro kurią ėjo tiktai karo žygių takai.

Užnemunės senuosius gyventojus buvo išblaškę kryžiuočių nuolatiniai puldinėjimai. Pradėta vėl kurtis tiktai XV amž. pabaigoje, visai palaužus kryžiuočių ordiną.

Žygimanto laikais Punios giria dar siekė vakaruose Prūsų sieną, o pietuose ėjo iki Žuvinto ežero ir Šlavantų girių.

Gegutės balsu skurdo nenusikratysi.

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
CHARLES STASUKAITIS
VĖSINAMA LAIDOTUVIŲ KOPLYČIA
— GORDON FUNERAL HOME
1729 South Halsted Street, Chicago
Tel. 226-1344

Mažeika & Evans
Laidotuvių Direktoriai
6845 SOUTH WESTERN AVE.
Tel. 737-8600-01
9837 SOUTH KEDZIE AVE.
Tel. 422-2000

EUDEIKIS
GAIDAS -- DAIMID
SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA
4605-07 SO. HERMITAGE AVENUE
Tel. 927-1741 — 1742
4330-34 SO. CALIFORNIA AVENUE
Telefonas 523-0440
MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

PETKUS
TĖVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME
2533 W. 71st Street
1410 So. 50th Ave., Cicero
Telef. 476-2345
TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
AIKŠTĖS AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

DR. PAUL V. DARGIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Westchester Community Klinikos
Medicinos direktorius
1938 S. Manheim Rd., Westchester, Ill.
VALANDOS: 3—9 darbo dienomis ir kas antrą šeštadienį 8—3 val.
Tel.: 562-2727 arba 562-2722

TEL. 233-5893
DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS.
SPECIALYBĖ: AKIŲ LIGOS
3907 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą.

DR. FRANK PLECKAS
OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVIŠKAI
2618 W. 71st St. Tel. 737-5149
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir "contact lenses".

Dr. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PŪSLĖS IR PROSTATOS CHIRURGIJA
2656 WEST 63rd STREET
Valandos: antrad. 1—4 popiet, ketvirtad. 5—7 val. vak.
Ofiso telefonas: 776-2880,
Rezidencijos telef.: 448-5545

FLORIDA

DR. C. K. BOBELIS
Prostatos, inkstų ir šlapumo takų chirurgija.
5025 CENTRAL AVE.
St. Petersburg, Fla. 33710
Tel. (813) 321-4200

PERKRAUSTYMAI
MOVING
Leidimai — Pilna apdrauda
ŽEMA KAINA
Priimam Master Charge ir VISA korteles.
R. ŠERĖNAS. Tel. 925-8063

MOVING
Apdraustas perkraustymas iš įvairių atstumų.
ANTANAS VILIMAS
Tel. 376-1882 arba 376-5996

SOPHIE BARCUS
RADIJO ŠEIMOS VALANDOS
Visos programos iš WOPA, 1490 kil. A. M.
Lietuvių kalba: kasdien nuo pirmadienio iki penktadienio 4:00-4:30 val. popiet. Šeštadieniais ir sekmadieniais nuo 8:30 iki 9:30 val. ryto.
Vedėja — Aldona Daukus
Telef.: HEmlock 4-2413
7159 So. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, IL 60629

"Lietuvos Aidai"
KAZĖ BRAZDŽIONYTĖ
Programos vedėja
Kasdien nuo pirmadienio iki penktadienio 8:30 val. vakaro.
Visos laidos iš WCEV stoties, banga 1450 AM.
St. Petersburg, Fla., 12:30 val. p.p. iš WTIS stoties, 1110 AM banga.
2646 W. 71st Street
Chicago, Illinois 60629
Telef. 778-5374

PATS SKAITYK IR DAR KITUS PARAGINK SKAITYTI DIENRAŠTĮ "NAUJIENOS"

VANCE FUNERAL HOME
1424 South 50th Avenue
Cicero, ILL. 60650
Tel.: 652-5245
TRIJŲ KOPLYČIŲ LAIDOJIMO ŠERMENINĖ
Patarėjai ir laidojimo direktoriai:
JEAN VANCE ir GEORGE SORINI
Aikštės automobiliams pastatyti

Trejų metų dr. Mykolo Devenio mirties sukaktis

Dr. Mykolas Devenis mirė 1978 m. gegužės 28 d. Santa Monicoje, Cal., o palaidotas Chicagoje, Lietuvių Tautinėse kapinėse.

Savo liūdesiu dalinamės su visais daktaro pažįstamais, jo bendradarbiais ir veikėjais, drauge su velioniu kovojusiais už Lietuvos laisvę ir už šviesesnį rytojų žmonijai.

Liūdesy paliko:

žmona **Alena**,
sūnūs **Algis** bei **Kęstutis**
ir duktė **Dalia Bobelienė**
su šeimomis.

Po sunkios operacijos ir skaudžios ligos
Aukštos Atminties

Marijai Smilgienei
mirus,
josios dukterims, sūnui ir artimiesiems nuoširdžią užuojautą reiškia
NAUJIENŲ REDAKCIJA
ir ADMINISTRACIJA

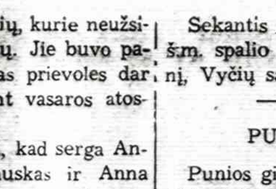

A. † A.
Kapitonui
PR. ŽEBRIŪNUI-ŽEBRAUSKUI
Lietuvoje mirus,
giliai užjaučiu jo šeimą, Viktorą Perminą ir artimuosius.
P. YELICH

Pranešame, kad po ilgos ir sunkios ligos St. Joseph's ligoninėje mirė mūsų visų mylima mamytė

A. † A.
MARIJA SMILGIS
(PAGAL TĖVUS — RAMANAUSKAS)
Gyveno Chicagoje, 18-oje apylinkėje

Mirė 1981 m. gegužės 9 d. 3 val. popiet St. Joseph Hospital, sulaukusi 58 metų amžiaus. Gimusi Lietuvoje.

Amerikoje išgyveno 35 metus.

Paliko nuliūdę: sūnus Vytautas, dukterys — Birutė, Regina, Kristina ir Vanda.

Priklausė Lietuvos Dukterų Draugijai.

Kūnas pašarvotas Gordon Funeral Home, 1729 South Halsted Street, Chicago.

Ketvirtadienį, gegužės 14 d., 9 val. ryto bus lydima iš koplyčios į Dievo Apvaizdos parapijos bažnyčią, o po gedulingų pamaldų bus laidojama Lietuvių Tautinėse kapinėse.

Visi a.a. Marijos Smilgis giminės, draugai ir pažįstami nuoširdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jai paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą.

Nuliūdę lieka: sūnus ir dukterys.

Laidotuvių direktorius Charles Stasukaitis. Tel. 226-1344.

NARIAI:
Chicagos Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos
AMBULANSO PATARNAVIMAS
TURIME KOPLYČIAS VISOSE MIESTO DALYSE.
P. J. RIDIKAS
3354 So. HALSTED STREET Tel. YArds 7-1911
BUTKUS - VASAITIS
1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill. Tel.: OLympic 2-1003
PETRAS BIELIŪNAS
4348 So. CALIFORNIA AVE. Tel.: LAfayette 3-3572
GEORGE F. RUDMINAS
3319 So. LITUANICA AVE. Tel.: YArds 7-1138 - 1139
STEPONAS C. LACK IR SŪNŪS
(LACKAWICZ)
2424 WEST 69th STREET REpublic 7-1213
11028 SOUTHWEST HIGHWAY, Palos Hills, Ill. 974-4410
PHILLIPS - LABANAUSKAS
3307 So. LITUANICA AVE. Tel.: YArds 7-3401

MOTINOS PAGERBIMAS

Gegužės 10 d. 8 valandą ryto Švento Vardo draugijos nariai, vėliavomis nešini, rinkosi į Šv. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčią Marquette Parke pamaldoms, kurios buvo aukojamos už mirusias ir tebegyvenančias mamytes.

Šventas Mišias atnašavo kun. Gelažius ir pasakė labai gražų pamokslą, primindamas, kad mūsų mamytės savo religingumu ir Tėvynės meile priartina Tautos išsilaisvinimą iš rusiško jungo.

Daug ėjo prie šv. Komunijos. Po Mišių kleb. A. Zakarauskas sukalbėjo šv. Marijos litaniją.

Po pamaldų organizuotai rinkosi į parapijos salę. Stalai parengti vaišėms: kumpis, kiaušinienė, bulkelės, kavutė.

Pirm. Kalvaitis pakvietė sukalbėti maldą kleb. A. Zakarauską. Sukalbėjo lietuvių ir anglų kalbomis. Po to Kalvaitis sveikino motinos minėjimo proga gausiai susirinkusius dalyvius ir prašė vaišintis. Vaišes surengė Mažeika ir Evans laidotuvių direktoriai.

Buvo surengta gan kukli, bet graži programėlė. Pirmoji kalbėjo ponia Skella. Apie gyvas ir mirusias motinėles pasakė puikią kalbą lietuvių ir anglų kalbomis, perpintą poetinėmis frazėmis. B. Brazdžionis mūsų motinėles prisiminė savo sveikinimuose.

Ig. Petrauskas visus sveikino Motinos Dienos proga ir kvietė dalyvauti kan. Vaclovo Zakarausko jubiliejaus paminėjime. Pamaldos rengiamos gegužės 31 d. 10.30 val. ryto Šv. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčioje Marquette Parke. Akademija 3 val. parapijos salėj. Garbės pirmininkas — kleb. A. Zakarauskas. Rengia parapijos organizacijų komitetas. Daktarui Z. Danilevičiui mirus, komitetui dabar vadovauja Ig. Petrauskas.

Vyties orkestro dalyvis Polikaitis Jr. akordeonu pagrojo lietuviškų melodijų. J. Kūlys apie motinos meilę pasakė anglų ir lietuvių kalbomis gražią kalbą ir deklamavo puikų eilėraštį.

Į Šv. Vardo draugiją įstojo du nauji nariai. Jiems atsistojus, buvo pagerbti katutėmis.

Pirm. Kalvaitis malda baigė susirinkimą. Dalyvavo virš 100 asmenų.

Padėkoję Šv. Vardo draugijos vadovybei, programėlės vadovams ir laidotuvių direktoriams Mažeikai ir Evans, 10 valandą skirstėmės.

Dalyviai pasipuošė gėlėmis, kurios buvo prie prezidiumo stalo. Puikus vaizdas! Pirmininkas Kalvaitis sumaniai pravedė minėjimą. **K. Paulius**

* * *

Nenoromis prisimenu, kai mano močiutė Simaneliškių dvare mus vaikučius mokė iš vyskupo Valančiaus maldaknygės lietuviškos abėcėlės ir poterių. Kažkas suskundė. Rusų žandarai darė kratą. Močiutė suskubo sudeginti maldaknyges ir išsigelbėjo nuo ištrėmimo į Sibirą.

Mūsų tėvynainiai okup. Lietuvoje dabar veda žūtbūtinę kovą prieš daug žiauresnį bolševizmą. Mes, gyvendami laisvėje, visomis išgalėmis remkime jų užmojus ir nepasimeskim klystkeliuose, kuriuos planingai parengė bendradarbiautojai.

TRUMPAI

*

— **Jonas Mikalavičius,** Detroit, Mich., iš anksto pratęsdamas prenumeratą, parėmė Naujienų leidimą 15 dolerių auka. Dėkui už ją ir už gerus linkėjimus.

— **Aleksas Zulys** iš St. Petersburg Beach, Fla., vasaros metui išvyko į Hamiltoną. Dėkui už $10 auką.

— **Dėkui Bruno Mateliui** iš Marquette Parko, Lietuvių Tautinių kapinių direktoriui, už ankstyvą prenumeratos pratęsimą ir už $10 auką.

— **Adomas Kabašinskas,** Cleveland, Ohio, Lietuvos kariuomenės kūrėjas - savanoris, yra gausia auka parėmęs Naujienų leidimą. Dėkui už ankstyvą prenumeratos pratęsimą ir už $10 auką.

— **Jonas Reklaitis** iš Brighton Parko kartu su prenumerata ir gerais linkėjimais atsiuntė $6 auką. Dėkui.

— **Po $5 atsiuntė:** ponia Liuda Klausa, A. Vaičiulis ir Jonas Jankus iš Marquette Parko, Aleksas Kinka iš Rockfordo ir Julius Strodomskis iš Delhi, Ont. Dėkui visiems.

— **Lietuvių Kultūros muziejaus metinis banketas** įvyks birželio 21 d. Drake viešbutyje. Banketo metu bus pagerbtas Stanley Balzekas Sr.

Manigirdas Motekaitis

M. Motekaičio mokinių pianino rečitalis įvyks penktadienį, gegužės 15 d., Lietuvių Jaunimo Centre, 5620 South Claremont Avenue, Chicago. Pradžia 7 val. vak.

Programą atliks Vilija Kriščiūnas — "Supper is Ready!", Julija Narbutis — "My New Bike", Gailė Sabaliauskas — "Ice Cream Wagon" ir "Down South", Vida Damijonaitis — "Homeward Bound Express", Wendy Calimag — "Dancing on the Dyke", Rasa Buntinas — "The Mechanical Doll", Suzanne Miller — "Sonatina", Op. 157, No. 1, Jonas Gražys — "Rondoletto in C", Op. 76, James Geštautas — "Frontier Town", John Grabs — "Sunday Morning", duetas Vilija Kriščiūnas ir Vita žukauskas — "Chopsticks", Cynthia Calimag — "Canzonetta" (ištrauka), Vita Kriščiūnas — "Crazy Rhytm", Vita Žukauskas — "Sonatine", Saulė Brakauskas "Oriental Suite", Beatričė Sturonas — "The Brook".

Po pertraukos, programos atlikimą tęs: Valerie Maze ir Alvydė Eitutis (duetas) — "Clown", Audrė Budrys — "Race", Andrius Narbutis — "Easy Variations", Op. 40, No. 1, Marilyn Ejma — "Sonatina", Violeta Sturonas — "Daisy Queen" (Waltzes), Marijus Kelečius — "Walts in E", Op. 39, No. 2, Valerie Maze — "Der Jongleur", Op. 31, No. 3, Jose Manaligod — "Fantasie in D-minor", K. 397, Alvydė Eitutis — "Polonaise in A-flat", Op. 53, Manigirdas Motekaitis — "Etude in C-sharp minor", Op. 42, No. 5.

Visi kviečiami pasiklausyti jaunų muzikų. **Rengėjai**

— **Misevičių šeima** iš Beaver Ranch, Lemont, Ill., atostogauja Gran Canyon tautiniame parke ir Meksikoje.

— **Los Angeles skautų** stovyklavietės balius įvyks gegužės 16 d., šeštadienį, 7:30 val. vak. Castaways restorano salėje.

— **Rašytojo Jurgio Gliaudos** knygos pristatymas bus gegužės 17 d., sekmadienį, 12 val. tuoj po lietuviškų pamaldų. Įėjimas laisvas.

— **Kalifornijos Lietuvių Filatelistų draugija** šaukia metinį narių susirinkimą gegužės 23 d., šeštadienį, 7 val. vak. "Trakuose". Bus renkama nauja valdyba ir revizijos komisija, parduodami ir perkami pašto ženklai, ypač Lietuvos banknotai, metaliniai pinigai. Visi nariai kviečiami dalyvaut ir atsivesti svečių, kurie domisi filatelija.

— **Marquette Parko** bažnyčios parapijiečiai Velykų švenčių proga suaukojo $19,255, praneša š.m. gegužės 3 d. parapijos biuletenis.

— Dailininkų Ed Walaičio ir Juozo Mačėno dailės darbų paroda atidaroma š penktadienį, gegužės 15 d. 7:00 val. vakaro, Čiurlionio Galerijoje, Inc., 4038 Archer Ave. Walaitis išstato akvarelių darbus, o Mačėnas aliejaus tapybą. Visuomenė kviečiama gausiai atsilankyti atidarymą.

— **Alenos Devenienės** visuomeninės veiklos pagerbimas įvyks 1981 m. gegužės mėn. 24 d. 1 val. popiet J. E. Sinkių rezidencijoje, 233 Margarita Ave., Santa Monica, CA 90402. Telef. (213) 395-2095. Rengėjų komitetas prašo norinčius pasveikinti p. Devenienę, atsiliepti minėtu adresu.

— **KDS Cicero skyriaus gegužinės** 1981 m. gegužės mėn. 17 d. Grinių ūkyje NEBUS. Valdyba

● **ROMO KALANTOS SUSIDEGINIMO 9 METŲ** sukakties minėjimą ruošia Reg. L. B-nės Marquette Parko apylinkės valdyba.

Gegužės mėn. 17 dieną, 10 val. ryto, prieš pamaldas, prie parapijos bažnyčios, bus pakeliamos vėliavos. Su vėliavomis einame į pamaldas. Prie altoriaus bus padėtas, susideginusių garbei, gyvų gėlių vainikas. Ponios prašomos dalyvauti tautiniais rūbais.

Po pamaldų, 11 val. 45 min. parapijos salėje, neseniai iš okup. Lietuvos atvykęs lietuvis skaitys paskaitą apie Romą Kalantą. Po paskaitos trumpa meninė programa. Solistė p. Aldona Pankienė padainuos keletą šiai šventei pritaikytų dainų.. R. Krutulytė paskaitys eilėraščius, o Ramunė Tričytė praves minėjimą.

Kviečiame visus lietuvius gausiai dalyvauti. Valdyba

— **Juozo Kapačinsko** atsiminimai Spaudos Baruose, Chicagos Lietuvių Literatūros Draugijos 1979 m. leidinys. Gausiai iliustruotas nuotraukomis, 216 psl., kaina $7, gaunamas Naujienose. (Pr.)

— **VERTINGIAUSIA DOVANA — lietuvio dailininko meno kūrinys. ČIURLIONIO GALERIJA, Inc., 4038 Archer Ave., Chicago, Ill. Telefonas — Midland Savings darbo valandomis** 254-4470, kitu laiku 434-6155.

St. Petersburg, FL.

1981 m. gegužės mėn. 27 d. 6 valandą popiet Lietuvių klube įvyks M. K. Čiurlionio 70 metų nuo jo mirties minėjimas. Programa: dail. Vladas Vaitiekūnas apibūdins M. K. Čiurlionio asmenį ir jo dailės meną; muzikas Petras Armonas kalbės apie M. K. Čiurlionį kaip muziką. Bus pailiustruota Čiurlionies kūriniai ir jo muzika.

Minėjimą ruošia (R.) Lietuvių Bendruomenės St. Petersburgo apylinkė. Įėjimas — laisva auka. Po minėjimo — kavutė.

(R.) Liet. B-nė

ASTROLOGIJA IR KORTŲ SKAITYMAS

Norėdami susitikti su manimi, turite telefonuoti 523-3685 ir susitarti.

ELEONORA JAKŠTAS
4104 Archer Ave. (pusė bloko į Vakarus nuo California)

ATVIRAS LAIŠKAS NAUJIENOMS

Savo dienraščio 1981.4.30 numeryje (Nr. 85) įdėjote gana gerai suregztą Vaidilos Ainio rašinį: "Paskutinis burbulas iš nuskendusio laivo, arba Requiem aeternam "Žurnalistų s-gai", kuriame, be kitų dalykų parašytas ir grynas melas apie mane.

Ten parašyta: ..."pirm. — Balvočius (porą kartų pravažiavęs Camarillo, "black mail" literatūros iš po skverno platinto jas ir nepriklausąs LŽ S-gai)"...

Pareiškiu, jog tai grynas melas, tvirtindamas, jog niekad nesu pravažiavęs Camarillo, nežinau, kur jis yra. Neplatinu jokios "black mail" literatūros ir, kaip buvau, taip ir tebesu LŽS-gos narys.

Reiškiu pagarbą,
Liudas Balvočius

Los Angeles, 1981.5.6

REAL ESTATE

Namai, Žemė — Pardavimui
REAL ESTATE FOR SALE

Namai, Žemė — Pardavimui
REAL ESTATE FOR SALE

PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS IR ŽEMAIS NUOŠIMČIAIS MĖNESINIAIS IŠSIMOKĖJIMAIS.
DĖL VISŲ INFORMACIJŲ KREIPTIS Į:
MUTUAL FEDERAL SAVINGS
PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas
2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Tel. 847-7747

BUTŲ NUOMAVIMAS
• NAMŲ PIRKIMAS • PARDAVIMAS • VALDYMAS
• NOTARIATAS • VERTIMAI.
VISŲ RŪŠIŲ DRAUDIMO AGENTŪRA
J. BACEVIČIUS — BELL REALTY
INCOME TAX SERVICE
6529 So. Kedzie Ave. — 778-2233

EVANSTONE — 3 butų mūrinis, 20 m. Gražiai užlaikytas. Arti ligoninės ir universiteto. $130,000.

MŪRINIS — 2 po 6. Atskirai šildomi vienetai. Didelis garažas. Marquette Parko centre. $75,000.

4 BUTŲ MŪRINIS — 3 po 4 ir 1 - 2. 50 pėdų sklypas. Brighton Parke. $69,000.

ŠIMAITIS REALTY
Notary Public
Insurance, Income Tax
2951 West 63rd Street
Tel. 436-7878 arba 839-5568

ELEKTROS ĮRENGIMAI PATAISYMAI
Turiu Chicagos miesto leidimą. Dirbu ir užmiesčiuose, greit, garantuotai ir sąžiningai.
KLAUDIJUS PUMPUTIS
4514 S. Talman Ave.
Tel. 927-3559

DĖMESIO
62-80 METŲ AMŽ. VAIRUOTOJAI
Tiktai $120 pusmečiui automobilio Liability apdraudimas pensininkams. Kreiptis:
A. LAURAITIS
4645 So. ASHLAND AVE.
Tel. 523-8775

GENERAL REMODELING
• Alumin. langai, durys, medžio apmušimai. • Staliaus darbai, cemento laiptai, porčiai, stogai ir visa kita.
FETINGIS CONSTRUCTION
7152 So. Kedzie Avenue
Tel. 776-8505

Pirkite senoviškai

● 2 butų mūrinis namas, naujas stogas ir porčiai. Modernūs radiatoriai, gazo šildymas. Marquette Parke. Sena kaina $52,000

● 4 butų mūrinis, apie $9,000 nuomos. Atskiri gazo šildymai. 2 sklypai. 2 garažai. Brighton Parke. $57,700.

● Statybai gražus sklypas Marquette Parke.

VALDIS REALTY
2644 W. 69th St.
(Lithuanian Plaza Ct.)
737-7200 arba 737-8534

Prašom nebijoti palikti savo telefono numerį automatiniame aparate.

Dengiame ir taisome visų rūšių stogus. Už darbą garantuojame ir esame apdrausti.
ARVYDAS KIELA
6557 S. Talman Avenue
Chicago, IL 60629
434-9655 ar 737-1717

A. TVERAS
Laikrodžiai ir brangenybės
Pardavimas ir Taisymas
2646 West 69th Street
Tel. REpublic 7-1941

Siuntiniai į Lietuvą ir kitus kraštus
P. NEDAS, 4059 Archer Avenue, Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5980

M. ŠIMKUS
Notary Public
INCOME TAX SERVICE
4259 S. Maplewood. Tel. 254-7450
Taip pat daromi vertimai, giminių iškvietimai, pildomi pilietybės prašymai ir kitoki blankai.

HOMEOWNERS POLICY
F. Zapolis, Agent
3208½ W. 95th St.
Everg. Park, Ill.
60642, - 424-8654
State Farm Fire and Casualty Company

ADVOKATŲ DRAUGIJA
V. BYLAITIS ir V. BRIZGYS
2458 W. 69th St.
Darbo val.: nuo 9 ryto iki 7 vak. Šeštadieniais nuo 9 iki 12-tos arba pagal susitarimą.
Telefonuoti 778-8000

Advokatas
GINTARAS P. ČEPĖNAS
Darbo valandos: nuo 9 val. ryto iki 6 val. vak. Šeštadienį nuo 9 val. ryto iki 12 val. d. Ir pagal susitarimą.
Tel. 776-5162 arba 776-5163
2649 West 63rd Street
Chicago, Ill. 60629

KAIP SUDAROMI TESTAMENTAI

Tuo reikalu jums gali daug padėti teisininko Prano ŠULO paruošta, — teisėjo Alphonse WELLS peržiūrėta, "Sūduvos" išleista knyga su legališkomis formomis.

Knyga su formomis gaunama Naujienų administracijoje, 1739 South Halsted St., Chicago, ILL. 60608. Kaina $3.00.

— Lenkija ir Rytų Vokietija užverčia Europos Bendrosios Rinkos kraštus pianinais, kurie pardavinėjami 45% pigiau.

— Philip C. Habib dvi dienas tarėsi su Izraelio premjeru ir diplomatais.

— Bessie Trumanienė atkrito. Josios sveikata vakare pablogėjo. Ji eina 96-uosius metus.

— Atlantos mieste rastas nužudytas dar vienas juodadois berniukas.

— Antradienį aukso uncija kainavo $496.

● Grafomanija — liguistas palinkimas daug rašyti, ypač nevertingų dalykų.

● Gniutelė — plona kartelė stogo šiaudams priveržti.

Naujienoms reikalingas
SPAUSTUVĖS DARBININKAS
(Turi mokėti raides rinkti)
NEMOKANČIUS, BET DIRBTI NORINČIUS, IŠMOKYSIME.
Geras atlyginimas. Puikios darbo sąlygos.
Telefonuoti darbo valandomis
421-6100

DR. ANTANO J. GUSENO RAŠTAI
Naujienose galima gauti nepaprastai įdomius gydytojo, visuomenės veikėjo ir rašytojo atsiminimus.
Dr. A. Gussen — MINTYS IR DARBAI, 259 psl., liečia 1905 metų įvykius, Jablonskio ir Totoraičio jaunas dienas ir susirūpinimą $8.00
Dr. A. J. Gussen — DANTYS, jų priežiūra, sveikata ir grožis. Kietais viršeliais $4.00
Minkštais viršeliais, tik $3.00
Dr. A. J. Gussen — AUKŠTA KULTŪRA — ŽIAURŪS ŽMONĖS. Kelionės po Europą įspūdžiai. Tik $2.00
Galima taip pat užsakyti paštu, atsiuntus čekį arba money orderį, prie nurodytos kainos pridedant $1 persiuntimo išlaidoms.
NAUJIENOS,
1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, IL 60608

SUSIVIENIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE
yra seniausia, didžiausia ir turtingiausia lietuvių fraternalinė organizacija, lietuviams ištikimai tarnaujanti jau per 92 metus.
SLA — atlieka kultūrinius darbus, gelbsti ir kitiems, kurie tuos darbus dirba.
SLA — išmokėjo daugiau kaip AŠTUONIS MILIJONUS dolerių apdraudų savo nariams.
SLA — apdraudžia pigiausiomis kainomis. SLA neieško pelno, nariams patarnauja tik savišalpos pagrindu.
Kiekvienas lietuvis ir lietuvių draugas gali Susivienijime apsidrausti iki $10,000.
SLA — apdraudžia ir Taupomąja apdrauda — Endowment Insurance, kuri ypač naudinga jaunimui, siekiančiam aukštojo mokslo ir jų gyvenimo pradžiai.
SLA — vaikus apdraudžia pigia terminuota apdrauda: už $1,000 apdraudos sumą temoka tik $3.00 metams.
SLA — kuopų yra visose lietuvių kolonijose. Kreipkitės į savo apylinkės SLA kuopų veikėjus, jie Jums mielai pagelbės į SLA įsirašyti.
Galite kreiptis ir tiesiai į SLA Centrą:
LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA
New York, N. Y. 10001
307 W. 30th St.
Tel. (212) 563-2210

NAUJIENOS
SU LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS UŽ TAUTOS LAISVĘ
THE LITHUANIAN DAILY NEWS
Library of Congress Gr. Periodical Division Washington, D. C. 20540
The First and Greatest Lithuanian Daily in America
The Lithuanian Daily News Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc. 1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608 HAymarket 1-6100
Over One Million Lithuanians In The United States
VOL. LXVIII Price 25c Chicago, Ill. — Ketvirtadienis, Thursday, May 14, 1981 Nr. 95

ROMOJE SUNKIAI SUŽEISTAS POPIEŽIUS

BRIUSELYJE POSĖDŽIAVO Š. ATLANTO VALSTYBIŲ KARO MINISTERIAI

KARO VADOVYBĖ INFORMAVO, KAD RUSAI TRAUKIA KARO JĖGAS Į CENTRO EUROPĄ

BRIUSELIS, Belgija. — Antradienį Šiaurės Atlanto Sąjungos karo ministeriai posėdžiavo Belgijoje, siekiant išsiaiškinti dabartinius santykius su Sovietų Sąjunga. Visi buvo patenkinti, kad pats Brežnevas viešai paskelbė ir Sovietų valdžia užtikrino, kad Sovietų Sąjunga nesiųs karo jėgų į dabartinę Lenkiją.

Dabar aiškėja, kad tas pasitenkinimas buvo labai trumpas. Pačion Lenkijon Sovietų karo jėgos neįsiveržė, bet Sovietų karo vadovybė išdėsto savo karo jėgas visame Centro Europos ruože.

Suvažiavusieji ministeriai iš pirmų šaltinių patyrė, kad Lenkijos pasienin rusai buvo sutraukę karo jėgas, bet į pačią Lenkiją jų nesiuntė. Tuo pačiu metu Sovietų karo vadovybė traukė karo jėgas Centro Europon. Paaiškėjo, kad Šiaurės Atlanto Sąjungos karo vadovybė turi labai teisingas ir tikslias žinias apie Sovietų karo jėgų judėjimą dieną ir naktį. Savo žinias patvirtina fotografijomis, rodančiomis kariškus traukinius, sunkvežimius ir žengiančių karių eisenas. Be to, sąjungininkai turi ir kitas kariuomenės žygių informacijas.

Briuselin suvažiavusiems karo ministeriams svarbiausią pranešimą padarė gen. Bernard W. Rogers, Šiaurės Atlanto Sąjungos valstybių karo jėgų vadas. Jis kasdien informuojamas apie Sovietų karo jėgų judėjimą ne tik pačiame Vakarų Europos pasienyje. Savo pranešimą jis papildė foto nuotraukomis.

Pranešimą išklausiusieji ministeriai nustebo Sovietų karo vadų elgesiu. Tvirtina, kad vienur savo karo jėgų nebesiųs, tuo tarpu į kitus pasienius jas traukia be atvangos. Europos karo vadai įsitikino, kad negalima pasitikėti Sovietų valdžios atstovais. Rusai gali išnaudoti kiekvieną snaudulį.

Pasitarime dalyvavo ir JAV krašto apsaugos sekretorius C. W. Weinberger. Ir jis yra gerai informuotas apie Sovietų karo jėgų pasiruošimą savo kaimynams pulti. Sekretorius Weinberger gana ilgai išsikalbėjo su generolu Rogers. Jis turi tikslių žinių, ką Brežnevas paskelbia ir ką Sovietų karo vadovybė daro.

Šiaurės Atlanto Sąjungos valstybių vyriausybės ir karo vadai, nustatę, kad Sovietų kariai neįsiverš į Lenkiją, manė, kad galima kuriam laikui atleisti vadžias ir pabandyti rasti bendrą kalbą su rusais, bet Briuselio pasitarime patirtos žinios ir pateikti duomenys rodo, kad reikia visomis jėgomis stiprinti Vakarų Europos apsaugas. Reikia turėti galvoje, kad Sovietų vyriausybė ir visa komunistų partija remiasi karo jėgų ir policijos jėga. Rusai neturi pagrindinių teisių, neturi spaudos, negali pasikeisti mintimis svarbesniais valstybės klausimais, neturi žinių apie tarptautinius santykius.

Daug Sovietų karo jėgų yra Pietų Lenkijos, Vengrijos, Čekoslovakijos pasienyje. Rumunija taip pat nėra rami, nes didokas Sovietų karių skaičius yra Rumunijos pasienyje.

POPIEŽIAUS KASA NESUŽALOTA

ROMA, Italija. — Popiežius Jonas Paulius II, praleidęs pusantros valandos operacijos kambaryje, jaučiasi geriau. Nustatyta, kad abi kulkos buvo išimtos. Nė viena kulka nepataikė į gyvybinius organus.

Viena kulka pataikė į žarną. Daktarams teko žarnos dalį išimti. Gydytojai tvirtina, kad jo sveikata yra susilpnėjusi, bet gyvybei negresia pavojus.

Pasikėsinime sužeistos ir dvi moterys, abi amerikietės. Sunkiau sužeistoji yra detroitietė.

Policija nustatė, kad suimtasis juodaplaukis jaunuolis yra turkas, o ne pietų amerikietis, kaip pradžioje buvo manyta. Policija pas jį nerado dokumentų, bet jis tvirtina, kad esąs turkų kilmės. Policija suėmė kitą turką, pirmojo draugą. Aikštėje buvo trečias pasikėsintojas, bet jis tuojau dingo.

— Salvadore numuštas JAV helikopteris UHIH.

KALENDORĖLIS

Gegužės 14: Motiejus, Bonifacas, Milda, Volungė, Gintaras.

Saulė teka 5:32, leidžiasi 8:02.

Oras debesuotas, gali lyti.

"...I LOVE YOU MORE."

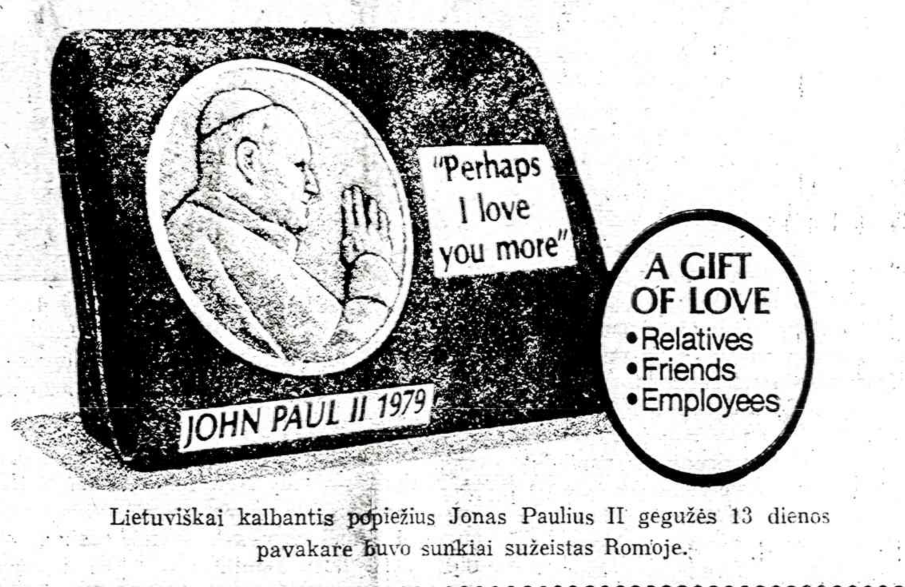

Lietuviškai kalbantis popiežius Jonas Paulius II gegužės 13 dienos pavakare buvo sunkiai sužeistas Romoje.

ALKOHOLIO, NARKOTIKŲ VARTOJIMAS VEDA Į KITUS NUSIKALTIMUS

SAUDI ARABIJOJE BEVEIK NĖRA NUSIKALTĖLIŲ IR NUSIKALTIMŲ

RIYADH, Saudi Arabija. — Chicago Sun-Times korespondentas Roger Simon praleido virš mėnesį Viduriniuose Rytuose, studijuodamas ten esančių kraštų politinę ir ekonominę padėtį, taip pat žmonių gyvenimą ir jų papročius. Savo įspūdžius jis aprašė šiame dienraštyje straipsnių serija. Daug laiko jis praleido turtingoje naftos šaltiniais Saudi Arabijoje.

Saudi Arabija yra Mahometo gimtinė. Ten jis parašė savo šventąją knygą Koraną, ten yra garsiosios šventyklos ir relikviniai dalykai. 600 milijonų pasaulyje gyvenančių mahometonų svajoja aplankyti Mahometo tėviškę. Saudi arabai griežtai prisisaiko Korano nuostatų. Jame nurodoma ne tik tikybiniai dalykai, bet aptariami ir teisiniai pagrindai. Draudžiama lošti iš pinigų, valgyti kiaulieną ir gerti alkoholinius gėrimus. Apgaulė, melas, išnaudojimas ir kiti dalykai yra pasmerkti. Nustatytos bausmės už vagystes ir už žmogžudystes. Mahometonų teisinė sistema žinoma Sharia vardu, yra tik Korano papildymas.

Bausmės už nusikaltimus yra didelės ir žiaurios. Už nužudymą, nežiūrint aplinkybių, baudžiama mirties bausme, nukertant galvą, už vagystę nukertama ranka. Neštikimybė šeimai taip pat baudžiama mirtimi. Dažnai nusikaltimai jungiami su fizinėmis bausmėmis. Sakysim, už alkoholio vartojimą gresia 80 rykščių.

Korespondentas Simon klausė Saudi Arabijos Teisingumo ministerio pavaduotoją šeichą Hamad Al Fryan, kodėl tokios didelės bausmės už alkoholio vartojimą? Šeichas Fryan atsakė, kad vartojant alkoholį, kaip ir kitus narkotikus, padaromi kiti nusikaltimai. Alkoholis, taip pat hašišas, kokainas, opiumas ir kiti narkotikai pažeidžia žmogaus mintis. Uždraudimas įgalina išauginti sveikų minčių asmenį sveikame kūne.

Nors Saudi Arabijos teisė saugo ir baudžia vienodai mahometonus ir užsieniečius, tačiau kalėjimuose yra daugiau užsieniečių, negu arabų. Daugiausia jie nuteisti už alkoholio vartojimą bei pardavinėjimą. Butelis degtinės, slaptai atvežtos ir pardavinėjamos iš Jordano, Saudi Arabijos juodoje rinkoje kainuoja 85 dolerius.

Kituose mahometonų kraštuose užsieniečiai gali pirkti degtinės viešbučiose ir specialiose vietose. Saudi Arabija yra visiškai sausas kraštas. Ten dirba apie 45,000 amerikiečių. Kai kurie jų gaminasi naminę degtinę iš cukraus.

NAUJAS PENSIJŲ PLANAS

WASHINGTON, D.C. — Prezidento Reagano administracija antradienį paskelbė naują pensijų plano projektą. Svarbiu dalyku laikoma sumažinimas mokėjimų išeinantiems pensijon 62 metų amžiaus asmenims. Dabar tokie asmenys gaudavo 80 nuošimčių pilnos pensijos čekio. Pagal naują projektą siūloma mokėti tik 55%.

Sveikatos ir Gerovės sekretorius Richard S. Schweiker pareiškė, kad reformomis norima išlaikyti bankrutuojančią Socialinio draudimo sistemą dirbančiųjų gerovei. Pageidaujama, kad dirbantieji eitų pensijon, sulaukę tradicinio 65 metų amžiaus. Naujasis planas turi 13 paragrafų. Pagal tą planą išėję pensijon gautų ne $373, bet $247.

Naujasis planas susilaukė daug kritikos. Buvęs Socialinės apdraudos šefas prezidentų John F. Kennedy ir Lydon B. Johnsono laikais Robert M. Ball sekretoriaus Schweiker kalbą pavadino retorika. Jis pareiškė, kad 70 nuošimčių visų dirbančiųjų išeina pensijon nesulaukę 65 metų. Jie išeina, nes jie dirbdavo tik dalį laiko.

— Habibas priminė Beginui, kad naujus JAV lėktuvus gali naudoti tik savo žemei ginti, bet ne kitiems tikslams.

— Izraelis nebeturi teisės be niekur nieko pulti į Libaną ir žudyti Libano gyventojus.

Sovietų karo jėgos traukiamos Vengrijos, Čekoslovakijos, Austrijos ir Vengrijos pasienin, nustatė Šiaurės Atlanto S-gos karo vadovybė.

ROMOJE SUNKIAI SUŽEISTAS POPIEŽIUS JONAS PAULIUS II

BESIMELDĘS POPIEŽIUS TUOJAU AMBULANCIJA BUVO NUVEŽTAS Į LIGONINĘ

ROMA, Italija. — Popiežius Jonas Paulius II, vykdamas į baziliką, nepažįstamo asmens buvo sunkiai sužeistas. Užpuolimas įvyko 5 valandą po pietų. Nepažįstamas jaunuolis priartėjo prie mašinos ir paleido dvi kulkas į važiuojantį popiežių.

Kulkos pataikė į krūtinę, ir pasirodė kraujas. Jis atsirėmė į greta sėdėjusį savo sekretorių. Popiežius buvo nuvežtas į ligoninę ir iškviesti geriausi gydytojai, kad nustatytų padarytą žaizdą ir priemones popiežiui sėkmingiau gydyti.

Pasirodo, kad popiežiaus gyvybė yra pavojuje. Dvi kulkos įėjo į krūtinės lastą, palietė kasą. Operuoja patyrę gydytojai. Jokio oficialaus pranešimo nebus, kol nebus baigta operacija. Pranešimą paskelbs ligoninė, o gal Vatikano pareigūnas.

Pasikėsinimas prieš popiežiaus gyvybę buvo įvykdytas tarp Romos pašto įstaigos ir bazilikos. Kiekvieną trečiadienį popiežius važiuoja į aikštę ir kalbasi su tikinčiais. Jis atsako į klausimus ir kviečia tikinčiuosius pasimelsti. Šį kartą jis ne privažiavo prie paruošto pakilimo.

Romos policijai pavyko vietoj suimti jauną vyrą, paleidusį du šūvius į atvirame automobilyje važiavusį popiežių. Policija tuojau nuginklavo jaunuolį, įstūmė į savo mašiną ir nusivežė į nuovadą. Jeigu policija suimtojo būtų neišvežusi, tai minia būtų jį sumušusi.

Tuo tarpu nepaskelbtas pasikėsintojo vardas ir jo tikslai. Policininkai, nuginklavę pasikėsintoją, nustatė, kad jis nebuvo italas. Jaunas vyras itališkai nekalbėjo. Buvo pasklidęs įsitikinimas, kad jis galėjo priklausyti italų "Raudonajai brigadai", įvykdžiusiai kelis pasikėsinimus prieš žymesnius italus. Vėliau paaiškėjo, kad pasikėsintojas gali būti pietų amerikietis, atvykęs protestuoti prieš dvasininkų kišimąsi į Pietų Amerikoj vykstančias kovas.

Bazilikos aikštėje susirinkusieji, patyrę apie nelaimę, ten pat pradėjo melstis už popiežių. Tam tikslui buvo panaudoti garsiakalbiai, kad praneštų susirinkusiems, kas atsitiko. Visiems buvo pranešta, kad popiežius sunkiai sužeistas ir kad jis nuvežtas į ligoninę. Taip pat pranešta, kad pasikėsintojas suimtas, tardomas ir bus atiduotas teismui. Policija nori nustatyti pasikėsintojo asmenybę ir tikslus bei turimus ryšius.

Iš viso pasaulio į Romą plaukia užuojautos telegramos. Viena iš pirmųjų atsiuntė prezidentas Reaganas, pats neseniai pasikėsintojo sunkiai sužeistas. Jis palinkėjo popiežiui sveikatos ir patvarumo.

SUNKIAI SERGA BUVUSI PREZIDENTIENĖ

KANSAS CITY (UPI).— Missouri Medicinos centro ligoninėje gydoma buvusi prezidentienė Bess Truman, sulaužiusi klubo kaulą. Antradienį jos gydytojas Wallace Graham pareiškė, kad ji susirgo sunkiu plaučių uždegimu. Jos padėtis yra kritiška. Bess Truman yra 96 metų.

WASHINGTON, D.C.— Diplomatas Philip C. Habib, du kartu kalbėjęsis su Izraelio premjeru M. Beginu ir keliais politikais, trečiadienį vėl grįžo į Damaską, kur rengiasi vėl tartis su Sirijos prezidentu. Habib jam pasiūlys išvežti rusiškas raketas, o tada jis tarsis su izraelitais, kad nesikištų į Libaną.

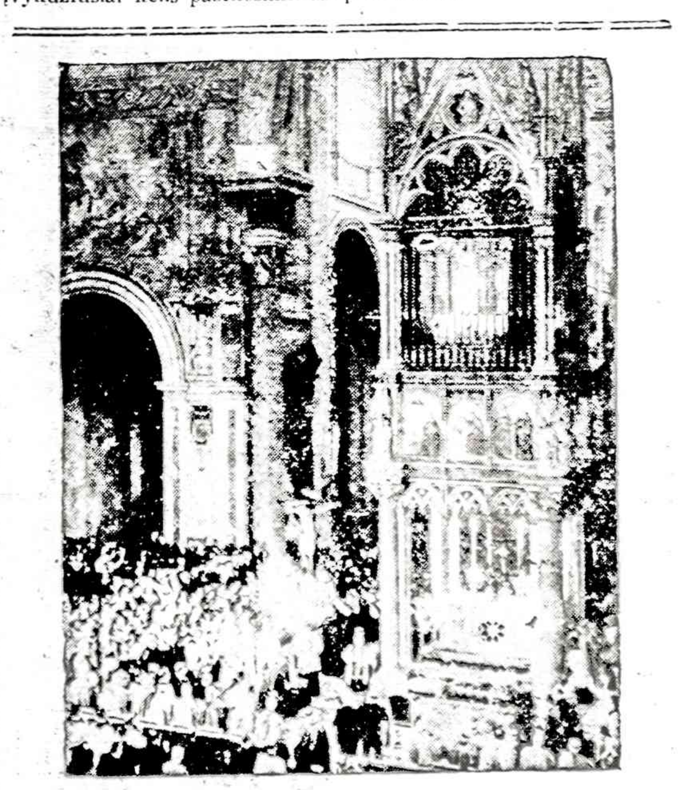

Romos bazilika, prie kurios popiežius Jonas Paulius II buvo sužeistas dviem revolverio kulkomis.

O. URBONAS

LIETUVOS KAVALERIJA SENOVĖJE

Praeito šimtmečio gale rusų Didysis kunigaikštis Nikalojus Nikolajevičius paskyrė stambią premiją už geriausiai parašytą veikalą iš kavalerijos istorijos. Premiją laimėjo amerikietis plk. ltn. Denison'as. Denisono veikalas buvo parašytas angliškai ir remiantis anglų ir prancūzų istoriniais šaltiniais. Veikalą papildė Briks'as, kuris panaudojo ir rytų Europos istorinius šaltinius ir išleido 1897 m. Briks'o pastabose yra žinių ir apie senosios Lietuvos kavaleriją. Nors yra kai kurių istorinių nukrypimų, tačiau jos vertos dėmesio. Laisvą vertimą iš šio veikalo, kiek liečia Lietuvos-Lenkijos kavalerjią, čia duodu.

Pradžioje pagrindinę lenkų kariuomenės jėgą sudarė kavalerija, tai galima tvirtinti iš karų vedimo metodo ir iš tuometinių rašytojų veikalų. Iš pat pradžių kavalerija buvo papildoma vien bajorų, kurių privilegija ir vienintelė prievolė buvo tarnauti kariuomenėje. Bajorai patys privalėjo stoti kariuomenėn ginkluoti, su savo arkliu ir turėti su savim tam tikrą kiekį raitelių, kurių skaičius priklausė nuo jų dvarų didumo. Pagrindinį apginklavimą sudarė iš pat pradžių lankas ir strėlė. Pėstininkai ilgą laiką buvo gerokai pamiršti ir tik XIV šimtm. į pėstininkus buvo pradėta kreipti tam tikro dėmesio. Lietuviai atsiskyrę nuo kitų tautų didžiojo tautų kilnojimosi metu apsigyveno didžiausiuose miškuose prie Nemuno krantų ir juos istorija pradeda minėti tik X šimtmetyje. Pradžioje lietuvių karinė organizacija buvo gan primityvi, tačiau greit tobulėjo. ginklai ir apšarvavimas susidėjo iš lankų su strėlėmis, ugny apdeginant nusmailintų lazdų ir balnų; kardus turėjo tik vyresnieji vadai. Vieton šarvų jie nešiojo stumbrų, briedžių, meškų ir vilkų kailius. XIV-me šimtm. Lietuvos kariuomenė buvo sudaryta iš maždaug lygaus kiekio kavalerijos ir pėstininkų.

Kavalerija iki XVI-to šimtm. buvo ginkluota jietimis (nuodintomis) ir "mačugomis", buožė su rutuliu, pritvirtintu prie grandinės ir naudojamu pramušti priešo šarvą. Vienintėlė apsauga buvo mažas skydas; kūną pridengdavo kaip ir anksčiau kailiai, galvą — vailokinė arba kailinė kepurė.

Vytauto Didžiojo laikais Lietuvos kavalerija buvo sutiprinta apsigyvenusiais Lietuvoje totoriais. Šie sudarė, nežinomą dar Vakarų Europoje, lengvąją kavaleriją, kuri nešdavo visą žvalgybos tarnybą žygyje ir postovyje ir nuolat puldinėdavo netikėtai priešą.

Po Lenkijos su Lietuva sujungimo, Jogailos laikais (1386-1434) nežiūrint to, kad kiekvienoje valstybėje užsiliko buvusi forma ir tam tikra savistovybė, jų karinė organizacija kiek įgavo bendrą charakterį, nors pagrinde ir išsilaikė buvusioji organizacija. Kavalerijos tarnyba Lietuvoje, kaip ir Lenkijoje, tapo be galo garbinga. Ir Lenkijoje kavalerija buvo padalinta į sunkiąja ir lengvąja. Sunkiąją kvaleriją sudarė šarvuotininkai, lengvąją kavaleriją Lietuvoje sudarė totoriai. Be to, lenkų ir lietuvių kariuomenėse laikui bėgant buvo sugalvota keletas jos šaukimo būdu: kavalerijos dalys, pagal vokiečių pavyzdį, gavo reitarų ir dragūnų vardą.

Gusarai buvo komplektuojami iš turtingųjų bajorų; šie tarnybon atvykdavo ant puikių arklių, geros veislės.

Kiekvienas gusaras turėjo su savimi dar 4 raitelius ir kiekvieni 20 gusarų sudarydavo eskadroną. (100 arklių); gusarai eskadrone sudarydavo pirmą eilę, kiti — antrą.

Eskadrono vadas buvo rotmistras, kuris savo žinioje, pagal 1590 ir 1593 metų įstatymą, turėjo leitenantą ir 4 pavaduotojus — visi iš aukštesniųjų bajorų.

Gusarai dėvėjo pilnais šarvais; jie turėjo šalmą, kirasą, papilvės ir pašonės šarvus ir pirštines. Svargiausias ginklas— jietis 19 pėdų ilgio su dviejų spalvų vėliavėle (4-5 alkūnių ilgio), kad baidytų priešo arklius. Nešiojo kreivą kardą ir pritvirtintą prie balno tiesų kaliviją (palas) su keturkampiu smaigaliu, kad galėtų perdurti gulintį ant žemės priešą; jojant, tas palas buvo prie kairio kelio; be to, būvo dar kirvis, kad pramuštų priešo šalmą ar šarvą.

Rotmistras arba jo pavaduotojas (kada ėjo rotmistro pareigas) be to nešiojo ant pečių karabiną ir odinį šovinyną, parakinę, kai kada lanką su strėlėmis ir pistoletą už diržo; prie diržo jis turėjo maišiuką iš safijano su šakute, peiliu ir 6 sidabriniais šaukščiukais, titnagą, odos maišą vandeniui, 4-6 metrus šilkinės virvelės belaisviams surišti ir, galų gale, įrankį kad nuleistų kraują; iš dešinės balno pusės kabojo didelis kibiras arklius girdyti ir 3 odiniai viržiai.

Verbuojamoji kariuomenė būdavo šaukiama tada, kai bajorų išstatytos kariuomenės nepakakdavo; buvo verbuojami žmonės, kurie normaliose sąlygose neprivalėjo tarnauti, arba buvo samdomi svetimšaliai. Pradžioje šie užverbuoti žmonės ėjo tik visai nustumtos pėstijos papildymui (Jogailos ir Stepono Batoro laikais), vėliau ir į kavaleriją. Verbuojamoji kariuomenė buvo organizuota, apginkluota ir maitinama taip, kaip tas buvo daroma Vakarų Europoje. Reikalinga atminti, kad šitos dalys nebuvo nuolatinės. Jos buvo šaukiamos karo metui ir po karo paleidžiamos. Tikra prasme. nuolatinės kariuomenės Lietuvoje ilgą laiką nebuvo visai. išskyrus kai kurias nedideles pasienio įgulas. Pirmas žingsnis įvesti nuolatinę miliciją buvo padarytas 15(5 metais, kada Mažosios Lenkijos gyventojai, kurie daug kentėjo nuo nuolatinių totorių užpuolimų, sutiko mokėti šiam tikslui po 12 grašių. Didžiosios Lenkijos gyventojai su tuo nesutiko, ir tik 1562 met. ten buvo suformuotas pirmas šios rūšies kariuomenės dalinys. Šis dalinys gavo "kvarcyjan" pavadinimų, dėl to, kad jo išlaikymui ėjo 1/4 dalis pajamų iš karališkų dvarų. Šita milicija, suformuota daugumoje iš Vitebsko ir Smolensko kunigaikštysčių (dėl to kai kada buvo vadinama Vitebsko kazokais) buvo iš pradžių sudaryta iš 10.000 pėstininkų ir 2000 raitelių, bet laikui bėgant išaugo į 60.000 žmonių jėgą.

Lietuvoje tokia milicija buvo suformuota 1588 metais ir turėjo "tautinės apsaugos" pavadinimą.

Prie nuolatinės kariuomenės dalių reikia dar priskirti asmenišką karaliaus kariuomenę, kurią jis išlaikydavo savo lėšomis ir didikų kariuomenę "Chorugves", magnatų. (nadworne hufce i chorogwie mozniejszych Panow), kuri kai kada siekdavo kelea tūkstančių žmonių.

Kas liečia karaliaus kariuomenę, ją sudarė, tikros reguliarės kariuomenės dalys, suformuotos pagal Vakarų Europos pavyzdį. Ji gavo didelę pagelbą iš Saksonijos, kai Saksonijos kurfirstai virto Lenkijos karaliais.

Didikų kariuomenės pradžios reikia ieškoti toje tvarkoje, kuri viešpatavo Lietuvoje jau XV ir XVI šimtm. Tada būta taip vadinamų rotmistrų, pėstininkuose ir raiteliuose, kuriuos tvirtindavo hetmanai ir kurie būdavo įtraukiami į tan tikrus sąrašus. Jie būdavo įpareigoti reikalui esant, pagal karaliaus įsakymą pristatyti tam tikrą kiekį žmonių, jau apginkluotų ir apmokytų. Šie bajorai, kurie priklausė patiems kilniesiems, buvo labai turtingi, nuolat laikydavo savo dvaruose bei pilyse reikalingą kiekį arklių, ginklų ir apšarvavimo ir dar taikos metu darydavo visokius kariškus pratimus; tuo būdu jų kontingentai faktiškai sudarydavo nuolatinę kariuomenę.

Kas liečia Lenkijos ir Lietuvos karo pajėgų stiprumą, tai šis stiprumas buvo įvairus įvairiais laikais. Bajorai, kurių prievolė buvo karo tarnyba ir kurie iki paskutinių respublikos dienų sudarė daugumą, paprastai nebūdavo šaukiami. Tik dideliam reikalui esant būdavo skelbiamas bendras šaukimas (pospolite. ruszenie) ir tada bajorai su savo žmonėmis sudarydavo iki 150.00 žmonių.

Verbuotos kariuomenės kiekis būdavo nustatomas kiekvieną kartą pagal reikalą. Steponas Batoras prieš turkus turėjo savosios 85.000 kariuomenės tar pe 10.000 verbuotų žmonių. Zigmantas Vaza (1588-1632) kare su rusais turėjo 30.000, o kare su turkais 35.000 užverbuotos kariuomenės. Prieš Karolį XII buvo pašaukta 58.000 tautinės kariuomenės ir santykis tarp lenkų ir lietuvių paprastai būdavo 2 3 lenkų ir 1/3 lietuvių.

Taikos metu Lietuvoje ir Lenkijoje buvo laikoma tik tiek kariuomenės, kad pakaktų nešti vidaus apsaugą: Lenkijoj 16.000-18.000 žmonių ir Lietuvoje 6—8.000 žmonių.

1776 metais Lenkijoje reguliarės kariuomenės buvo 12.439 žmonės, Lietuvoje 4.770 žmonių. Iš jų kavalerijos: Lenkijoje 3 brigados, teritoriniai komplektuotos, po 735 žm. (24 vėliavos), 2 pusbrigadės po 369 žm. (12 vėliavų) ir raitoji gvardija — 5 pulkai (2 po 390 ir 3 po 257 žm.).

Lietuvoje: 2 brigados (gusarų ir šarvuotininkų) po 478 žm. Raitoji gvardija 318 žm. ir 5 pulkai įvairaus stiprumo (1-395, 1-374, 1-327 ir 2-po 150 žm.).

1788-1792 metais buvo nutarta kariuomenės dydį nustatyti 100.000 žmonių, iš kurių turėjo būti 67.000 lenkų ir 33.000 lietuvių. Lietuvos kavalerija faktiškai buvo nustatyta 10.650 žm. 2 tautinės brigados po 2.421 1 gvardijos pulkas iš 318 žm. ir 5 pulkai po 1.098 žm.

Tai tiek kas liečia Denison-Briks knygą. Dabar dar keletas žodžių apie gusarus. Gusarai atsirado Lietuvoje karaliaus Stepono Batoro laikais (1576-1586). Pirmieji gusarai atsirado Vengrijoje, kaipo pasienio apsauga. Su gusarais ten susipažino ir Steponas Batoras, būdamas Vengrijoje Septynpilio kunigaikščiu. Tapęs Lenkijos karalium ir Lietuvos didžiuoju kunigaikščiu, jisai gusarų tarnybą įvedė ir Lietuvos-Lenkijos respublikoje. Gusaruose galėjo tarnauti tik kilmingieji bajorai. Jų apdaras ir apginklavimas būdavo ... kad jie būdavo ginkluoti ilgomis jietimis ir nešiojo didelius sparnus, pritvirtintus prie šarvų. Sparnai sudarydavo neįprastą vaizdą, sparnų plunksnos, greitai jojant, smarkiai judėjo, sukeldamos neįprastą, keistą garsą. Arkliai nepripratę išsigąsdavo, šokinėdavo ir bėgdavo. Nutaikinti smūgį su jietimi arba karadu, arkliui šokinėjant, nebuvo įmanoma. Todėl anais laikais susidūrimai su gusarais visada baigdavosi gusarų laimėjimu. Tokia buvo šių sparnų paskirtis. Vėlesniais laikais ginklų technikai tobulėjant, sparnai iš gusarų apginklavimo bei aprangos buvo išmesti, kaip atgyvenę savo amžių.

(Iš Kario)

Manigirdas Motekaitis

M. Motekaičio mokinių pianino rečitalis įvyks penktadienį, gegužės 15 d., Lietuvių Jaunimo Centre, 5620 South Claremont Avenue, Chicago. Pradžia 7 val. vak.

Programą atliks Vilija Kriščiūnas — "Supper is Ready!", Julija Narbutis — "My New Bike", Gailė Sabaliauskas — "Ice Cream Wagon" ir "Down South", Vida Damijonaitis — "Homeward Bound Express", Wendy Calimag — "Dancing on the Dyke". Rasa Buntinas — "The Mechanical Doll", Suzanne Miller — "Sonatina", Op. 157, No. 1, Jonas Gražys — "Rondoletto in C", Op. 76, James Geštautas — "Frontier Town". John Grabs — "Sunday Morning", duetas Vilija Kriščiūnas ir Vita žukauskas — "Chopsticks", Cynthia Calimag — "Canzonetta" (ištrauka), Vita Kriščiūnas — "Crazy Rhytm". Vita žukauskas — "Sonatine", Saulė Brakauskas "Oriental Suite", Beatričė Sturonas — "The Brook".

Po pertraukos, programos atlikimą tęs: Valerie Maze ir Alvydė Eitutis (duetas) — "Clown", Audrė Budrys — "Race", Andrius Narbutis — "Easy Variations", Op. 40, No. 1, Marilyn Ejma — "Sonatina", Violeta Sturonas — "Daisy Queen" (Waltzes), Marijus Kelečius — "Walts in E", Op. 39, No. 2, Valerie Maze — "Der Jongleur", Op. 31, No. 3, Jose Manaligod — "Fantasie in D-minor", K. 397, Alvydė Eitutis — "Polonaise in A-flat", Op. 53, Manigirdas Motekaitis — "Etude in C-sharp minor", Op. 42, No. 5.

Visi kviečiami pasiklausyti jaunu muzikų. Rengėjai

PRAGOS KABARETE

Viename Pragos kabarete ventrilokvistas (kalbantis iš pilvo) įvairiomis kalbomis sveikina iš įvairių šalių atvykusius svečius. Tik nepasveikino rusiškai.

"Ką tai reiškia? Ar sovietų svečių nesveikini? — paklausė ventrilokvistas pats savęs ir pats sau atsakė:

"Kam juos sveikinti? Jie gi ne svečiai, o šeimininkai".

● Restorane svečias: "Tamsta man padėjote šlapią lėkštę...

Padavejas: Tai yra tamstai padėta sriuba.

VILKAS IR GEGUTĖ

— Sudie, kaimyne", vilkas gegutei sako,
Veltui čia mane ramybė traukė.
Šunys ir piemenys ir čia manęs nelaukė;
Trokšdami mano kraujo, įkandin manę jie sekė.
Būk nors angelas, su jais išvengt peštynių negali".
— Mielas kūme, ar keliauji tu toli?
Ir kur tie žmonės tobuli,
Su kuriais draugystėje gyvent gali?"
— O, aš keliauju į miškus Arkadijos* laimingos.
Koks ten kraštas stebuklingas!
Ten, sako, nieks nežino, kas yra karai;
Nei vieną nekankina ten vargai.
Ten pieno upės teka,
Ir avys ramiai sau paskui būrus seka.
Žodžiu ten taika viešpatauja.
Žverys ten žmogui nevergauja;
Vilkai ir avys sugyvena, užmiršę savo karą seną;
Šunys neloja ir nekanda
Ir pulti vilkų jie priežasties neranda
Mano miela, tu tik pasvarstyk
Ir atvirai man pasakyk,
Ar nemiela net sapne
Gyvent tokiam ramiam krašte.
Atleisk, nebūk prieš mane nusistačius,
Jei esi kokią mano klaidą mačius.
Mes ten santaikoj, ištekliui gyvensim,
Nesusipratimų ir kovų išvengsim,
Ne taip, kaip čia..
Slankiok dieną, bijodamas priešų užpuolimo
Ir neužmik ramiai nakčia".
—"Laimingos tau kelionės ir pasisekimo",
Tarė gegė, "tik sakyk, ar dantis savo ir nagus
Tu čia paliksi, nes jie tau ten nereikalingi bus?"
—"Na, tai būt nesąmonė palikti".
—"Tai atmink, kad ir ten naktimis negalėsi tu užmigti".

* * *

* Sritis senovės Graikijoj, kur tariamai gyvena patenkinti ramūs žmonės.

(V. Petraitis, Pasakėčios, 217 psl., kaina $3.)
kaina $3, gaunama Naujienose.

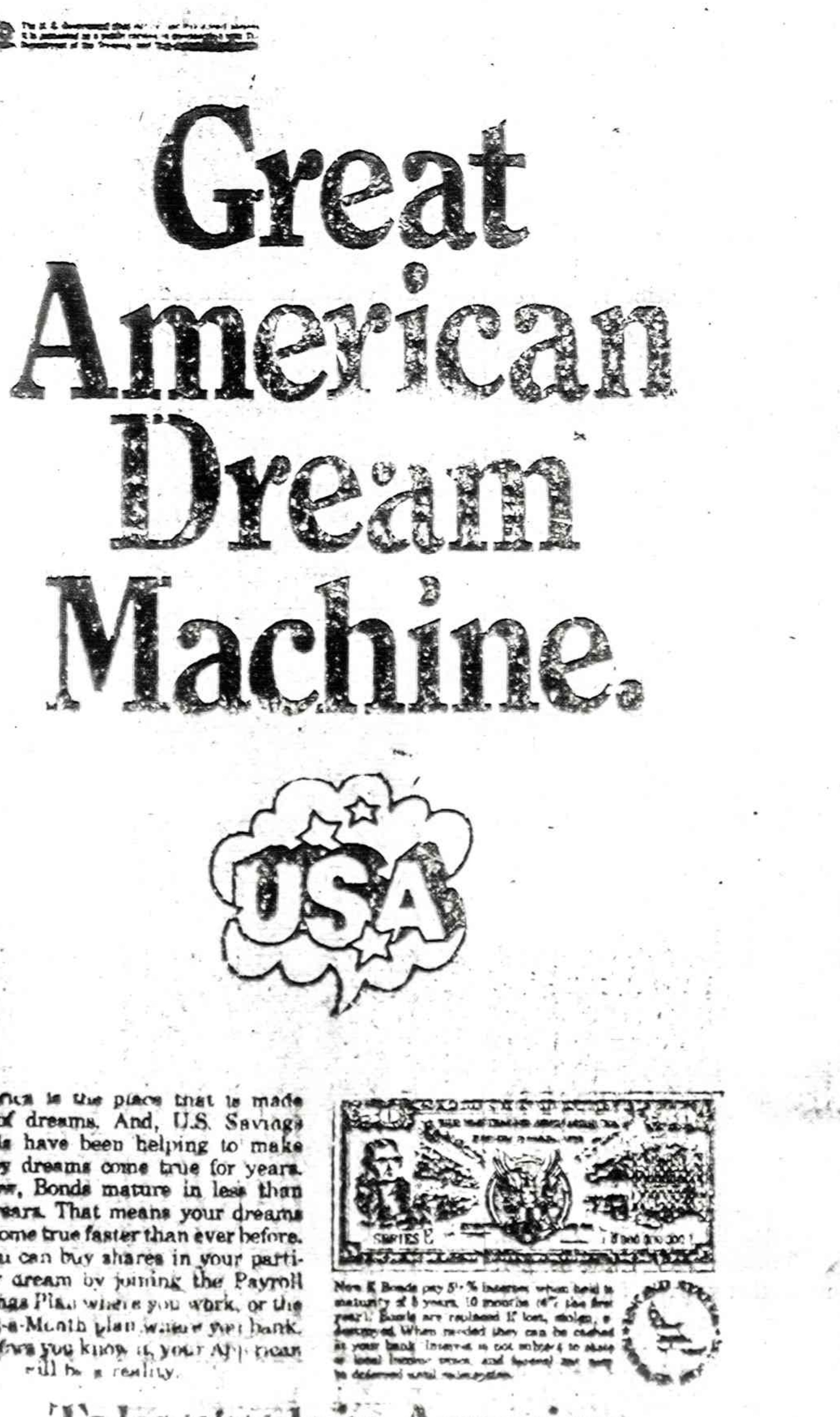

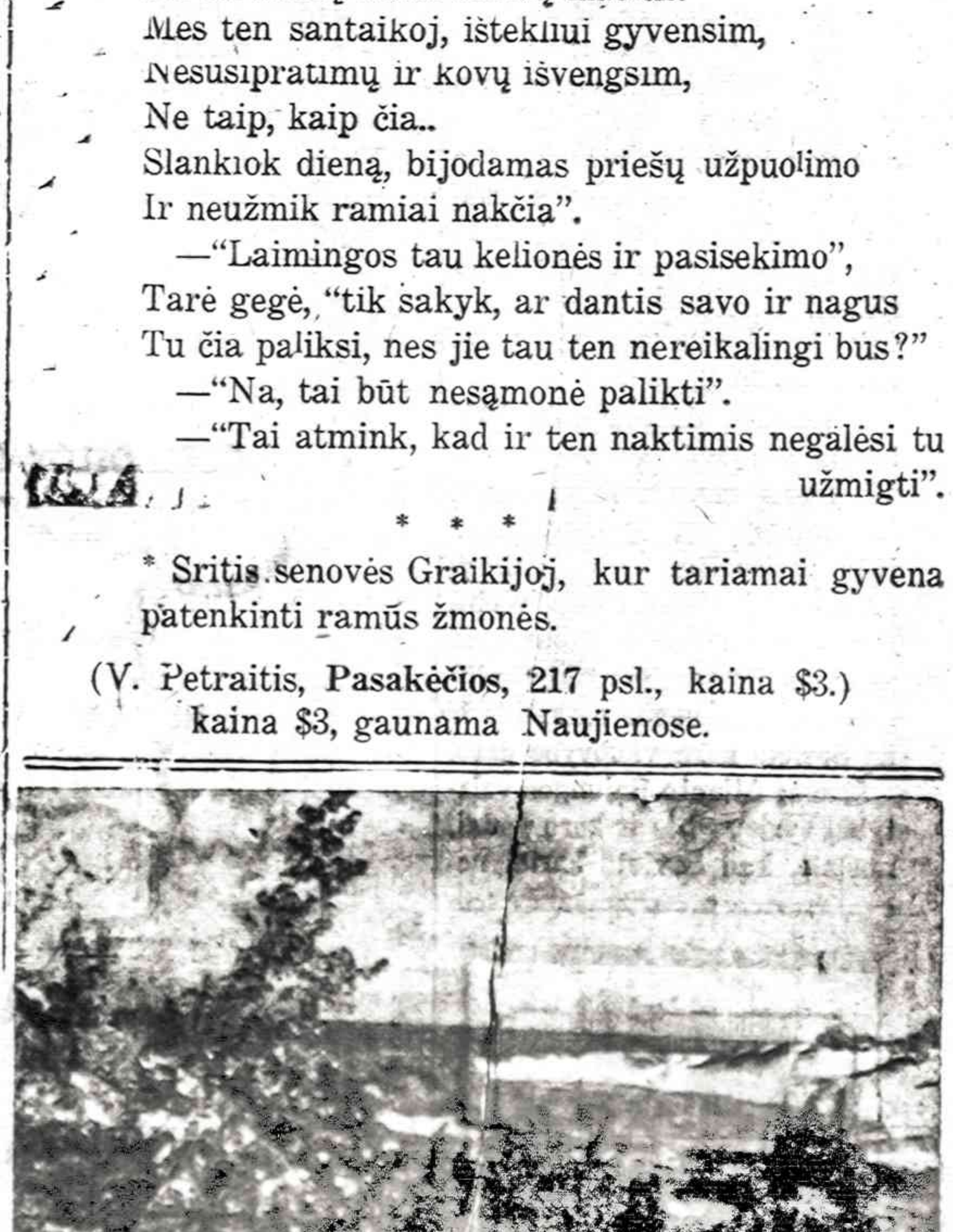

NELIETUVIŠKAS LIETUVIŲ FONDO PELNO SKIRSTYMAS

Kaip spaudoje jau buvo rašyta, L. Fondo 18 tas suvažiavimas įvyko 1981-gegužės mėn. 2 d. Jaunimo centro patalpose.

L. Fondo valdybos nariams ir kitiems pareigūnams padarius oficialius pranešimus, žurnalistė Z. Juškevičienė patsekė rimtą ir svarbų klausimą dr. K. Ambrozaičiui, L. Fondo Pelno skirstymo komisijos pirmininkui:

— Daktare, jūs savo pranešime pasakėte, kad akylai sekate išeivijos organizacinį, kultūrinį gyvenimą ir žinote kam ir kuriam reikalui skirti L. Fondo pelno finansinę paramą. Jei taip, reiškia jūs žinojote, kad dail. V. Vizgirda net kelis kartus važiavo į okupuotą Lietuvą, ten surengė savo kūrinių parodą ir geriausius savo kūrinius paliko okupanto žiniai ir globai. Dail. Vizgirdos šitoks pasielgimas yra priešingas išeivijos tautinei misijai. Dailininko Vizgirdas šitoks pasielgimas yra tik tautinė išdavystė! Kodėl jūs šitokiam žmogui, tautiniam nusikaltėliui skyrėte net tūkstančio dolerių premiją? Kodėl L. Fondo vadovybė nesiskaito su daugumos aukotojų tautiniu nusistatymu ir valia? Žinau, jūs greit nusiplausite rankas ir atsakysite, kad tai ne L. Fondo Pelno komisija skyrė ir teikė piniginę premiją dail. V. Vizgirdai, bet Bendruomenės Kultūros taryba. Tai joks pasiteisinimas!

Šiam dailininkui duoti pinigai, faktinai yra L. Fondo Pelno pinigai. L. Fondo vadovybėje, kaip ir L. Bendruomenės vadovybėje sėdi ir reikalus tvarko daugumoje vienos partinės politinės grupės žmonės — Fronto bičiuliai. Ką vienos ir šių institucijų žmonės sako-kiti jau daro. Abi šios institucijos veikia sutartinai. Kad tai yra tiesa, paliudijo savo kalboje ir ponas Kutkus, L. B-nės centro valdybos pirmininkas. Cituoju jo žodžius." L. Fondas Lietuvių Bendruomenei yra kaip gero turtingo ūkininko aruodas, iš kurio L. Bendruomenė semiasi sau gėrybes".

Tai iš tikrųjų, ar reikia geresnio rodymo, kad L. Bendruomenė ir L. Fondas yra tvarkomas sutartinai vienos ir tos pačios partinės politinės žmonių grupės — Fronto Bičiulių.

Z. Juškevičienės iškeltas priekaištinis klausimas tiesiog pribloškė suvažiavimo dalyvių daugumą. Na, o daktaras K. Ambrozaitis, kaip sakoma, pasijuto tiesiog prie sienos priremtas. Jis dar bandė gintis, bet neturėjo jokio pateisinamo argumento; kalbėjo tik, kad reikėjo kalbėti. L. Fondui taip ir liko teisingai pareikštas apkaltinimas už nesiskaitymą su patriotų žmoniu suaukotų pinigų švaistymosi.

Visdėlto, L. Fondo vadovybės pareiga yra ne tik žinoti kam skirti-duoti pinigaą, bet privaloma ir tikrinti kur tas pinigas yra išleidžiamas.

Yra ir dar vienas patrioto jausmus giliai pažeidžiantis faktas — tai iSbiro kankinio J. Kreivėno reikalas. Jis raštu prašė L. Fondo paramos savo atsiminimų, aprašant lietuvių kančias knygai išleisti, bet paramos jis negavo. Kodėl, tai jau kitas reikalas; pasiteisinimą visada galima rasti... Pats faktas kalba už save: koloborantas dail. V. Vizgirda gavo L. Fondo piniginę premiją, o Sibiro kankinys J. Kreivėnas paramos negavo.

Kaip žinoma, L. Fonde yra dar vienas kitas ir ne Fronto Bičiulių partijos žmogus. Tad kyla klausimas, kodėl šie asmenys tyli, neprotestuoja prieš šitokią partinę sauvalę? Tyla reiškia pritarimą. Betgi, pažįstant tuos asmenis yra sunku patikėti, kad jie galėtų pritarti partinei sauvalei, koloboracinei politikai. Tai didelė mįslė?

Yra senovės žmonių labai charakteringas lietuviškas pasakymas, kuris originalioje kalboje šitaip skamba: "Justicia est fundamentum regnorum — Teisingumas yra valdymo pagrindas" Šis posakis, originalia kalba buvo užrašytas ant Nepriklausomos Lietuvos valstybinio banko rūmų. Šio pasakymo analoginė išvada tokia: jei L. Fondo vadovybė nebos demokratinio teisingumo principa, nebos daugumos patriotinių įsitikinimų, jų valios, tai anksčiau ar vėliau L. Fondo pagrindas susiūbuos... Na, ir kaltė bus ne kieno kito, bet tų pačių išdidžių partinių politikierių, statančių partinį politinį reikalą aukščiau tautinės ištikimybės ir pareigos reikalo.

Lietuvių Fondo Narys

Alena Devenienė

JONAS KUTRA

VISUOMENININKĖ ALENA DEVENIENĖ

Jos gyvenimas ir veikla

J. ir E. Sinkių ir kt. iniciatyva, Kalifornijoje yra rengiamas iškilios visuomenininkės A. Devenienės, sulaukus jai brandesnio amžiaus, pagerbimas, kuris įvyks **gegužės mėn. 24 dieną** p.p. Sinkių rezidencijoje — Santa Monikoje. Gražu, kai prisimenami mirusieji, bet dar gražiau, kada gyvieji yra pagerbiami.

Šia progą teko atsilankyti pas solenizantę, gyvenančią Santa Monikoje, ir ji mielai sutiko papasakoti šį tą iš savo gyvenimo bei visuomeninės veiklos. A. Devenienės gyvenimas yra labai įvairus, ir jos veikla šakota, taip, kad laikraščio rėmuose galima paliesti tik svarbesnius įvykius.

Lietuvoje

A. Devenienė gimė Vilniaus Seimo metu Vilniuje. Tėvai — Ona ir Jonas Vileišiai, abu visuomenininkai. J. Vileišis — Vilniaus lietuvių veikėjas, Nepriklausomybės Akto signataras, dviejų kabinetų ministeris, Lietuvos atstovas JAV-ėms, Kauno burmistras ir kt. Šeimoje augo dar dvi seserys ir du broliai.

1915 m., artėjant vokiečių frontui, motina su vaikais pasitraukė į Ukrainą. Tėvas buvo aktyviai įsijungęs į lietuvių veiklą — pasiliko Vilniuje. Ukrainoje teko pabadauti, pavargti. Kaip A.D. pasakoja, pradėjo ji su broliu sekti spaudą, nes buvo gandas, kad jų tėvas vokiečių areštuotas ir bus sušaudytas. Bijojo, kad motina tokios žinios nepastebėtų, norėjo nuo jos nuslėpti. Ir taip visą gyvenimą pamėgo sekti spaudą. Ukrainoje įstojo į pirmąją gimnazijos klasę.

Po poros metų grįžo į Vilnių. Privačiai pasirengė ir buvo priimta į lietuvių gimnazijos trečią klasę. Aktyviai įsitraukų į moksleivių veiklą, kovojo prieš lenkų administracijos suvaržymus ir persekiojimus, rašė laikraščiams, nešiojo slaptus dokumentus. Mūsų tautiečiai patikėjo jai įvairius uždavinius. Tėvas 1919 m. turėjo persikelti su visa vyriausybe į Kauną. Su vargu galėjo baigti gimnaziją, nes lenkai po vasaros atostogų kurias praleisdavo pas tėvus, darydavo sunkumu grįžti į Vilnių.

Į laisvąją Lietuvą atvyko iš Vilniaus 1924 mt. Manė studijuoti teisę, bet susipažino su dr. M. Deveniu, ir atvykusiu iš JAV-iu, ir greitai už jo ištekėjo. Po pusmečio abu išvyko į Š. Ameriką, sutarę greitai grįžti ir galutinai Lietuvoje apsigyventi.

Grįžo į Lietuvą jau su 2 sūnimis — Algirdu ir Kęstučiu 1928 m. Kaune gyventi nepatiko. Nusipirko buv. Radvilų dvarą prie Deltuvos ir Ukmergės ir pradėjo ūkininkauti. Gyvendama Amerikoje, A. D. pastebėjo didelį skirtumą tarp Lietuvos ir Amerikos žemės ūkių apdirbimo mašinų pritaikymo ir pan. Pradėjo studijuoti šią sritį, pirkosi knygų, iš pradžių stengėsi pritaikyti šias žinias savo ūkiui, pradėjo jį gerinti.

Parūpo ir visos Lietuvos ūkininkų gyvenimas, žemės ūkio apdirbimas, produkcijos pakėlimas. Susirišo su Žemės Ūkio Rūmais, įėjo į pažintis su agronomais. Pradėjo važinėti po visą Lietuvą su savo automobiliu. Stebėjo ūkius, davinėjo ūkininkams patarimus, kaip panaudoti mašinas, vartot trąšas, įsigyti geresnės veislės gyvulius ir pan. Išvykdavo kasmet ir į užsienį. Bet, kaip A. D. pasakoja, ją daugiau įdomavo ne mados, bet žemės ūkio reikalai. Įsigytas žinias stengėsi pritaikyti Lietuvoje. Buvo išrinkta į Žemės Ūkio Rūmų Valdybą, vėliau į Revizijos Komisiją. Jau Ž. Ūkio Rūmų susisiekimo priemone kartu su agr. Tunkūnu, agr. Krikščiūnu ir kt. atlankė daugelį ūkių, kuriems reikalinga buvo vienokia ar kitokia pagalba, patarimai ir pan. Buvo vienintelė moteris, savanoriškai įsijungusi į šį darbą, dirbo neimdama jokio atlyginimo.

Važinėdama po Lietuvą, A. D. pastebėjo, kaip sunkiai dirba Lietuvos moterys — ūkininkės ir kad nuo jų darbo priklauso visos Lietuvos žemės ūkio gaminių pakėlimas ir eksportas. Lankėsi pas ministerius Tūbelį, kun. Mironą ir jiems aiškino, kad moterys ūkininkės turėtų susiorganizuoti, bendrai gerinti ūkio gamybą, vartoti naujus ūkininkavimo metodus. Gavusi valdžios pritarimą, A. D. paruošė Ūkininkių Draugijos įstatus, kurie buvo patvirtinti. Pradėjo steigtis ūkininkių draugijos Oficialiai Ūkininkių Draugija buvo įsteigta 1939 m., bet faktiškai jau veikė anksčiau Ž. Ū. Rūmų globoje. Dr-jos tikslas buvo kelti ūkininkių gamybą, šviestis, lengvinti jų gyvenimo ir darbo sąlygas. Suvažiavo į steigiamąjį susirinkimą Kaune apie 800 delegačių. Veikima taip išsiplėtė, kad Dr-ja turėjo apie 300 skyrių su 10.000 narių. Draugijos pirmininke buvo išrinkta A. Devenienė, ir visą laiką jai vadovavo. Steigiant naują skyrių, dažniausiai A. D. nuvykdavo su paskaite. Skyriai būdavo aprūpinami ir prekėmis kooperaciniu būdu. Dalyvavo Pieno Centro ir kt. kooperatyvų suvažiavimuose. Priimdavo ekskursijas, kurios atvykdavo į jų ūkį susipažinti su pažangiu ūkininkavimu. Buvo Ukmergės gimnagijos Tėvų Komiteto pirmininke. 1936 m. Lietuvos Moterų Tarybos deleguota, dalyvavo tarptautiniame moterų suvažiavime Jugoslavijoje. — Kasmet nuvykdavo su vyru į Bržus — dalyvavaudavo Liet. Evang. Reformatų Bažnyčios Sinode, abu buvo išrinkti šios bažnyčios kuratoriais.

Šiuos taip sklandžiai vykdomus darbus sutrukdė karo įvykiai ir abi okupacijos. 1940 m. sovietai areštavo dr. M. Devenį, jis buvo laikomas Ukmergės ir Kauno kalėjimuose. 1941 m. birželio mėn. buvo išvežtas į Varkutos sritį. Perspėta, kad ir jai gresia pavojus, 1940 m. spalio mėn A. D. pasiryžo su dideliu širdies skausmu išvykti į Ameriką, nežinodama, ar kada bepasimatys su savo vyru ir brangia tėviške.

RYTINĖJE AMERIKOJE

Su dideliais vargais, per Portugaliją pateko į laivą ir po 3 savaičių kelionės pasiekė Amerikos krantus. Pasitiko juos uoste jų kaimynas — Trečiokas iš Connecticut valst. Paaiškėjo, kad daugelis mūsų tautiečių vengė jų pasitikti, nes bijojo, kad nebūtų jiems našta. Lietuvos Pasiuntinybė bei Gen. Konsulatas beveik jau buvo beužsidarą dėl sovietinės okupacijos. — Reikėjo pradėti gyvenimą iš naujo, susirasti pastogę, darbą. Vaikai buvo nusilpę. Iš pradžių dirbo tarnaite, uždirbdama $9.00 savaitei, vėliau įstojo į fabriką darbininke, išnuomavo 10 kmb. namus, vertėsi iš nuomininkų. Dažnai varstė State Departomento duris, užvedė bylą dėl vyro grąžinimo iš sovietinės deportacijos. Susipažino su imigracijos įstatymais. Po didelių ir sumanių pastangų pavyko dr. M. Devenį išlaisvinti. Grįžo jis per Aziją 1942 m. ir pradėjo vėl verstis gydytojo praktika.

Okupavus Lietuvą Sovietams, šio krašto mūsų senieji imigrantai pradėjo organizuotis ir kelti protesto balsą. 1943 m. rugsėjo mėn. Pittsburghe buvo sušaukta Amerikos Lietuvių Konferencija. Pažindama to meto Lietuvos sąlygas, A. D. buvo pakviesta būti pagrindine kalbėtoja — "main speaker". Pasakė turiningą kalbą apie Lietuvos, ištiktos dviejų okupacijų, skaudų likimą. Karštai ragino padėti mūsų tautiečiams, Sovietų ištremtiems į Sibirą ir kt. vietoves, kelti protesto balsą dėl neteisėtos okupacijos.

Toje pačioje konferencijoje buvo nutarta steigti BALFą. A. D. buvo išrinkta vicepirmininke, nuo kurių pareigų atsisakė, prieš išvykdama į Kaliforniją. Buvo išrinkta BALFo garbės nare.

International Rescue & Relief Committee pastangomis pavyko A. Devenienei nuvykti į Europą 1944 m. Išbuvo ten 3 mėnesius, lankė D. P. stovyklas, ramino visus ir teikė vilčių apie galimą imigraciją į JAV-es.

(Bus daugiau)

MEET THE CHALLENGE!

SERVE WITH PRIDE IN THE NATIONAL GUARD

The danger of ignoring your dog's scratching

Your dog's constant scratching can lead to serious skin problems, needless suffering and expense. Get Veterinarian-tested SULFODENE®, a painless, clear liquid that stops frantic scratching. SULFODENE also treats sores, cuts, hot spots and eczema. It destroys special dog germs that home remedies can't kill. Get SULFODENE, America's No. 1 dog skin medication.

Read and follow label directions © 1981 COMBE Inc.

SULFODENE® DOG SKIN MEDICATION

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

MARIJA NOREIKIENĖ

2608 West 69th St., Chicago, Ill. 60629 • Tel. 925-2787

Didelis pasirinkimas geros rūšies įvairių prekių.

MAISTAS IŠ EUROPOS SANDĖLIŲ

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Cosmos Parcels Express Corp.

MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE

2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629 • Tel. 925-2737

V. VALANTINAS

JAY DRUGS VAISTINĖ

2759 W. 71st St., Chicago, Ill.

• RŪPESTINGAI IŠPILDOMI RECEPTAI • FANNIE MAY SALDUMYNAI • KOSMETIKOS REIKMENYS

Atdara šiokiadieniais nuo 9 val. ryto iki 10 val. vakaro.

Sekmadieniais nuo 9 val. ryto iki 8:30 val. vak.

D. KUHLMAN, B.S., Registruotas vaistininkas

Tel. 476-2206

404 puslapių. Kaina $8. Persiuntimas $1.

NAUJIENOS

1739 S. Halsted St., Chicago, IL 60608

NEBRANGIOS, BET VERTINGOS KNYGOS

• **LITERATŪRA**, lietuvių literatūros, meno ir mokslo 1954 m. metraštis. Jame yra vertingi, niekuomet nesenstą, Vinco Krėvės, Igno Šlapelio, Vinco Maciūno, P. Joniko, V. Stankos, J. Raukčio, dr. Kazio Griniaus, taip pat K. Matusevičiaus ir V. Meilaus straipsniai bei studijos, iliustruotos nuotraukomis ir M. K. Čiurlionio, M. Šileikio, V. Kašubos, A. Rūkštelės ir A. Varno kūrybos poveikslais. 365 pusl. knyga kainuoja tik $3.

• **DAINŲ ŠVENTĖS LAUKUOSE**, poetės, rašytojos ir tautinių šokių pirmūnės Juozės Vaičiūnienės atsiminimai apie dainų šventes bei jų istoriją ir eigą. Įdomi skaityti ir nedainuojantiems, gėrintis autorės puikiu stiliumi ir surinktais duomenimis bei užkulisiais. Studija yra 151 pusl., kainuoja $2.

• **VIENIŠO ŽMOGAUS GYVENIMAS**, Antano Rūko aprašytas Juozo Ádomaičio — Dėdės Šerno gyvenimas. Tai ne sausas gyvenimo bruožų aprašymas, bet tikslį to laikotarpio buities literatūrinė studija, suskirstyta skirsneliais. Ta 206 puslapių knyga parduodama tik už $2.

• **LIETUVIŠKASIS PAMARYS**, Henriko Tomo-Tamašausko įdomiai parašyta studija apie Rytprūsius, remiantis Pakalnės ir Labguvos apskričių duomenimis. Aprašymai įdomūs kiekvienam lietuviui. Leidinys iliustruotas nuotraukomis, pabaigoje duodama vitovardžių pavadinimai ir jų vertiniai į vokiečių kalbą. Labai naudingoje 335 pusl. knygoje yra Rytprūsių žemėlapis. Kaina $6.

• **KĄ LAUMĖS LĖMĖ**, rašytojos Petronėlės Orintaitės atsiminimai ir mintys apie asmenis ir vietas neprik. Lietuvoje ir pirmaisiais bolševikų okupacijos metais. Knyga turi 234 puslapius, bet kainuoja tik $3.

• **JULIUS JANONIS**, poetas ir revoliucionierius, nesuprastas ir klaidingai interpretuojamas gyvenime ir politikoje; tik ne Jurgio Jašinsko knygoje apie Juliaus Janonio gyvenimą ir poeziją. Dabar būtų jį galima pavadinti kovotoju už žmogaus teises. Knyga yra didelio formato, 265 puslapių, kainuoja $6.

• **SATYRINĖS NOVELĖS**, M. Zoščenko kūryba, J. Valaičio vertimas. 200 psl. knygoje yra 40 sąmojingų novelių. Kaina $2.

Knygos gaunamos Naujienose, 1739 So. Halsted St., Chicago, IL 60608. Užsakant paštu, pridėti dolerį persiuntimo išlaidoms.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.

1739 So. Halsted Street, Chicago, IL 60608. Telephone 421-6100

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

As of January 1, 1980
Subscription Rates:

Chicago $45.00 per year, $24.00 per six months, $12.00 per 3 months. In other USA localities $40.00 per year, $22.00 per six months, $12.00 per three months. Canada $45.00 per year; other countries $48.00 per year.

25 cents per copy

Nuo sausio pirmos dienos
Dienraščio kainos:

Chicagoje ir priemiesčiuose:

metams	$45.00
pusei metų	$24.00
trims mėnesiams	$12.00
vienam mėnesiui	$5.00

Kitose JAV vietose:

metams	$40.00
pusei metų	$22.00
trims mėnesiams	$15.00
vienam mėnesiui	$ 4.00

Kanadoje:

metams	$45.00
pusei metų	$24.00
vienam mėnesiui	$ 5.00

Užsieniuose:

metams	$48.00
pusei metų	$26.00

Naujienos eina kasdien, išskiriant sekmadienius. Leidžia Naujienų Bendrovė, 1739 So. Halsted St., Chicago, IL 60608. Telef. 421-6100.

Pinigus reikia siųsti pašto Money Orderiu kartu su užsakymu.

NAUJIENŲ raštinė atdara kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. popiet. Šeštadieniais — iki 12 val.

Iki šio meto Madride nepavyko susitarti

Amerikos lietuvių dauguma buvo labai nepatenkinta, kad prezidentas Carteris Madrido konferencijon pasirinko lietuvį, kuris nedalyvavo visuotiniame Amerikos lietuvių judėjime, nepriklausė nei vienai didesnei ir principus turinčiai lietuvių organizacijai, todėl negalėjo kad ir lengvutį įnašą įtraukti į Madrido konferenciją.

Visi suprato, kad Madrido konferencijoje turės būti iškeltas rusų pavergtos Lietuvos, Latvijos ir Estijos tautų ir valstybių likimas, bet Carterio pasirinktas atstovas Pabaltijo valstybių laisvės reikalu mažai ką tegalėjo pasakyti. Prezidentui reikėjo bent pasitarti su didesnėmis lietuvių organizacijomis, bet prezidentas to nepadarė. Tuo reikalu jis visai nesirūpino. Jis pažino jauną vyrą, pasisakiusį už Carterį vienoje New Jersey lietuvių apylinkėje, tai buvęs prezidentas jį ir pasirinko. Prezidentas, matyt, manė, kad jis, gavęs progą nuvykti į Madridą, suorganizuos visus Amerikos lietuvius už jį balsuoti. Bet tai buvo didelė klaida. Prezidento pasirinktas lietuvio vaikas nepajėgė lietuvių patraukti Carterio pusėn. Carterio atstovo draugai ir tų atstovų kontroliuojama spauda balsavo už Reaganą, bet ne už buvusį prezidentą. Už padarytą klaidą buvęs prezidentas labai brangiai užmokėjo.

Lietuvos reikalui Madride daugiau padarė nuvažiavę ALTo ir VLIKo atstovai, negu prezidento parinktasis. Didelių organizacijų atstovai išsikalbėjo su atvykusiais valstybių pareigūnais, išdėstė teisinę pavergtos Lietuvos padėtį, suteikė tikslių informacijų apie dabartinę padėtį Lietuvoje ir ruošiamoje taikos konferencijoje prašė užtarti karo metu vergijon patekusias Pabaltijo valstybes. Tuo pačiu metu Carterio parinktas atstovas dalino frontininkų Bendruomenės pinigais išleistą knygą apie Lietuvos okupaciją.

Šiandien aišku, kad prez. Carterio lietuviams padaryta skriauda baigiama užmiršti. Visi žino, kad Carterio pasirinktas trečios kartos lietuvis daugiau nepadarys, ką iki šio meto padarė, ir neverta tuo reikalu kalbėti. Lietuviams vis dėlto reikia daboti, kad prez. Reaganas nepadarytų tos pačios klaidos, kurią padarė Carteris. Jeigu naujas prezidentas atkreips dėmesį į lietuviškų organizacijų atstovų patarimus, tada bus daugiau naudos ne tiktai pačiam prezidentui, bet ir organizuotiems lietuviams.

Magdalena B. Stankūnienė — Iš gėlių ciklo — aliejus 1974

Lietuvių Madride dabar nėra, jeigu neskaityti 200 mūsų tėvynainių, nuolat gyvenančių ispanų sostinėje, bet Amerikos paskirti pareigūnai ten visą laiką veda derybas su Sovietų vyriausybės skirtais atstovais. Madride nebuvo ir Griffin Bell, kuris turėjo pirmininko teises. Visai amerikiečių delegacijai vadovavo JAV ambasadorius Max M. Kampelman, gabus teisininkas, geras kalbėtojas ir drąsus Amerikos tarptautinės politikos gynėjas.

Europos saugumo ir bendradarbiavimo konferencija, susirinkusi šių metų pradžioje, posėdžiavo ir tarėsi iki š.m. balandžio 10 dienos. Madridan suvažiavo 35 valstybių atstovai ir visa eilė tarptautinės teisės patarėjų. Tame skaičiuje buvo ne tik ambasadoriaus Kampelmano vadovaujami atstovai, bet ten dalyvavo ir Sovietų Sąjungos atstovai. Buvo sudarytos kelios komisijos, kurios bandė suderinti Madrido konferencijos metu padarytus pareiškimus. Paaiškėjo, jog tai ne toks lengvas dalykas.

Aštriausias ginčas eina tarp Europos, Amerikos ir Kanados atstovų dėl nesutarimų su Sovietų Sąjungos atstovais. Pasitarimuose dalyvauja ir sovietinių satelitinių valstybių atstovai, bet jie daugiausia tyli. Nesutarimai vyksta dėl saugumo savokų.

Sovietų atstovai kreipia dėmesį į saugumą, pagrįstą karo jėgomis. Amerikiečiai sutinka svarstyti ir karo jėgų problemą, bet jie reikalauja aiškinti ir kitus klausimus, kurie pastoviai taikai turi didesnės reikšmės, negu karo jėgos. Amerikiečiai aiškina pagrindinių žmogaus teisių svarbą. Pagrindinės žmogaus teisės privalo būti pripažintos be jokių išsišokinėjimų ir atidėliojimų.

JAV ambasadorius Kampelman Madrido konferencijos atstovams tarė šiuos žodžius:

"Jau praėjo beveik šešios savaitės, kai prezidentas Brežnevas pasakė kalbą XXVI-ajam Sovietų Sąjungos komunistų partijos suvažiavimui. Mes turėjome viltį, kad jo žodžiai būtų įrodymas rimto valstybės reikalų tvarkymo aktų. Bet čia mes nematėm tokio aktų įrodymo. Sovietų delegacija ir toliau rėmėsi formulėmis; vienos buvo specifiškos, o kitos buvo tamsios, kurių mes negalime priimti, nes jos susilpnins pačius pagrindus, kurie yra esminiai pačiam saugumui.

Yra dar vienas tikrojo saugumo elementas — tai žmogaus teisių elementas. Kada mes apsvarstom, kur mes esame, tai esame priversti vienas kitam priminti, kad pagrindinės žmogaus teisės ir žmoniškumas yra dalis mūsų saugumo ir mūsų pastangų siekti taikos". (Iš Kampelmano kalbos)

Šiuos žodžius Amerikos ambasadorius tarė balandžio 10 dieną, prieš išsiskirstant Velykų pertraukai. Gegužės 5 dieną amerikiečiai ir kiti atstovai vėl suskrido į Madridą. Jie pradėjo pasitairmus ir posėdžius, nes ankstyvesni pokalbiai prie sutarimo neprivedė. Amerikos atstovai yra pasiruošę vykti į kelias konferencijas, kol jiems pavyks su rusais kiek plačiau pasidalinti mintimis ne tik saugumo, bet ir tarptautinės taikos klausimais.

V. KAROSAS

ALTO PASKIRTĮ NUSAKANT

(KOMENTARAI)

(Tęsinys)

Kaip suderinti ištikimybę Amerikai ir drauge Lietuvai? Verta šioje vietoje priminti, kad po gruodžio 17 d. perversmo Amerikos lietuviai, su mažomis išimtimis, savo metiniuose suvažiavimuose kėlė protestus prieš įvykdytą smurtą ir reikalavo Lietuvoje demokratinių teisių ir laisvių atstatymo. Taip jie suprato savo pilietinę ir tautinę pareigą savo tėvynei. Tokiu savo nusistatymu jie neprieštaravo Amerikos Konstitucijai ir drauge sukrovė sau moralinį kapitalą, kurį vykusiai panaudojo ištikus Lietuvos okupacijai.

Atvykę naujieji ateiviai nesuprato Amerikos lietuvių patyrimo ir nevertino jų sukrauto moralinio kapitalo. Jie į visą reikalą pažvelgė nacionalistinėmis akimis. Jų įsitikinimu, Amerika nusikalto išduodama Sovietams Lietuvą ir visą Rytų Europą, tad tų kraštų kilmės amerikiečiai turi pilną teisę ir pareigą reikalauti Amerikos vyriausybės atitaisyti padarytą klaidą ir stengtis, imtinai iki karo paskelbimo Sovietams, atstatyti prarastas Rytų Europos valstybių nepriklausomybes.

Lietuvių Bendruomenės apgaulingą demokratiškumą įrodo faktas, kai dr. Z. Danelevičius ir kiti buvo pakėlę protesto balsą prieš mokinių siuntimą į Rumšiškių pionierių stovyklą, prieš bendradarbiavimą su okupantų agentais, prieš ALTo griovimą, tai jiems buvo suruoštas teismas už "tautinės drausmės laužymą" ir suspenduoti vieniems metams. Reiškia, Lietuvių Bendruomenė netoleruoja savo organizacijoje opozicijos, kas sudaro esminį principą demokratijoje. Pagal bendruomeninkų rinkiminę sistemą, kaip taikliai nurodė dr. K. Šidlauskas, "renkamas tik valdybos pirmininkas, kuris pasirenka savo nuožiūra valdybos narius.

Toliau Draugo vedamojo autorius primeta ALTui dar vieną nusikaltimą, kad rėmė ir remia pravardžiuojamą 'reogais' RLB, kas, anot autoriaus, prieštarauja demokratiškumui ir privedė prie Lietuvių Bendruomenės suskaldymo. Lietuvių Bendruomenės suskaldymą tenka laikyti ne nelaime, bet palaima Amerikos lietuvių išeivijai ir visai lietuvių tautai. ALTas, senstant ir nykstant senosios išeivijos veikėjams, buvo atsidūręs kritiškoje padėtyje. Tame momente atėjo lemtinga pagalba iš naujųjų ateivių tarpo, kurie supratę istorinę ALTo reikšmę, išgelbėjo jį nuo sugriovimo, užtraukdami ant savo galvų diktatūrininku prakeikimą.

Tikrumoje ALTas pradėjo savo veiklą nuo 1915 m., kuomet Amerikos lietuvių išeivija stojo kovon už Lietuvos nepriklausomybę ir vėliau už demokratinių laisvių atstatymą. Per tą ilgą laikotarpį Amerikos lietuviai atliko milžiniškus darbus, be kurių pastangų vargu Lietuva būtų iškovojusi nepriklausomybę ir tvirtai atsistojusi ant ekonominių pagrindų. Ištikus katastrofai, kuomet Lietuvoje vyko didžiausias pasimetimas, pirmieji Amerikos lietuviai iškovojo Lietuvos okupacijos nepripažinimą, vėliau apgynė tremtinius ir pabėgėlius nuo išdavimo į enkavedistų rankas ir šimtus kitų darbų.

Jei už tuos didelius nuopelnus ir meilę Lietuvai senoji lietuviškoji išeivija neužsitarnavo sau pagarbos ir paramos iš naujųjų ateivių tai kas jie per žmonės? Jei jie tikrai atstovauja lietuvių tautai, tai, tuomet Lietuva neužsitarnavo Amerikos lietuvių paramos.

Amerikos lietuviai, atstačius ir Amerikai pripažinus Lietuvos nepriklausomą valstybę, pagal JAV pavyzdį nuliejo Laisvės Varpą kuri 1922 m. buvo įkeltas į Karo muziejaus bokštą, su sekančiu įrašu: "O, skambink per amžius vaikams Lietuvos, kad laisvės nevertas, kas negina jos".

Amerikiečiams laisvė ir demokratija yra sinonimai, kas nebuvo suprantoma anuomet lietuvių tautai ir nėra suprantama mūsų laikų ir bendruomeninkams. Dėl tikslumo įrašas turėtų taip skambėti: kas negina demokratijos, tas nevertas laisvės, ką istorija šimta procentiniai įrodė ir patvirtino. Iš demokratijos idėjų Amerikos lietuvių išeivija sėmė savo moralines ir politines jėgas. Ant šių principų buvo pastatytas ALTas, kurie yra nei pasenę nei atgyvenę. Kas griauna ALTtą, tas sąmoningai ar nesąmoningai griauna Amerikos demokratijos principus, nes Amerikos lietuviai laiko save integraline Amerikos dalimi. Demokratijos priešams nelemta iškovoti Lietuvai laisvę.

Šiomis mintimis buvo papildytas dr. K. Šidlausko kalboje ALTo paskirties apibūdinimas ir drauge atsakyta į Draugo vedamojo padarytas kritiškas pastabas. Suprantu, šiame rašinyje toli gražu nebuvo išsemta tema, tam reikėtų pašvęsti ilgesnės studijas. Lenkijos įvykiai dar labiau išryškino demokratinių idėjų svarbą kovoje už išsilaisvinimą iš Maskvos totalitarinių replių, kas ALTo reikšmę ir vaidmenį lietuvių laisvės kovoje dar labiau padidina ir išryškina.

(Pabaiga)

PIRKITE JAV TAUPYMO BONUS

JUOZAS KARIBUTAS

SALŲ LABIRINTE

(Tęsinys)

Prof. JONAS PUZINAS

Vilniaus 650 metų sukaktis - miesto ar Gedimino sostinės?

Vilniaus Krašto Lietuvių Sąjunga išleido dr. Algirdo Budreckio redaguotą "Rytų Lietuva". Knyga įdomi, turi tikslių žinių apie Vilniaus kraštą. 628 pusl. dokumentais ir faktais paremtos medžiagos. Galima gauti pas Sąjungos narius. Susipažinimui spausdiname vieną profesoriaus J. Puzino darbą. N. Red.

VILNIAUS ĮKŪRIMO DATOS NUSTATYMO PROBLEMA

Jau 1959 m. istorikas Juozas Jurginis įrodinėjo, kad 1323-tieji metai laikytini Vilniaus įkūrimo data, o Gediminas — Vilniaus įkūrėju, nes tais metais Vilnius pirmą kartą įsakmiai paminėtas Gedimino laiškuose. O 1968 m. J. Jurginis pasiūlė net konkrečią Vilniaus įsteigimo datą — 1323 m. sausio mėn. 25 dieną, kai Gediminas savo laiškuose rašytu „mūsų mieste Vilniuje" (Datum inclito oppido nostro Vilna) kreipėsi į žymiuosius ano meto Liubeko, Sundo, Bremeno, Magdeburgo, Koelno ir kitus miestus „iki pat Romos", kviesdamas Lietuvon vyskupus, kunigus, bet kokio ordino vienuolius riterius, ginklanešius, pirklius, gydytojus, kalvius, račius, kurpius, kailiadirbius ir kitokius amatininkus, malūninkus, krautuvininkus ir žemdirbius, visiems atvykstantiems pažadėdamas visokeriopų lengvatų. J. Jurginis teigia, kad „miestų įkūrimo datos nustatomos pagal pirmąjį autentišką to miesto vardo paminėjimą rašytuose šaltiniuose" ir kad „miestų atradimas sutampa su civilizacijos epochos pradžia ir su rašytinių šaltinių atsiradimu„. Miestai, Jurginio manymu, iškyla besiformuojančioje ar jau susiformavusioje „klasinėje visuomenėje", kad -„civilizacijos epochos istorijos pagrindą sudaro nebe iškasenos, o rašytiniai dokumentai". Tuo būdu J. Jurginis visai nuvertina archeologinių kasinėjimų reikšmę.

Argi priimtina tokia tiksli Vilniaus įkūrimo data — 1323 m. sausio mėn. 25 dieną? Ir pats J. Jurginis pastebi, kad senieji miestai neturi kokios nors absaliučiai konkrečios „įkūrimo" datos. Žvilgterėkime į tą patį Gedimino laišką, rašytą Vilniuje 1323 m. sausio 25 d. Jame yra aiškiai pasakyta: „Taigi viską ką mes laiške parašėme Šventajam Tėvui ir mūsų Viešpačiui popiežiui, stengsimės Dievo garbei ir Bažnyčios šlovei šventai ir nieko nepažeisdami užlaikyti, statyti bažnyčias, kaip jau esame padarę. Žinokite, kad viena dominikonams buvo mūsų naujai pastatyta prieš dvejus metus mūsų mieste Vilniuje. Dėl tų, kurias (pastatėme) pranciškonams — vieną aukščiau mnėtame mūsų mieste Vilniuje, kitą Naugarduke (in Nogardis), — tai šią pastarąją sudegino Prūsijos kryžiuočiai, stengdamiesi mūsų krašte sugriauti krikščionybę ir išnaikinti pranciškonus. Ją šiais metais Visagalio Dievo, jo gimdytojos mergelės Marijos ir šventojo Pranciškaus garbei liepėme atstatyti". Taigi, jau prieš 1323 metus Vilniuje yra buvusios dvi bažnyčios: viena pranciškonų, antra — dominikų. Bažnyčios taip pat yra aiškios Vilniaus miestinio pobūdžio liudininkės. Be to, tame pačiame laiške Gediminas rašo, kad „mes nusiuntėme mūsų pasiuntinį su mūsų laišku Apaštalikiškajam Viešpačiui ir mūsų Šventajam Tėvui dėl krikščionių tikėjimo priėmimo ir žinome jo atsakymą; taip pat laukiame su dideliu nekantrumu kiekvieną dieną jo legatų." Išlikęs Gedimino laiško popiežiui Jonui XXII-jam pergamentinis nuorašas, deja, neturi nei datos, nei vietos, kur ir kada tas laiškas rašytas. Labai galimas dalykas, kad tas laiškas popiežiui Jonui XXII-tajam buvo parašytas 1322 ar 1321 m. taip pat Vilniuje, nes jį raše pranciškonas brolis Henrikas, vienas iš Gedimino sekretorių. 1324 m. dalyvavusių Gedimino ir popiežiaus legatų pasiuntinių pasitarime Vilniuje. 1323 — 1325 m. buvo labai gyvi Lietuvos sostinės gyvenime. 1323 m. gegužės 26 d. Gediminas iš Vilniaus (Datum Vilna) išsiuntė laišką Liubeko, Rostoko, Sundo, Greifsvaldo, Stetino ir pranciškonų ordno vienuolius, pirklius, riterius vasalus, įvairios padėties amatininkus (meistrus, kurpius račius, akmenskaldžius, druskininkus, malūninkus, sidabininkus, svaidomųjų prietaisų gamintojus), žvejus, žemdirbius. Čia Gediminas vėl kartoja, kad jis pastatęs dvi pranciškonų bažnyčias: „vieną mūsų karališkajame mieste, vardu Vilnius" (in civitate nostra regia, Vilna dicta), ir antrą Naugarduke, o trečią domininkonų. Tą pačią dieną Gediminas parašė 2 laiškus: vieną domininkonų provincijos magistrams ir priorams, ypač Saksonijos magistrui ir jam pavaldiems priorams, antrą — pranciškonų ordino vienuoliams, visų pirma Saksonijos ministrui bei kitiems broliams. 1323 m. spalio 2 d. Vilniaus pilyje (uppe unseme hus to de Vilne) Gediminas sudarė taikos sutartį su Rygos, Saremos, Tartų vyskupais, Danijos karaliaus vietininku, Livonijos ordinu ir Rygos miestu. Sudarant sutartį dalyvavo net 17 antrosios šalies pasiuntinių. Taigi, reikėjo aukštuosius svečius patogiai apgyvendinti Vilniuje.

Reikšmingi pasitarimai vyko Vilniuje 1324 m. lapkr. mėn. Gedimino krikšto reikalu. Kaip minėta, Gediminas 1322 ar 1321 m. rašytame laiške popiežiui Jonui XXII-tajam buvo pareiškęs norą priimti katalikų tikėjimą. Svarbiu tarpininku yra buvęs Rygos arkivyskupas Fridrichas.

(Bus daugiau)

PATS SKAITYK IR KITUS PARAGINK SKAITYTI DIENRAŠTĮ "NAUJIENOS"

ŠVENTO RAŠTO TYRINĖTOJAI duoda veltui kietais viršeliais įrištą knygą apie Šventąjį Raštą. Pirmi atėjusieji į Naujienas galės gauti: 1) "Amžių planą", 374 psl., vardų rodyklės, arba 2) "Kasdieninė dangiškoji mana", 200 psl., kasdieniniai pamokymai, arba 3) "Laikas prisiartino", 358 puslapių.

Knygas veltui gaus pirmi atėjusieji. Kas norės daugiau šios rūšies knygų, tai prašoma kreiptis į:

ŠVENTO RAŠTO TYRINĖTOJAI
5421 So. Mozart Avenue,
Chicago, IL 60632

DR. PAUL V. DARGIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Westchester Community klinikos
Medicinos direktorius
(938 S. Manheim Rd., Westchester, Il.
VALANDOS: 3—9 darbo dienomis ir
kas antrą šeštadienį 8—3 val.
Tel.: 562-2727 arba 562-2728

TEL. 233-5893
DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS.
SPECIALYBĖ: AKIŲ LIGOS
3907 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą.

DR. FRANK PLECKAS
OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVIŠKAI
2618 W. 71st St. Tel. 737-5149
Tikrina akis. Pritaiko akinius
ir "contact lenses".

Dr. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PŪSLĖS IR
PROSTATOS CHIRURGIJA
2656 WEST 63rd STREET
Valandos: antrad. 1—4 popiet,
ketvirtad. 5—7 val. vak.
Ofiso telefonas: 776-2880,
Rezidencijos telef.: 448-5545

FLORIDA

DR. C. K. BOBELIS
Prostatos, inkstų ir šlapumo
takų chirurgija.
5025 CENTRAL AVE.
St. Petersburg, Fla. 33710
Tel. (813) 321-4200

PERKRAUSTYMAI
MOVING
Leidimai — Pilna apdrauda
ŽEMA KAINA
Priimam Master Charge
ir VISA korteles.
R. ŠERĖNAS. Tel. 925-8063

MOVING
Apdraustas perkraustymas
iš įvairių atstumų.
ANTANAS VILIMAS
Tel. 376-1882 arba 376-5996

SOPHIE BARCUS
RADIJO ŠEIMOS VALANDOS
Visos programos iš WOPA,
1490 kil. A. M.
Lietuvių kalba: kasdien nuo pirmadienio iki penktadienio 4:00-4:30 val. popiet. Šeštadieniais ir sekmadieniais nuo 8:30 iki 9:30 val. ryto.
Vedėja — Aldona Daukus
Telef.: HEmlock 4-2413
7159 So. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, IL 60629

"Lietuvos Aidai"
KAZĖ BRAZDŽIONYTĖ
Programos vedėja
Kasdien nuo pirmadienio iki penktadienio 8:30 val. vakaro.
Visos laidos iš WCEV stoties,
banga 1450 AM.
St. Petersburg, Fla., 12:30 val. p.p.
iš WTIS stoties, 1110 AM banga.
2646 W. 71st Street
Chicago, Illinois 60629
Telef. 778-5374

PATS SKAITYK IR DAR KITUS PARAGINK SKAITYTI DIENRAŠTĮ "NAUJIENOS"

MOTINA

— Nėra nieko gražesnio, kaip matyti motiną su kūdikiu ant rankos ir nieko garbingesnio, kaip motina vaikų būrelyje.
Goethe

* * *

— Motinos širdis yra gražiausia ir neužmirštamiausia vieta sūnaus net tuomet, kai jau jo plaukai žili, ir kiekvienas visame pasaulyje tik vieną tokią vietą turi. Sifter

* * *

— Motina su kūdikiu yra kilniausia, ką šis pasaulis gali pateikti. Kad ir didžiausia vargšė būtų, motina gali pozuoti Madonną della Sedia. Grimm

* * *

— Nenuvertink savo motinos patarimų; jie yra garbės vainikas tavo galvai ir puošmenų grandinėlė tavo kaklui.
Saliamonas

* * *

— Tik motina viena žino, kas yra mylėti ir laimingu būti.
Chamisso

● Puiku iškalti statulą ir jai įkvėpti gyvybę, bet dar puikiau suformuoti sąmonę ir įkvėpti jai tiesą. V. Hugo

---

● Supuvęs medis braška bebraška, sveikas — trakšt, ir nulūžo.

Ant Kuršmarių kranto . . .

Kodėl taip nuvertino Mitterrandą?

Praeitą sekmadienį prancūzai išrinko krašto prezidentą. Niekas nesako, kad rinkimai būtų buvę klastoti. Niekas netvirtina, kad Francois Mitterrand šalininkai būtų netiksliai balsus suskaičiavę. Niekas nedrįsta sakyti, kad Mitterrandas būtų prezidentūrą klastingu būdu pagrobęs, bet Mitterrando priešai, pradedant rinkimine kampanija ir baigiant balsų skaičiavimu, bando sudaryti įspūdį, kad jeigu Mitterrandas būtų ėjęs teisingu keliu, tai prezidentūros būtų nepasiekęs.

Mitterrandas buvo remkamas Charles de Gaulle paruoštais rinkiminiais įstatymais. Balstai turėjo būti skaičiuojami visų rinkiminiais įstatymais. Balsai nių grupių atstovų, nors vyriausioje balsų skaičiavimo komisije daugiausia buvo Charles de Gaulle judėjimo šalininkų. Jeigu rinkimų metu būtų padaryta kokia klasta, tai svarbiausias klastotojas turėtų būti prezidento Valery Giscard partija, kuri buvo vyriausybėje. Klastos nebuvo, bet bando sudaryti įspūdį, kad rinkimai buvo netvarkoj.

Mitterrandas ne pirmą kartą dalyvauja Prancūzijos rinkimuose. Jis yra parlamento narys. Prieš septynerius metus jis su tuo pačiu Giscard dalyvavo paskutiniame prezidentinių rinkimų rate. Tada jis gavo 1.62% (apie pusantro nuoš.) balsų mažiau, negu gavo V. Giscard. Niekam tada neatėjo mintis tvirtinti, kad Giscard negavo pakankamo balsų skaičiaus. Mitterrandas savo balso nekėlė, rinkimų nevadino klastotais. Jis priėmė rinkimų davinius ir pripažino Giscardą teisėtu prezidentu. Dabar Mitterrandas gavo 4.13% balsų daugiau, negu Giscardas, bet kai kurie elementai bando parodyti, kad Mitterrandas gavo nepakankamą krašto balsuotojų pritarimą.

Valery Giscard rinkiminės kampanijos metu tvirtino, kad Mitterrandas galės tapti prezidentu tiktai komunistų balsais. Toks tvirtinimas buvo tuščias, tik rinkiminė retorika, niekas to negalėjo įrodyti. Prancūzijoje balsavimai slapti. Viskas taip sutvarkyta, kad niekas nežinotų, kokį kandidatą balsuotojas pasirinko. Kultūringas pasaulis veda slaptus balsavimus, kad kiekvienas pilietis galėtų laisvai, be baimės pareikšti savo nuomonę. Slaptai jis gali pasirinkti tokį kandidatą, kuris jam atrodo geriausias. Giscard neturėjo teisės tvirtinti, kad komunistai balsuos už Mitterrandą.

Tie, kurie rinkiminės kampanijos metu tomis priemonėmis gąsdino balsuotojus, neturėjo pakankamai drąsos prancūzams paaiškinti, kad tai buvo faktais nepagrįstas tvirtinimas; kai kurie jų dar ir po rinkimų pakartojo tuos pareiškimus ir naivius žmones įtraukė į savo propagandos pinkles. Dabar tie žmonės nesidžiaugia demokratinių rinkimų laimėjimu, bet liko abejingi. F. Mitterrandas yra demokratas. Jis pripažįsta slaptus demokratinius balsavimus. Jis yra socialistas, bet jis nori, kad prie socializmo žmonės eitų demokratiniu keliu.

Mitterrandas gavo Prancūzijos gyventojų daugumos pasitikėjimą. Bet demokratijos priešai nesiliovė tvirtinę, kad jis laimėjo komunistų ablsais. Šio tvirtinimo įrodyti niekas negali, bet vis vien jį kartoja ir kartoja.

Mitterrandas turėtų gerai apsidairyti ir užsitikrinti, ar Prancūzijoje demokratiniai pagrindai tvirtai stovi. Stebėtojas

---

KIEK ŽMOGUS SUVALGO PER SAVO GYVENIMĄ?

Gydytojo dr. Fišbeino statistikos daviniais (iš Amerikos) vidutiniško amžiaus žmogus per savo gyvenimą suvalgo maždaug 100 tonų įvairiausio maisto. Esą, žmogus 1,400 kartų tiek suvalgo, kiek jis pats sveria, maždaug 70 metų laikotarpy. Jo apskaičiavimais žmogus per tokį amžių suvalgo: 3 jaučius, 4 veršiukus, 8 kiaules, 4 avis, 300 vištų, 75 žąsis, 2,000 didesnių žuvų, 3,000 sardinkų. Taip yra su mėsą valgančiais. O vegetarų valgio kiekio statistika yra šitokia: 5,000 kg. bulvių, 12,000 kg. visokiu daržovių, 8,000 kg. vaisiu, 600 kg. druskos, 7,000 litru pieno, 4,500 kg. cukraus, 5,000 kiausinių ir 11,000 litrų vandens. Duona nesuminėta.

● Viename Paryžiaus restorane pianistui skambinant Šopeno valsą, vienas iš svečių pradėjo verkti. Šalia sėdintis kitas svečias teiraujasi:
— Ar tamsta lenkas?
— Ne, aš pianistas, atsiliepė verkiantysis.

● Vaikui puolant, aniuolas paduską pabruka, seniui krintant, velnias akmenį pakiša.

VANCE FUNERAL HOME
1424 South 50th Avenue
Cicero, ILL. 60650
Tel.: 652-5245
TRIJŲ KOPLYČIŲ LAIDOJIMO ŠERMENINĖ
Patarėjai ir laidojimo direktoriai:
JEAN VANCE ir GEORGE SORINI
Aikštės automobiliams pastatyti

The Microwave Cookbook
Preserving Food The Easy Way

PRESERVING FOOD AT HOME IS MORE POPULAR THAN EVER. EVERYONE RELISHES THE GOODNESS AND FLAVOR OF HOME GROWN FOODS. NOW PREPARE SEVERAL FRESH FRUITS AND VEGETABLES WITH YOUR MICROWAVE OVEN FOR LATER USE WHILE THESE FOODS ARE AT THEIR FLAVOR BEST AND SEASONALLY LOW IN COST.

WHETHER AN EXPERIENCED COOK OR A FIRST TIMER A MICROWAVE OVEN CAN MAKE YOU LOOK LIKE AN EXPERT. JUST AS IT DOES IN DAILY FOOD PREPARATION, MICROWAVE COOKING MINIMIZES THE TIME AND EFFORT OF PRESERVING MANY FOODS.

HERE ARE SOME DELICIOUS MICROWAVE RECIPES SPECIALLY CREATED BY HOME ECONOMISTS AT LITTON MICROWAVE COOKING PRODUCTS - SO GOOD, EVEN GRANDMA WILL RAVE ABOUT THEM...

CARAMEL APPLE BUTTER
12-14 MEDIUM APPLES, CORED AND QUARTERED • ½ CUP APPLE JUICE • 1 CUP PACKED BROWN SUGAR • 2 CINNAMON STICKS • 1½ TEASPOONS GROUND CLOVES • ½ TEASPOON ALLSPICE.
1. PLACE APPLES IN 2 QT. CASSEROLE; COVER.
2. MICROWAVE 12-15 MINUTES ON HIGH OR UNTIL TENDER, STIR ONCE. PUT THROUGH FINE STRAINER.
3. MIX PULP WITH REMAINING INGREDIENTS IN 2 QT. CASSEROLE.
4. MICROWAVE 25-30 MINUTES ON HIGH UNTIL VERY THICK, STIR OCCASIONALLY. REMOVE CINNAMON STICKS; POUR INTO HOT STERILIZED JARS, COOL, COVER. APPLE BUTTER KEEPS 4 MONTHS REFRIGERATED. MAKES 2 CUPS.

LEMON PEACH PRESERVES
2 LEMONS; QUARTERED AND SEEDED • 12 PEACHES, PEELED AND FINELY DICED • 6 CUPS SUGAR • 1 BOTTLE (6 OZ.) LIQUID PECTIN.
1. PUREE LEMONS. MIX PUREED LEMONS WITH PEACHES AND SUGAR IN 4 QT. CASSEROLE.
2. MICROWAVE 35-40 MINUTES ON HIGH, OR UNTIL BUBBLY, STIR OCCASIONALLY. IF BOILING OCCURS, REDUCE POWER TO SIMMER OR HALF POWER LAST 5-10 MINUTES OF COOKING. STIR IN PECTIN.
3. COOL; FILL GLASS JARS AND COVER. PRESERVES WILL KEEP 4 MONTHS REFRIGERATED. MAKES 3 QTS. PRESERVES. USE TO GLAZE HAM OR SPREAD OVER PANCAKES OR WAFFLES.

BABY CARROT PICKLES
2 LBS. BABY CARROTS • ¼ CUP WATER • 2 MEDIUM ONIONS, SLICED • 2 CINNAMON STICKS • 16 WHOLE CLOVES • 3 CUPS SUGAR • 2 CUPS VINEGAR • 1 CUP WATER.
1. CLEAN CARROTS. PLACE IN 2 QT. CASSEROLE; ADD WATER, COVER.
2. MICROWAVE 10-12 MINUTES ON HIGH OR UNTIL TENDER, STIRRING ONCE DURING LAST HALF OF COOKING. DRAIN. DIVIDE CARROTS, ONIONS, CINNAMON STICKS AND CLOVES INTO TWO 1 QT. JARS.
3. COMBINE REMAINING INGREDIENTS IN 2 QT. CASSEROLE.
4. MICROWAVE 4 MINUTES ON HIGH. STIR. CONTINUE COOKING 4 TO 5 MINUTES ON HIGH OR UNTIL BOILING. POUR MIXTURE OVER CARROTS WHILE HOT. COOL; COVER AND REFRIGERATE AT LEAST 24 HOURS BEFORE SERVING. CARROTS WILL KEEP UP TO 2 MONTHS REFRIGERATED. MAKES 2 QTS.

ASR

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
CHARLES STASUKAITIS
VĖSINAMA LAIDOTUVIŲ KOPLYČIA
— GORDON FUNERAL HOME —
1729 South Halsted Street, Chicago
Tel. 226-1344

Mažeika & Evans
Laidotuvių Direktoriai
6845 SOUTH WESTERN AVE.
Tel. 737-8600-01
9837 SOUTH KEDZIE AVE.
Tel. 422-2000

EUDEIKIS
GAIDAS -- DAIMID
SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA
4605-07 SO. HERMITAGE AVENUE
Tel. 927-1741 — 1742
4330-34 SO. CALIFORNIA AVENUE
Telefonas 523-0440
MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

PETKUS
TĖVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME
2533 W. 71st Street
1410 So. 50th Ave., Cicero
Telef. 476-2345
TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
AIKŠTĖS AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

NARIAI:
Chicagos
Lietuvių
Laidotuvių
Direktorių
Asociacijos

AMBULANSO PATARNAVIMAS
★
TURIME KOPLYČIAS VISOSE MIESTO DALYSE.

P. J. RIDIKAS
3354 So. HALSTED STREET Tel. YArds 7-1911

BUTKUS - VASAITIS
1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill. Tel.: OLympic 2-1003

PETRAS BIELIŪNAS
4348 So. CALIFORNIA AVE. Tel.: LAfayette 3-3572

GEORGE F. RUDMINAS
3319 So. LITUANICA AVE. Tel.: YArds 7-1138 - 1139

STEPONAS C. LACK IR SŪNŪS
(LACKAWICZ)
2424 WEST 69th STREET REpublic 7-1213
11028 SOUTHWEST HIGHWAY, Palos Hills, Ill. 974-4410

PHILLIPS - LABANAUSKAS
3307 So. LITUANICA AVE. Tel.: YArds 7-3401

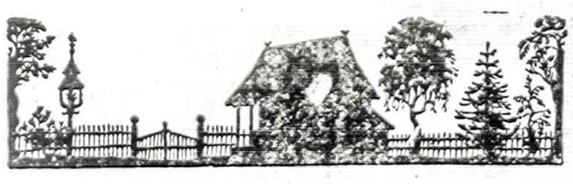

APLINK MUS IR MŪSŲ NAMUS

Naudingi patarimai ir įdomūs dalykai

● Taupant energiją, keliuose vis daugiau matosi motorizuotų dviračių ir pusmotociklų — mopedų. Motorizuoti dviračiai kainuoja nuo 175 iki 489 dolerių, su galonu benzino nuvažiuoja iki 130 mylių, išvysto iki 25 mylių per valandą greitį. Mopedai kainuoja nuo 459 iki 959 dolerių, galonu benzino važiuoja nuo 75 iki 115 mylių, išvysto greitį iki 30 mylių per valandą. Dviračiai ir mopedai išsamiai aprašyti Consumer Reports žurnalo gegužės numeryje. Ten pat yra aprašyti ir įvertinti tušiniai, žinomi stew vardu, duodamos pagrindinės žinios apie širdies ligas, rašoma apie kasetes, paskolas, apdraudą ir apie kitus kasdieninius dalykus.

● Čilės astronomas Cerro Robles atrado tolimiausią žvaigždę NOVA Fornax A žvaigždyne. Ji yra 50 milijonų šviesmečių nuo tolyje nuo Paukščių tako.

● 93 nuošimčiai visų kasininkų Amerikoje yra moterys, bet jos gauna tik 48% vyrų kasininkų algos. Pašto tarnautojų yra 29 nuošimčiai moterų. Jos gauna 98% vyrų algos.

● Pagal 1930 metų įstatymą yra nelegalu įdėti į kaimyno pašto dėžutę pranešimą, ar ką nors kitą, galimą siųsti paštu. Aukščiausiasis teismas nuspręs, ar įstatymas ir $300 bausmė neprieštarauja konstitucijai.

● Siūlau pasigaminti špinatų, grybų ir sūrio mišrainę pagal šį būdą: 2 svarai špinatų, 1 svaras grybų, 4 storos riekutės kumpio, 2 kiaušinių tryniai, 1 šaukštas sviesto, 1 uodukas šveicariško sūrio, 1 citrinos sultys.

Pavirinti špinatus sūdytame vandenyje 5 min. ir nusunkti. Paspirginti svieste supiaustytus grybus, pasūdyti juos ir įspausti truputį citrinos sunkos. Sumaišyti juos su špinatais. Ištepti sviestu gilią keptuvę ir sudėti visą mišinį. Dabar padaryti baltojo soso iš sviesto, miltų ir pieno, įsukti du trynius, pasūdyti pagal skonį ir pabarstyti pipirų. Užpilti šitą sosą ant mišinio keptuvėje. Sutarkuoti šveicariško sūrio kiek patinka ir uždengti juo špinato mišinį keptuvėje. Pakepinti orkaitėje apie 20 min., kad gražiai pagelstų.

M. Miškinytė

TRUMPAI

— *C. L. Repšys iš Rosemont* apylinkės, Montreal, P. Q. pratęsdamas prenumeratą, parėmė Naujienų leidimą $25 auka. Dėkui už ją ir už netikslumų nurodymą.

— *Petras Duda iš šiaurės* Čikagos, pratęsdamas prenumeratą, savo gerus linkėjimus atlydėjo $10 auka. Dėkui.

— *Petras Stakauskas, Hot* Springs, Ar., visuomenės veikėjas, ilgametis spaudoje darbuotojas ir atsiminimų knygos autorius, pratęsdamas prenumeratą, atsiuntė $8 auką. Dėkui.

— *Dėkui poniai Ane Česna iš* Oak Lawn, Ill., už ankstyvą prenumeratos pratęsimą ir už 10 dolerių auką kalendoriaus proga.

— *J. Kasitėnas, Kenosha, Wis.*, specialiu laišku atsiuntė 10 dolerių auką Naujienų paramai. Dėkui.

Dail. Marija Gaižutienė Balzeko Lietuvių kultūros muziejuje praves šešių savaičių keramikos meno kursą, kuris prasidės gegužės 21 d. tarp 7 ir 9 val. vak. Kursas bus kiekvieną ketvirtadienį iki birželio 25 d. Registruotis reikia iš anksto, skambinant Ritai tel. 523-5523.

— **Jonas Žemaitaitis,** senas Naujienų skaitytojas, balandžio 28 d. atšventė 80 metų amžiaus sukaktį. Dukterys, sūnūs, anūkės ir anūkai surengė jam, netikėtai, šaunų 80 metų amžiaus sukakties progą pagerbimą. Gavo ir gražių dovanų. Atšventęs savo amžiaus sukaktį, išvažiavo vasaros laikui į savo vasarvietę Paw Paw, Michigan valstijon.

— **KDS Cicero skyriaus** gegužinės 1981 m. gegužės mėn. 17 d. Grinių ūkyje NEBUS. Valdyba

— **LIETUVIŲ DAILININKŲ darbai yra vertingiausia ir nesenstanti dovana vestuvių, sukakčių ir kitomis progomis. Gaunami ČIURLIONIO GALERIJOJE, Inc., 4038 Archer Ave., Chicago, Ill. Telefonas — Midland Savings bendrovės valandomis 254-4470, kitu laiku — 434-6155.**

— **Juozo Kapačinsko** atsiminimai **Spaudos Baruose,** Chicagos Lietuvių Literatūros Draugijos 1979 m. leidinys. Gausiai iliustruotas nuotraukomis, 216 psl., kaina $7, gaunamas Naujienose. (Pr.)

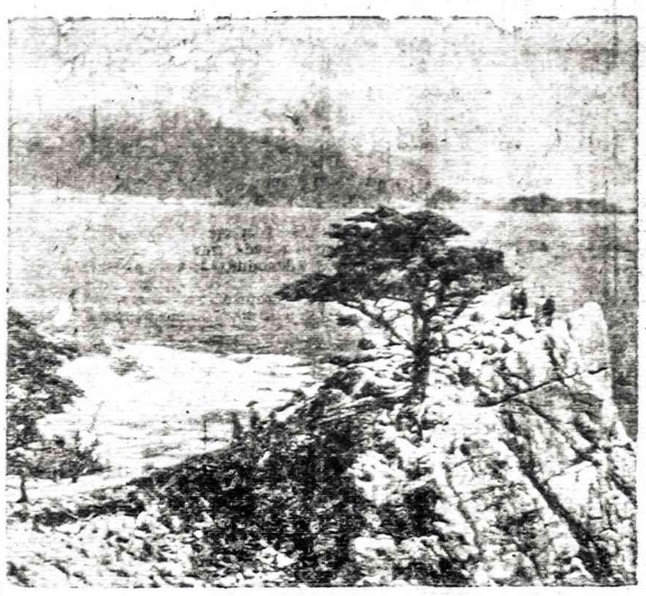

St. Petersburg, FL.

1981 m. **gegužės mėn.** 27 d. 6 valandą popiet Lietuvių klube įvyks M. K. Čiurlionio 70 metų nuo jo mirties minėjimas. Programa: dail. Vladas Vaitiekūnas apibūdins M. K. Čiurlionio asmenį ir jo dailės meną; muzikas Petras Armonas kalbės apie M. K. Čiurlionį kaip muziką. Bus pailiustruota Čiurlionies kūriniai ir jo muzika.

Minėjimą ruošia (R.) Lietuvių Bendruomenės St. Petersburgo apylinkė. Įėjimas — laisva auka. Po minėjimo — kavutė.

(R.) Liet. B-nė

TEODORAS PAPARTIS

IŠDAVIKAS GAVO RYKŠČIŲ

1920 m. vasarą mano gimtajame Gatelių kaime, Utenos aps., stovėjo mūsų kariuomenės 8 savanoriai kūrėjai. Jų vienas buvo jaun. puskarininkis. Kad būtų aiškiau, pažymėsiu Gatelių kaimo gretimąsias apylinkes.

Gatelių kaimo dešinėje buvo Narutiškių vienkiemis, Untilgės km., Brinkliškių km., Lukošiūnų km., Bajorų km., Pilkėnų km. ir Tauragnų miestelis. Gatelių kaimo kairėje buvo Puslių km., Uženiškių km., Avinostos km. ir Salakų miestelis. Prieš Gatelių km. buvo Kudrašių km., Pošerinės km. ir Nečėnų km. Šiuose trijuos e kaimuose stovėjo nedideli lenkų kariuomenės daliniai.

Kiek prisimenu, Tauragnų miest. ir Salakų miest. stovėjo mūsų kariuomenės daliniai. Be to, Salakų miest. stovinčiam mūsų kariuomenės daliniui talkininkavo P. Šiaudinio vadovaujamas šaulių būrys. Iš Tauragnų miest. į Salakų miestelį per Gatelių km. buvo nusitiesęs 28 kilometrų ilgio II rūšies vieškelis. Pats Gatelių km. buvo atviro'e vietoje, ant nedidelės augštumos. O iš jo per laukus, pievas ir kalnelius vingiavo lauko keliai į Kudrašių, Pošerinės ir Nečėnų kaimus.

Naktimis Gatelių km. reikėdavo iš visų keturių pusių saugoti nuo netikėtų lenkų karių užpuolimų. Tuo tikslu buvo statomi keturi sargybos postai. Kadangi mūsų karių buvo tik 8 žmonės ir jie dažnais lenkų puldinėjimais buvo labai nuvarginti, tai naktimis tekdavo eiti sargybas vietos kaimo gyventojams. Į sargybas skirdavo kaimo seniūnas. Sargybą eidavo po pora žmonių. Vienas senesnio, o kitas jaunesnio amžiaus. Naktimis sargybas tikrindavo ir instruktuodavo mūsų pačių kariai.

Pastebėjęs ką nors įtartina, tuojau jaunesnysis amžiumi sargybinis bėgdavo į nurodytą vietą pranešti kariams. Senesniojo amžiaus sargybinis pasilikdavo vietoje ir toliau sekdavo, kol atvykdavo mūsų kariai. Atvykę kariai viską atidžiai ištirdavo. Jeigu nebūdavo pavojaus, kariai vėl eidavo ilsėtis, palikdami sargybinius toliau poste budėti. Bet tokių atsitikimų būdavo labai retai. Dažniausiai tai tekdavo susitikti su lenkų kareiviais ir susikauti.

Mūsų kariai naktimis gulėdavo apsirengę ir pasiruošę kiek vienam netikėtumui. Mes, jauni 16-18 metų amž. vyrukai, varžydavomės dėl sargybų, nes visuomet daugiau būdavo norinčiųjų, negu reikėdavo. Mums, jaunesniojo amžiaus vyrukams, būdavo labai įdomu pamatyti kaip mūsų kariai gindavosi, o kartais ir puldavo lenkus. Mūsų kariai drausdavo mums žiūrėti kautynių, bet kur tu, žmogau, gali iškęsti nepažiūrėjęs. Nors pasislėpęs už kluono sasparos viena primerkta akimi pasižiūri.

Atvirai reikia prisipažinti ir pabrėžti, kad mūsų kaimo gyventojai, tiek seni, tiek jauni mylėjo savo karius ir jiems labai mielai talkininkavo. Sąžiningai atlikdavo visus mūsų karių paliepimus, būtent, surinkti žinias apie priešą, jį pasekti ir t. t. Žodžiu, kur kariams būdavo sunkiau prieinama, ten atlikdavo vietos gyventojai. Vietos kaimo gyventojai karių nurodytose vietose buvo iškasę prie kaimo apkasus. Lenkai nuolatos puldinėdavo mūsų karius, bet jiems niekuomet nepasisekdavo mūsų savanorius išmušti iš apkasu.

Kartais lenkai bandydavo mūsu kaimą pulti iš dviejų pusiu: iš šono ir iš galo. Tokiu atveju nors ir nedidelis mūsų karių dalinėlis, turėdavo plyšti pusiau ir viena ketveriukė pasitikdavo vieną lenkų karių būrį, o kita ketveriukė pasitikdavo kitą. Bet ir tokia taktika lenkai nieko nelaimėdavo ir tuščiomis rankomis griždavo atgal.

(Bus daugiau)

KRAŠTAS BE KALNŲ

Skotas, kuris ilgus metus buvo išdirbęs savo krašto geležinkeliuose, nusikėlė gyventi į J. A. Valstybes ir įsikūrė Vakaru Vidurio nuošalėje. Netrukus jis išgirdo, kad tuo rajonu bus tiesiamas geležinkelis.

— Per tą kraštą negalima pravesti geležinkelio, — sakė jis savo kaimynui.

— Kodėl gi nebus galima? — stebėjosi kaimynas.

— Kodėl negalima? Va, tai tau! Ar nematai, kad kraštas visiškai lygus, kaip grindys? Čia nėra kur pravesti tunelių.

NESUSIKALBĖJO

Vakarietis turistas, keliaudamas anapus geležinės uždangos, užsuko į Čekoslavakiją. Užsiviešėjęs Pragoje vėlai vakare sugrįžti į viešbutį jis kreipėsi į pirmąjį pasitaikiusį taksį, klausdamas šoferio, ar laisvas?

"Deja, ne; aš esu čekas", atsakė šoferis.

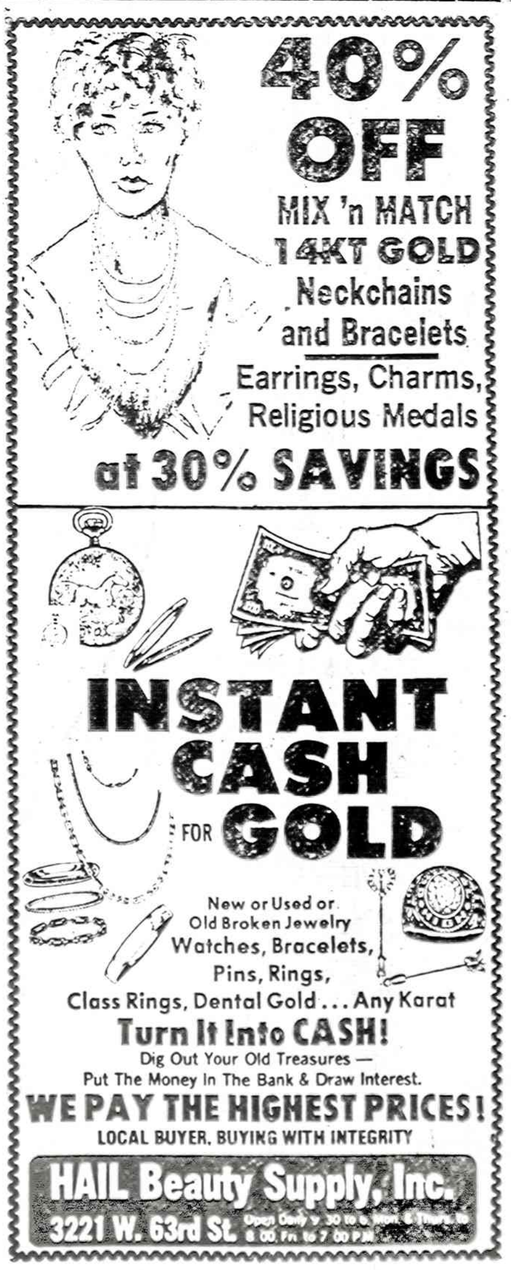

Naujienoms reikalingas

SPAUSTUVĖS DARBININKAS

(Turi mokėti raides rinkti)

NEMOKANČIUS, BET DIRBTI NORINČIUS, IŠMOKYSIME.

Geras atlyginimas. Puikios darbo sąlygos.
Telefonuoti darbo valandomis

421-6100

SUSIVIENIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE

yra seniausia, didžiausia ir turtingiausia lietuvių fraternalinė organizacija, lietuviams ištikimai tarnaujanti jau per 92 metus.

SLA — atlieka kultūrinius darbus, gelbsti ir kitiems, kurie tuos darbus dirba.

SLA — išmokėjo daugiau kaip AŠTUONIS MILIJONUS dolerių apdraudų savo nariams.

SLA — apdraudžia pigiausiomis kainomis. SLA neleidžia pelno, nariams patarnauja tik savišalpos pagrindu.

Kiekvienas lietuvis ir lietuvių draugas gali Susivienijime apsidrausti iki $10,000.

SLA — apdraudžia ir Taupomąja apdrauda — Endowment Insurance, kuri ypač naudinga jaunimui, siekiančiam aukštojo mokslo ir jų gyvenimo pradžiai.

SLA — vaikus apdraudžia pigia terminuota apdrauda: už $1,000 apdraudos sumą temoka tik $3.00 metams.

SLA — kuopų yra visose lietuvių kolonijose. Kreipkitės į savo apylinkės SLA kuopų veikėjus, jie Jums mielai pagelbės į SLA įsirašyti.

Galite kreiptis ir tiesiai į SLA Centrą:

LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA
New York, N. Y. 10001
307 W. 30th St.
Tel. (212) 563-2210

REAL ESTATE

Namai, Žemė — Pardavimui
REAL ESTATE FOR SALE

Namai, Žemė — Pardavimui
REAL ESTATE FOR SALE

PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS IR ŽEMAIS NUOŠIMČIAIS MĖNESINIAIS IŠSIMOKĖJIMAIS.
DĖL VISŲ INFORMACIJŲ KREIPTIS Į:

MUTUAL FEDERAL SAVINGS
PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas
2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Tel. 847-7747

BUTŲ NUOMAVIMAS
● NAMŲ PIRKIMAS ● PARDAVIMAS ● VALDYMAS
● NOTARIATAS ● VERTIMAI.
VISŲ RŪŠIŲ DRAUDIMO AGENTŪRA
J. BACEVIČIUS — BELL REALTY
INCOME TAX SERVICE
6529 So. Kedzie Ave. — 778-2233

EVANSTONE — 3 butų mūrinis, 20 m. Gražiai užlaikytas. Arti ligoninės ir universiteto. $130,000.

MŪRINIS — 2 po 6. Atskirai šildomi vienetai. Didelis garažas. Marquette Parko centre. $75,000.

4 BUTŲ MŪRINIS — 3 po 4 ir 1 - 2. 50 pėdų sklypas. Brighton Parke. $69,000.

ŠIMAITIS REALTY
Notary Public
Insurance, Income Tax
2951 West 63rd Street
Tel. 436-7878 arba 839-5568

Pirkite senoviškai

● 2 butų mūrinis namas, naujas stogas ir porčiai. Modernūs radiatoriai, gazo šildymas. Marquette Parke. Sena kaina $52,000

● 4 butų mūrinis, apie $9,000 nuomos. Atskiri gazo šildymai. 2 sklypai. 2 garažai. Brighton Parke. $57,700.

● Statybai gražus sklypas Marquette Parke.

VALDIS REALTY
2644 W. 69th St.
(Lithuanian Plaza Ct.)
737-7200 arba 737-8534

Prašom nebijoti palikti savo telefono numerį automatiniame aparate.

JOHN GIBAITIS
Advokatų įstaiga
6247 S. Kedzie Ave.
(312) 776-8700

ELEKTROS ĮRENGIMAI PATAISYMAI
Turiu Chicagos miesto leidimą. Dirbu ir užmiesčiuose, greit, garantuotai ir sąžiningai.
KLAUDIJUS PUMPUTIS
4514 S. Talman Ave.
Tel. 927-3559

DĖMESIO
62-80 METŲ AMŽ. VAIRUOTOJAI
Tiktai $120 pusmečiui automobilio Liability apdraudimas pensininkams. Kreiptis:
A. LAURAITIS
4645 So. ASHLAND AVE.
Tel. 523-8775

GENERAL REMODELING
● Alumin. langai, durys, medžio apmušimai. ● Staliaus darbai, cemento laiptai, porčiai, stogai ir visa kita.
FETINGIS CONSTRUCTION
7152 So. Kedzie Avenue
Tel. 776-8505

Dengiame ir taisome visų rūšių stogus. Už darbą garantuojame ir esame apdrausti.
ARVYDAS KIELA
6557 S. Talman Avenue
Chicago, IL 60629
434-9655 ar 737-1717

A. TVERAS
Laikrodžiai ir brangenybės
Pardavimas ir Taisymas
2646 West 69th Street
Tel. REpublic 7-1941

Siuntiniai į Lietuvą ir kitus kraštus
P. NEDAS, 4059 Archer Avenue,
Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5980

M. ŠIMKUS
Notary Public
INCOME TAX SERVICE
4259 S. Maplewood. Tel. 254-7450
Taip pat daromi vertimai, giminių iškvietimai, pildomi pilietybės pranešimai ir kitoki blankai.

HOMEOWNERS POLICY
P. Zapolis, Agent
3208½ W. 95th St.
Everg. Park, Ill.
60642, - 424-8654
State Farm Fire and Casualty Company

ADVOKATŲ DRAUGIJA
V. BYLAITIS ir V. BRIZGYS
2458 W. 69th St.
Darbo val.: nuo 9 ryto iki 7 vak.
Šeštadieniais nuo 9 iki 12-tos arba pagal susitarimą.
Telefonuoti 778-8000

Advokatas
GINTARAS P. ČEPĖNAS
Darbo valandos: nuo 9 val. ryte iki 6 val. vak. Šeštadienį nuo 9 val. ryto iki 12 val. d.
Ir pagal susitarimą.
Tel. 776-5162 arba 776-5163
2649 West 63rd Street
Chicago, Ill. 60629